

Zpravodaj

Svazu chovatelů a plemenné knihy českého strakatého skotu

1

2013

www.cestr.cz

**Rozbor plnění
šlechtitelského
programu**

více v černobílé příloze

Mléčná užitkovost českého strakatého skotu se v uplynulém kontrolním roce zvýšila o 212 kg mléka na 6 810 kg.

SVAZ CHOVATELŮ ČESKÉHO STRAKATÉHO SKOTU

U Topíren 2, 170 41 Praha 7
E: svaz@cestr.cz

Pracoviště

Horní 28, 591 01 Žďár nad Sázavou
T: 566 620 917
F: 566 620 929

Předseda Svazu a jednatel CM

Ing. Roman Šustáček
Proagro, a.s. Radešinská Svatka
592 33 Radešinská Svatka
T: 566 653 214
F: 566 653 217
E: rsustacek@cestr.cz

Ředitel Svazu a jednatel CM

doc. Dr. Ing. Josef Kučera
T: 566 620 917
M: 602 359 033
E: kucera@cestr.cz

Ekonom - účetní

Ing. Josef Šenk
M: 724 753 977
E: senk@cattlemarket.eu

IČ: 00571750
DIČ: CZ00571750
Č. ú.: 4448540257/0100
Komerční banka, a.s.

Šlechtitel

Ing. Pavel Král
T: 566 620 970
M: 607 618 476
E: kral@cestr.cz

Odborně technický pracovník

Ing. Tomáš Kopec
T: 566 620 968
M: 725 150 490
E: kopec@cestr.cz

Odborně technická pracovníce, PR

Ing. Kristýna Skopalová
T: 566 620 968
M: 728 863 464
E: skopalova@cestr.cz

Odborně technická pracovníce

Ing. Marie Ondrákova, Ph.D.
M: 606 618 568
E: ondrakova@cestr.cz

www.cestr.cz

CATTLE MARKET s.r.o.

U Topíren 2, 170 41 Praha 7
E: info@cattlemarket.eu

IČ: 27642348
DIČ: CZ27642348
Č. ú.: 197236681/0600
GE Money Bank, a.s.

Nákup a prodej zvířat

Radek Žváček
M: 724 060 093
E: zvacek@cattlemarket.eu

Nákup a prodej zvířat

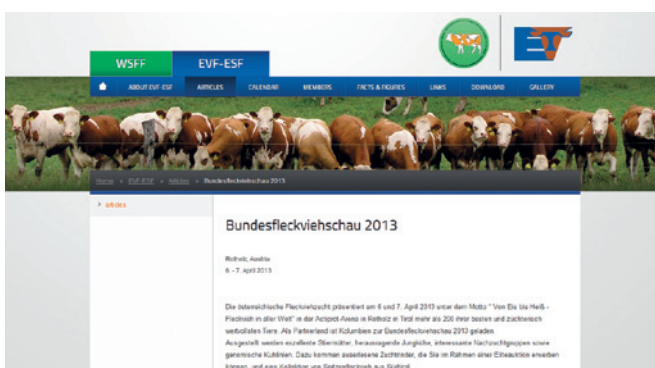
Roman Gančev
M: 602 627 906
E: gancev@cestr.cz

Prodej hovězího masa

MVDr. Miroslav Homola
M: 606 074 651
E: homola@cattlemarket.eu

Administrace

Ing. Kateřina Černá
M: 702 063 826
E: cerna@cattlemarket.eu

Titulní strana:
Byk: CZ000707532032
z Příkosické zemědělské a.s.
Foto: Pavel Ventruha

Obsah

Úvodník	3
Vyhlášení soutěže šlechtitelských chovů	4
Perzistence laktace a její vztah ke zdravotnímu stavu krav	6
Implementace mléčného balíčku v EU	8
Hodnocení výnosů a kvality silážních hybridů kukuřice	10
Kam chceme směřovat v chovu českého strakatého skotu?	14
BMS - bovinní samčí subfertilita	16
Z našich chovů - ZD Krásná Hora	17
Kontroly označování a evidence	18
Ohlédnutí za prvním rokem genotypizace	20
Pravidla pro odchov a výběr býků	23
Potvrzení o původu v nové podobě	24
Zápisy z Rady plemenné knihy a zasedání Rady Svazu	24
Přehled býků zapsaných v PK	27
TOP býci prosinec 2012 SIC	29
TOP býci prosinec 2012 AT&DEU	30

Úvodní slovo

Vážení členové Svazu a plemenné knihy, vážení chovatelé,

do rukou se Vám dostává letošní první vydání Zpravodaje. Věříme, že jeho „face-liftovaná“ podoba přispěje k vyšší přehlednosti a atraktivnosti.

Úvodní Zpravodaj přináší vždy detailní informace o výsledcích realizace šlechtitelského programu plemene. Detailní rozbor realizace šlechtitelského programu českého strakatého skotu naleznete v černobílé části. Kromě standardních analýz přináší první letošní vydání Zpravodaje také rozbor výsledků genomické selekce, kterou naši chovatelé mohou využívat již více než rok. Z předložených výsledků je zřejmé, že rozhodnutí o způsobu výpočtu bylo správné. Potvrzují to především výsledky plemenných hodnot exteriéru a masné užitkovosti, tedy znaků, které jsou kompletně propojeny i v konvenčním odhadu plemenných hodnot. Naše aktivity pro letošní rok musí proto být zaměřeny na dokončení společného odhadu plemenných hodnot mléčné užitkovosti.

Ve Zpravodaji najdete také první část vyhodnocení loňského dotazníku. Naším cílem bylo zjistit, co Vám v současném systému šlechtitelského programu vyhovuje, co považujete za zbytečné, jaké jsou Vaše představy o dalším směřování šlechtění našeho plemene. Bude určitě zajímavé porovnat naše výsledky s odpověďmi chovatelů v Rakousku, také zapojených do dotazníkové akce.

První vydání Zpravodaje 2013 přináší informace o implementaci mléčného balíčku v některých státech Evropské unie. Pro Českou republiku, ani přes naše opakovaně prezentované připomínky, nepřináší bohužel žádnou zá-

sněnější změnu v mléčném sektoru. Jako Svaz chovatelů jsme mnohokrát upozorňovali na problémy producentů mléka. Naše poslední připomínky jsme uplatnili v rámci diskuse k materiálu Ministerstva zemědělství ČR „Strategie pro růst – České zemědělství a potravinářství v rámci SZP EU po roce 2013“. Naše připomínky se týkaly mimo jiné části materiálu, ve kterém MZe ČR uvádí, že koncentrace nabídky mléka patří k silným stránkám sektoru produkce mléka. V České republice je registrováno 44 zpracovatelů mléka a 36 odbytových organizací...

Naše výhrady jsme vyjádřili také k pasáži, podle které je zrušení mléčných kvót v EU příležitostí pro české producenty. Vzhledem k tomu, že Česká republika dlouhodobě neplní svoji národní kvótu, která tak již několik let neplní funkci omezení produkce, nelze předpokládat, že zrušení samotného institutu mléčných kvót přinese zásadní změny v produkci mléka v ČR. Lze předpokládat spíše negativní dopad zrušení mléčných kvót, pokud ve státech, kam je nyní vyváženo syrové kravské mléko z ČR, dojde k plánovanému a očekávanému navýšení místní produkce.

Ani v roce 2013 nebudou ve Zpravodaji chybět tradiční rubriky a přehledy: zápisy býků do plemenné knihy, nejlepších 50 domácích býků podle selekčního indexu SIC nebo plemenné hodnoty rakouských a německých býků.

Těšíme se na setkání s Vámi v průběhu výstav letošního roku a všem chovatelům přejeme úspěšný chovatelský a výstavní rok 2013.

doc. Dr. Ing. Josef Kučera
ředitel Svazu

Vyhlášení soutěže šlechtitelských chovů

Marie Ondráková

Ing. Roman Šustáček, předseda Svazu

Ing. Jan Veleba, AK ČR

doc. Ing. Oldřich Doležal, DrSc.

První úterý v prosinci se uskutečnilo již tradiční setkání chovatelů českého strakatého skotu na Skalském dvoře. Na jeho začátku vystoupil předseda Ing. Roman Šustáček, který shrnul aktivity Svazu v uplynulém období. Ve své řeči se zastavil u blízkého se ukončování systému mléčných kvót. V Dánsku je třeba jen jedna velká mléčná odbytová organizace, zatímco u nás je větší počet odbytových organizací, než je mlékáren. Jaká potom může být vyjednávací síla takovýchto odbytových organizací? Jak dále zmínil, i díky našemu Svazu se podařilo využít článku 68 a získat dotace na telata po býčích masných plemen, včetně telat po býčích českého strakatého skotu zařazených v plemenné knize do oddělení M. Předseda Svazu následně zdůraznil, že je třeba podpořit zvláště odvětví, která vytvářejí pracovní místa. Zdůraznil také velmi pěkné ceny jatečného skotu a plemenného materiálu, které jsou v současné době zvláště ekonomicky výhodné pro chov kombinovaného plemene. K dobrému zpeněžení přispívá i dceřiná společnost Svazu firma CATTLE MARKET s.r.o., která se zabývá obchodem s jatečným, zástavovým i plemenným materiálem. Např. v roce 2011 vyvezl CATTLE MARKET 18 % exportovaných jalovic českého strakatého skotu, v roce 2012 už to bylo 40 %. Firma se také zabývá propagací a prodejem kvalitního hovězího masa. Úzce spolupracuje např. s restaurací s přílehlavým názvem ČESTR, která se nachází v Praze u Václavského náměstí. V závěru svého projevu předseda Svazu poděkoval všem chovatelům, kteří se zúčastňují výstav a přispívají tak významnou měrou k propagaci plemene.

Ing. Jan Veleba, prezident Agrární komory a nově zvolený senátor, se věnoval Společné

zemědělské politice po roce 2013. Na prvním grafu své prezentace představil vývoj živočišné produkce na hektar ve vybraných zemích EU a USA. Výsledky jednotlivých zemí v roce 1989 byly vzaty jako výchozí hodnota rovnající se 100 %. K této hodnotě se v rámci jednotlivých zemí přirovnávaly hodnoty z následujících let. Největší pokles živočišné produkce byl zaznamenán na Slovensku (méně jak 55 % původního rozsahu), ČR (pod 60 %) a Maďarsko (méně než 65 %). Zemí, která se v roce 1994 propadla na 85 % své produkce, je Německo, ale do roku 2009 se dostala na 98 % produkce roku 1989. Naopak třeba produkce v USA prudce roste a dosahuje v současnosti 141 % roku 1989. Rakousko a Nizozemí je na 110 % dřívější produkce. Velmi zajímavý vývoj je v Polsku, kde v roce 1994 bylo dosahováno 88% předchozí produkce a dnes, díky polské kladné zemědělské politice, je na 105 % produkce roku 1989. V další části přednášející porovnal přímé platby na ha v ČR (190 Euro/ha) s Francií (285), Německem (362) a Nizozemím (433). Na modelovém příkladu podniku

s 3000 ha a s 1000 ks dojnic v ČR a v Sasku ukázal, že rozdíl v evropských dotacích mezi námi je 2,3 Kč na litr mléka. A další rozdíl v neprospěch ČR jsou pak ještě v národních dotacích. Technice a technologii chovu telat se velmi podrobně věnoval doc. Doležal. Nejdůležitější zásady shrnul do 44 bodů. Svoji přednášku doplnil řadou tabulek a fotografiemi, na kterých dokumentoval chyby, kterých se chovatelé při odchovu telat dopouštějí. Ze sledování 139 chovů se zjistilo, že úhyn telat ve věku 7-180 dní věku je nejmenší u telat, která strávila s matkou v porodním kotci jenom 2-6 hodin. V tom případě uhynulo 5,2 % telat. Naopak u telat, která strávila s matkou v porodním kotci jeden až dva dny, byl úhyn až 20,5%. Četnost úhynů telat se také výrazně snižovala se zvyšujícím se množstvím podaného mlezi-va. Při porovnání růstu telat, odchovávaných v individuálních budkách do 28 dní věku, byl zjištěn o 40 % nižší přírůstek u telat, která neměla k dispozici vodu, ve srovnání s těmi, která měla vodu ad libitum. Mnoho ze zásad, které přednášející zmiňoval, jsou také dostupné

MVDr. Martin Vlček, Alltechnology CZ s.r.o.

František Kšána ml., Amaso CZ, s.r.o.

v Zemědělských poradcích ve stáji, v prvním díle věnovaném dojnícím a v druhém díle věnovaném telatům. Tyto publikace, stejně jako všechny přednášky ze semináře, jsou ke stažení na našich webových stránkách.

Péči o telata se týkala i přednáška MVDr. Martina Vlčka, který se tomuto tématu věnoval z pohledu veterináře. Jak připomněl, vše začíná již u matky. Krmení kvalitními neplesnivými krmivými je základ. Porodny musí být pod trvalým dozorem a nově narozenému teletu

Příjemným zpestřením přednáškové části pro účastníky byla ochutnávka vyzrálého hovězího masa, která doplnila vystoupení Františka Kšány ml. z firmy Amaso CZ, s.r.o. Vhodně tak navázala na samotné téma přednášky „Hovězí maso očima spotřebitele“. Jak uvedl, v případě hovězího masa je velice problematický požadavek našeho spotřebitele na jeho čerstvost. Na rozdíl od jiných druhů, hovězí maso potřebuje pro vyzrání, a tím zlepšení křehkosti a chutnosti, zrát ve čtvrtích 10-14 dnů. Poptáv-

Z hostů vystoupil prof. MVDr. Břetislav Koudela, CSc., který se zastavil u cystickerkózy (uhřívosti) skotu. Její výskyt u nás se snižuje, v roce 2001 bylo zaznamenáno 672 případů, což představovalo 0,17% z vyšetřovaných. Do posledního října 2012, bylo zaznamenáno 44 případů. Švýcaři spočítali ztrátu 465 Euro u dojených krav a 685 Euro u masného skotu, kteří nebyli proti uhřívosti ošetřeni.

Posledním vystupujícím byl doc. Josef Kučera. Ten shrnul činnosti Svazu za poslední období

a představil aktuálně řešené záležitosti. Seznámil přítomné s výsledky kontrolního roku 2011/2012.

A pak již nadešel mnoha chovatelů dlouho očekávaný bod programu, vyhlášení výsledků soutěže šlechtitelských chovů pro rok 2012. Třetí místo získalo HD Určice, které se může pochlubit vysokou produkcí mléka 8112 kg mléka s vynikajícími složkami - 3,89 % tuku a 3,63 % bílkovin, při krásném mezidobí 380 dní. Na

druhém místě se umístil Josef Jón z Příchovic. Jedná se o jeden z menších chovů (v kontrolním roce uzavřených 84 normovaných laktací), přitom ale v letošním roce se může pochlubit dvěma novými zlepšovatelé. Vítězem letošního ročníku se stala ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s., která po tři předchozí ročníky vždy v této soutěži získala druhé místo. V letošním roce se však mohla pyšnit čtyřmi novými zlepšovatelé. Mléčná produkce zde je také vynikající 8 249 kg mléka při 4,01 % tuku a 3,52 % bílkovinách a mezidobím 387 dní. Čtrnáct mladých býků, které ZD Krásná Hora v letošním roce vyprodukovala do plemennictví, je velmi slibnou budoucností pro úspěch tohoto podniku v soutěži šlechtitelských chovů i do dalších let.

prof. MVDr. Břetislav Koudela, CSc., VÚVeL

doc. Dr. Ing. Josef Kučera, ředitel Svazu

je třeba zajistit potřebnou poporodní péči. Pro rozdýchání telete nestačí jenom běžně používané vyvěšení. Tím sice odteče plodová voda, ale břišní orgány při něm tlačí na plíce a nedovolují teletu se nadechnout. Proto je třeba využít i další metody, jako polítky studenou vodou a masáž telete. Hlavně u komplikovaných porodů je třeba kontrolovat teplotu telete, která by měla být v rozmezí 38,2 - 39,5°C. U těch s nižší teplotou se mu osvědčilo využívat vest pro telata. V zimě je také potřeba krmit zimní mléčnou náhražku, která obsahuje vyšší procento tuku. V druhé části své přednášky se věnoval nejběžnějším onemocněním v chovu telat. Jak zdůraznil, průjmy bez zvýšených teplot zapříčiňují převážně chyby v napájení.

ka po čerstvém hovězím masu snižuje následně také jeho spotřebu, protože zákazník toto maso hodnotí jako tuhé a nezajímavé. Proces zrání však s sebou přináší nárůst nákladů, které i přes zvýšenou kvalitu je zákazník ne vždy ochoten zaplatit. Mezi spotřebiteli také není velké povědomí, k čemu se jednotlivé druhy masa hodí. I proto přednášející upozornil na nově vydaný leták „Průvodce hovězím masem“. Ten představuje jednotlivé druhy masa na jatečném těle skotu a jejich použití v kuchyni. Tento leták je volně dostupný na internetu. Také Ing. Zdeněk Růžička, ředitel ČMSCH, se ve svém vystoupení připojil k tomu, že je potřeba propagovat správné technologické postupy při zpracování hovězího masa. Krátce se zmínil také o problematice označování zvířat.

Výherci soutěže s představiteli Svazu

Luboš Novák ze ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s. převzal putovní pohár pro vítěze

Perzistence laktace a její vztah ke zdravotnímu stavu krav

Pavel Bucek, Českomoravská společnost chovatelů, a. s.

Marie Ondráková, Svaz chovatelů českého strakatého skotu

Sledování perzistence

Perzistence je definována jako schopnost krav udržovat produkci mléka na vysoké úrovni po dosažení laktačního vrcholu. Vysoká perzistence je spojena s nízkým poklesem produkce po dosažení laktačního vrcholu v produkci mléka, zatímco nízká perzistence je spojena s rychlým poklesem produkce mléka. Laktační křivka dojených krav je ovlivněna společnými efekty genetických a environmentálních faktorů, z nichž především výživa významně ovlivňuje perzistenci i vrchol laktace. Modelování laktační křivky na fenotypové a genetické úrovni je v centru zájmu výzkumných pracovníků z celé řady důvodů. Výživáři mají zájem o modelování fenotypových křivek laktujících krav pro sestavení vybalancované výživy, genetici pro odhad genetických parametrů laktačních křivek pro selekci na produkci mléka a mléčných složek nebo perzistenci. Hodnota dědivosti perzistence a genetické korelace mezi produkcí na první laktaci a perzistencí uváděná v jednotlivých zemích se liší, což je dané použitím rozdílných způsobů měření perzistence.

Informace o sledování perzistence krav uvádí literatura již na konci devatenáctého století. V té době byl uváděn měsíční pokles produkce kolem 9 %. Na začátku dvacátého prvního století se uvádí měsíční pokles kolem 8 %, u nezabřezlých krav kolem 6 %. U nejlepších zvířat však může být měsíční pokles i jenom 4 %. Krávy s větší perzistencí mají vrchol laktace později. Genetická korelace mezi dny do vrcholu laktace a perzistencí je 0,54. Genetická korelace mezi perzistencí a celkovou užítkovostí je asi 0,21. U nás se perzistence tradičně hodnotí jako poměr užítkovosti druhých 100 dnů laktace k prvním 100 dnům laktace. Za velmi dobrý, s plochou laktační křivkou, hodnotíme poměr 80,0-89,9. Laktační křivka dobrá – normální je hodnocena při poměru 70,0-79,9.

Vlivy působící na perzistenci

Perzistence je velmi ovlivněna způsobem chovu a tak třeba při pastevním způsobu může být měsíční pokles i 20 %. Výživa obecně má velký vliv na výši mléčné užítkovosti, a proto také na perzistenci laktace. Krmivářské pokusy prokázaly, že některé krmné doplňky, zvláště tuky, mohou perzistenci zlepšit. Pozitivní

vliv na perzistenci laktace má také podávání somatotropního hormonu, jehož použití je však v Evropské unii zakázáno. Při jeho využití dochází k oddálení poklesu mléčné produkce až o 10 týdnů. Perzistence se zvyšuje s věkem a pořadím laktace a to i přesto, že perzistence má negativní korelaci s maximálním denním nádojem, který se zvyšuje s pořadím laktace. Březost má na produkci mléka malý vliv v její první polovině březosti, později začíná narůstat a v osmém měsíci březosti dochází k prudkému poklesu užítkovosti.

Perzistence ve vztahu k onemocnění

V posledních letech celá řada výzkumných prací se zabývá vztahem mezi perzistencí laktace a výskytem onemocnění u krav dojených plemen. Plochá laktační křivka zjednodušuje požadavky na krmění, snižuje potřebu koncentrovaných krmiv a snižuje metabolický stres, který vede k výskytu metabolických, reprodukčních nebo i dalších onemocnění plemen. Krávy s vyšší hodnotou perzistence laktace mají tendenci k nižšímu výskytu onemocnění, nižším nákladům na řešení problémů s reprodukcí a lepší konverzi krmiva. Při stejné produkci za laktaci a lepších hodnotách perzistence jsou charakterizovány nižším laktačním vrcholem zjištěným na začátku laktace, což je spojeno se snížením metabolického stresu na začátku laktace. Existuje nepříznivý vztah mezi produkcí mléka a výskytem onemocnění. Nemocné krávy jsou méně ziskové a onemocnění jsou nepříznivá z hlediska welfare a z pohledu spotřebitelů. Nemoci jako mastitidy, zadržaná placenta, ketózy, cysty na vaječnicích, metritidy a laminitidy mohou ovlivnit ziskovost a ekonomiku chovu krav mléčných a kombinovaných plemen prostřednictvím nedobrovolného vyřazování,

zvýšením nákladů na veterinární péči, dodatečnými pracovními náklady a ztrátami z neprodaného mléka. Mnoho zemí z těchto důvodů zavedlo selekci a zvýšilo selekční tlak na citlivosti k onemocněním. Přímá selekce na rezistenci k onemocněním vyžaduje přesné záznamy z kontroly zdraví. V praxi ale celá řada producentů nevede záznamy způsobem, který je využitelný. Pokud není možná přímá selekce na rezistenci k onemocněním, je možné využít nepřímou selekci. Teoreticky krávy, které mají vyšší perzistenci laktace, jsou méně náchylné na onemocnění, protože se u nich neprojevuje tolik stres od otelení do vrcholu laktace. Proto by mohla být využita genetická variabilita pro lepší perzistenci laktace, jako prostředek ke snížení náchylnosti krav k onemocnění u krav dojených plemen. Podle některých autorů je možné zlepšit produkci mléka za laktaci současně s perzistencí. Jiní autoři zase uvádí, že nemůžeme na perzistenci šlechtit jenom na základě produkce mléka, protože může existovat i záporný vztah mezi celkovou produkcí mléka za laktaci a zvyšující se perzistencí. K tomu dochází v případech krátkého mezidobí (pod 365 dní), kdy vzhledem k nižšímu laktačnímu vrcholu a časně březosti je celkový nádoj za laktaci nižší. Perzistence měřená jako ukazatel nekorelovaný s produkcí mléka by mohla tedy umožnit efektivní selekci na produkci mléka a perzistenci současně.

Vztah perzistence k výskytu onemocnění v Německu

V současné době stoupá zájem o genetické zlepšování ukazatelů charakterizujících zdraví. Šlechtitelské cíle u chovatelů zaměřených na ekologické zemědělství a šlechtění plemen simmental a brown swiss zahrnují perzistenci

laktace. V kontrastu k situaci u plemenných hodnot pro ukazatele zdraví, kde nejsou ve většině zemí data z kontroly zdraví pro odhad plemenných hodnot k dispozici, jsou plemenné hodnoty pro perzistenci meziproduktem aplikace modelu s náhodnou regresí v rutinní evaluaci otců. Znamená to, že zahrnutí perzistence do šlechtitelských programů by mohlo zlepšit genetické založení pro odolnost k některým onemocněním, pokud by genetická korelace mezi těmito ukazateli byla dostatečně silná. Tyto vztahy však nejsou jednoznačné, v některých studiích byly zjištěny také nepříznivé genetické korelace mezi perzistencí a ukazateli zdraví. Např. z německé studie vyplývá, že dědivost pro zdravotní stav mléčné žlázy, metabolická onemocnění, onemocnění spojená s plodností a onemocnění končetin byla v intervalu 0,04 až 0,12. Hypotéza, na které byla založena tato studie, že dobrá perzistence vede k nižšímu výskytu problémů na základě nižšího metabolického stresu na začátku laktace, byla částečně potvrzena průkazně pozitivní korelací perzistence k produkci mléka, tuku a onemocněními končetin. U ostatních ukazatelů zdraví se to v této německé studii nepotvrdilo.

Vztah perzistence k reprodukci

Muir a kol. publikovali příznivý vztah mezi perzistencí laktace a některými ukazateli charakterizujícími reprodukci (například 56denní non-return rate) a nepříznivý vztah mezi perzistencí a některými jinými ukazateli reprodukce (mezidobí). V této studii však byly sledovány jenom prvotelky. Vyšší perzistence i mléčná produkce zde byla zjištěna u plemene, u kterých byly patrné první příznaky říje dříve než u ostatních jalovic a byly proto dříve inseminovány. Následně tyto plemence měly těžší průběh porodu, což mohlo být příčinou jejich delšího mezidobí. I jiné analýzy zjistily lepší procento březosti a vyšší pravděpodobnost zabřeznutí u krav s vyšší perzistencí laktace.

Proto možnou cestou ke zvýšení celkové produkce mléka bez zvýšeného výskytu onemocnění nebo reprodukčních problémů je selekce na zvyšování perzistence laktace. Tato selekční strategie by mohla vést ke snížení vrcholu laktace a zajištění vysoké úrovně produkce po delší dobu laktace, čímž dojde ke zploštění laktační křivky a jejímu rozprostření. Všeobecně jsou krávy připouštěny co nejdříve, z důvodu ekonomiky chovu. Z toho důvodu jsou vysokoprodukční krávy inseminovány často v době, kdy produkují 45 až 50 kg mléka denně.

Případová studie z experimentální mléčné farmy v USA (Virginia Tech a Pennsylvania State University)

Tato studie analyzovala fenotypové vztahy mezi perzistencí laktace definované nezávisle na 305 denní laktaci a běžnými onemocněními u mléčných plemen skotu, kde byly využity denní záznamy na výše zmiňovaných farmách.

Porovnání výskytu onemocnění mezi jednotlivými studii je obtížné, protože procedury pro diagnózu, metody záznamů výskytu onemocnění a jejich definice se liší v jednotlivých studiích. Například Zwald a kol. (2004) uvádí výskyt za laktaci 3 % pro zadržovanou placentu, 10 % ketózy, 20 % mastitidy, 10 % laminitidy a 21 % metritidy. Ve studii Appuhamyho a kol. byla frekvence těchto onemocnění vyšší. Mastitidy v časně fázi laktace byly statisticky významné ve vztahu k perzistenci u prvotetek i krav na vyšší laktaci. Krávy na prvních a na vyšších laktacích, u kterých byla zjištěna mastitida, měly statisticky významně nižší perzistenci laktace. Výskyt mastitidy má tedy tendenci snižovat perzistenci laktace. Poporodní metabolická onemocnění, zadržovaná placenta a metritidy měly silný vztah k perzistenci a měly za následek posunutí vrcholu laktace do pozdní fáze laktace. Krávy s vyšší perzistencí měly nižší tendenci k mastitidám v pozdní fázi laktace. Perzistence neměla žádné průkazné spojení s pravděpodobností výskytu onemocnění v následné laktaci. Výsledky této studie ukázaly, že onemocnění průkazně ovlivní perzistenci laktace více, než perzistence ovlivní výskyt onemocnění. Tato studie řešila ale pouze vztahy na úrovni fenotypu. Vyplývá z ní, že zahrnutí perzistence do šlechtitelských cílů musí být řešeno na úrovni genetických vztahů.

Odhad plemenných hodnot

Plemenné hodnoty pro perzistenci jsou k dispozici v mnoha zemích. Do výpočtu plemenných hodnot perzistence se zařazují tyto efekty: měsíci otelení, pořadí laktace, vliv otce, negativní závislost mezi březostí a výškou maximálního nádoje. Ekonomicky je výhodné zabývat se ovlivněním průběhu laktační křivky pro zlepšení perzistence. Perzistence by však neměla být dosažena na úkor celkové produkce mléka. Random regression test day model dovoluje kalkulaci denní, částečné a celé laktace a poskytuje i prostředky pro vyhodnocení perzistence. Hodnoty pro vyhodnocení perzistence lze rozdělit do čtyř skupin:

- 1) hodnoty odvozené od parametrů laktační křivky,
- 2) hodnoty na základě poměrů mezi celkovou, částečnou laktací, laktačním vrcholem a denní produkcí mléka,
- 3) hodnoty na základě odchylek denní produkce mléka,
- 4) hodnoty odvozeny na základě test-day modelu s náhodnou regresí.

Původně využívané hodnocení perzistence z dojivosti do 200 dnů laktace se dnes ukázalo být již méně vhodné, protože vůbec nezohledňuje poslední třetinu laktace, kdy při dobré perzistenci je možné výrazně snížit výrobní náklady na produkci mléka využitím

převážně krmné dávky na základě domácích objemných krmiv. Od listopadu 2002 jsou v Německu publikovány plemenné hodnoty perzistence na základě odchylky individuálních křivek plemenných hodnot mezi 60. a 300. dnem prvních třech laktací. Odhadovaná heritabilita perzistence má hodnotu 15 % a patří tak mezi nízko dědivé znaky.

Perzistence laktace krav v ČR v kontrole užítkovosti

V ČR se využívá v kontrole užítkovosti pro ukazatel měření perzistence index P2:1 a jedná se o poměr produkce mléka za druhých sto dnů laktace k prvním sto dnům laktace. V tabulce 1 jsou uvedeny výsledky za kontrolu užítkovosti metodou A a plemenné knihy dvou hlavních dojených plemen českého strakatého a holštýnského plemene. Z tabulky je patrné, že u holštýnského plemene byla dosažena vyšší perzistence laktace v porovnání s českým strakatým plemenem.

Vývoj perzistence laktace v kontrole užítkovosti a plemenných knihách

Ukazatel	1999	2005	2010	2012
KU (metoda A)	82,2	86,1	87,3	87,8
PK holštýnského	83,7	88,5	89,5	89,9
PK českého strakatého	81,5	83,8	84,7	85,2

Závěr

Perzistence laktace je vhodným doplňkovým manažerským nástrojem a je přínosem pro management stád s mléčnými a kombinovanými plemeny. Přináší zlepšení zdravotního stavu zvířat, především plodnosti a zdraví končetin. Zvířata s plošší laktační křivkou vyprodukují také více mléka z levnějších objemných zdrojů, což představuje pro chovatele významný ekonomický přínos. Lepší perzistence také snižuje nebezpečí zatučnění krav na konci laktace a s tím způsobené zdravotní komplikace na začátku následující laktace. Fenotypový projev perzistence je však velmi ovlivněn environmentálními vlivy, především výživou a mikroklimatem. Silně negativní vliv na fenotypový projev perzistence mají však také veškerá prodělaná onemocnění. Pozitivním prvkem je i využití perzistence při odhadu plemenných hodnot mléčné produkce jako dodatečně přesnější informace. Obecně lze konstatovat, že využití perzistence je výhodné při odhadu plemenných hodnot z důvodu zpřesnění výpočtu plemenných hodnot mléka. Druhým přínosem je využití perzistence laktace jako znaku fitness a jeho vztahu k některým onemocněním. Vztah k onemocněním je ale nejednoznačný a některé studie pozitivní vztah genetických korelací mezi perzistencí laktace a onemocněními nepotvrdily. Musíme konstatovat, že v případě onemocnění je tento vztah nutno analyzovat v každé zemi samostatně zároveň s odhadem plemenných hodnot.

Implementace mléčného balíčku v EU

Josef Kučera

Rok 2009 byl pro chovatele dojeného skotu rokem kritickým. Extrémní situace na trhu vedla tehdejší komisařku Fischer-Boelovou k vytvoření nejvyšší expertní skupiny (HLG), jejímž hlavním posláním bylo analyzovat situaci na trhu a navrhnout opatření pro stabilizaci trhu a zlepšení pozice producentů mléka v Evropské unii s jasným zadáním: „Co lze podniknout k posílení vyjednávací pozice producentů mléka?“

Práce na tzv. „mléčném balíčku“ byly dokončeny pod vedením nového komisaře pro zemědělství Damiana Ciolose. Oproti prvním výstupům nejvyšší expertní skupiny se však vlastní mléčný balíček v podobě schváleného Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 261/2012 ze dne 14. března 2012 omezil jen na několik, z pohledu producentů ne zcela dostatečných opatření. K problematice implementace mléčného balíčku a situaci na trhu mléka byl uspořádán seminář COPA-COGECA v prosinci 2012.

Kromě mléčného balíčku považují však některé státy za dosud ne zcela uzavřenou problematiku mléčných kvót. Skupina členských států (NL, DK, LU, IE, BE, LV a další) požaduje diskusi na téma soft landingu. Ty požadují především snížení nebo úplné zrušení dávky za překročení kvóty ještě před rokem 2015. Skupina zemí, jako je ES, FR, PT, upřednostňuje zachování režimu mléčných kvót i po roce 2015. Podle těchto států by měl být systém kvót prodloužen minimálně do roku 2020, jako nástroj zajištění stability na trhu. Ostatní členské státy, včetně ČR, počítají se zrušením mléčných kvót v souladu se schváleným scénářem, tedy k 31. 3. 2015. Pokud se týká aktuálního stavu, vykazují EU 27 nárůst objemu dodávek mléka o +0,6 % mléka, porovnáme-li období leden-prosinec 2012 se stejným obdobím roku 2011. Navýšení dodávek vykazují především nové členské státy (kromě BG, RO). Pokles objemu dodávek je zřejmý u FR, IT, IRL a UK. Obdobná situace je i při porovnání kvótového roku duben-prosinec 2012/2011. Měsíční dodávky vyšší v roce

2012 (vs. 2011) v první polovině roku, od července nižší. EU cena mléka rostla od května. Průměrná cena EU 27 v prosinci 2012 činila 0,34 €.

Česká republika

K 10. 12. 2012 bylo v ČR registrováno 1 967 producentů mléka s individuální kvótou pro dodávku a 282 producentů s kvótou pro přímý prodej. Z registrovaného počtu 80 odběratelů mléka je 44 zpracovatelů a 36 odbytových družstev. Prostřednictvím odbytových družstev je realizováno 64 % z celkového množství prodaného mléka. Čtyři největší odbytové organizace reprezentují následující množství dodaného mléka:

MHD JIH	15,23 %
MHD Střední Čechy	8,80 %
Morava, MOD	7,09 %
VIAMLIK CZ	4,79 %

Spolková republika Německo

V roce 2012 bylo registrováno 84000 producentů mléka. Z celkového objemu produkce je 70 %

zpracováno v družstevních mlékárnách. Registrováno je 125 odbytových organizací. Pro zakládání odbytových organizací není stanoven minimální limit obchodovaného mléka. Mléčný balíček, který byl implementován 2. října 2012, nepřinesl pro producenty mléka žádné zásadní změny.

Irsko

Veškeré mléko je zpracováno družstevními mlékárnami, které 85 % produkce exportují. Hlavní problém, za který Irská asociace producentů mléka považuje postavení řetězců na trhu, není (oproti původním návrhům) v rámci mléčného balíčku vůbec řešený. Pět nejsilnějších obchodních řetězců v Irsku kontroluje 88% trhu s mléčnými výrobky. Irská asociace nespatřuje žádný zásadní význam tohoto opatření.

Dánsko

Družstevními mlékárnami je zpracováno 96,5 % produkce mléka. Celkový počet producentů v roce 2012: 3690, přičemž do největší družstevní mlékárny dodává 3335 z nich.

Pro zakládání nových odbytových organizací je nutné minimálně 5 producentů a 3 mil. kg kvóty. Producent může mimo odbytovou organizaci (přímý prodej, prodej jinému subjektu) realizovat maximálně 15 % své produkce.

Maďarsko

Téměř veškeré mléko je do-
dáváno na základě smluv,
které ovšem neobsahují
všechny náležitosti uváděné v „mléčném ba-
líčku“ (definice ceny/její stanovení/, délka
trvání smlouvy atp.). Odbytové organizace,
které v Maďarsku již existují, dosud nepodlé-
haly oficiální registraci, nově to bude upravo-
vat domácí legislativa. Jednotlivé odbytové
organizace musí reprezentovat min. 100 mil.
kg mléka. Maďarsko je s výslednou podobou
mléčného balíčku spokojeno.

Velká Británie

Více než 2/3 mléka zpraco-
vávají privátními mlékárna-
mi, smlouvy na dodávky
existují, ale jsou nevyhovující. Součástí imple-
mentace mléčného balíčku je dohoda Národní
unie farmářů a Dairy UK na definici kódu
„dobrého smluvního vztahu“ (za podpory
ministerstva). Součástí tohoto kódu jsou např:
povinnost oficiálně oznámit plánované zmé-
ny smluvního vztahu (včetně změny ceny) mi-
nimálně 30 dnů předem, přičemž producent
má možnost v případě nesouhlasu s navrho-
vanou změnou ukončit smluvní vztah s třímě-
síční výpovědní lhůtou (bez ohledu na délku
výpovědní lhůty vlastní smlouvy).

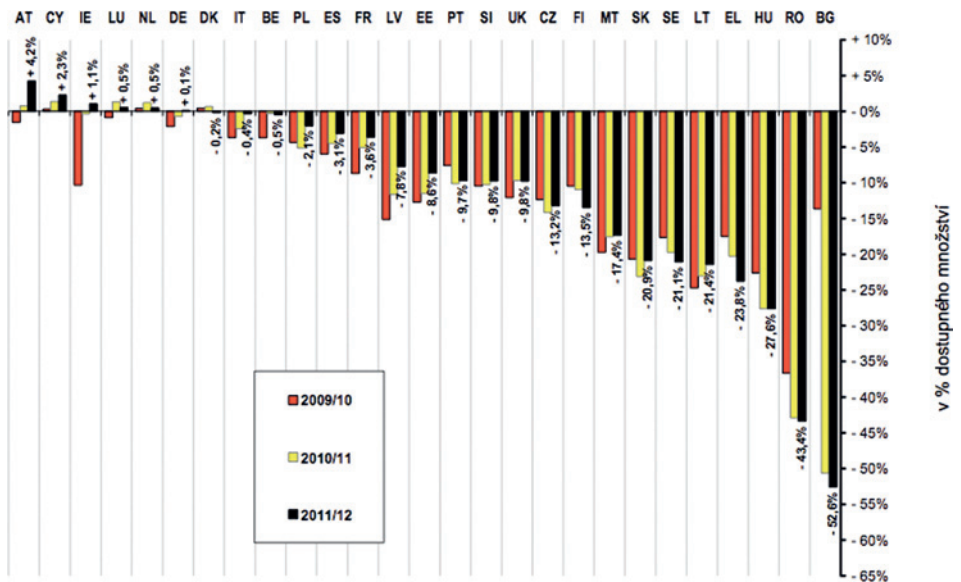

Polsko

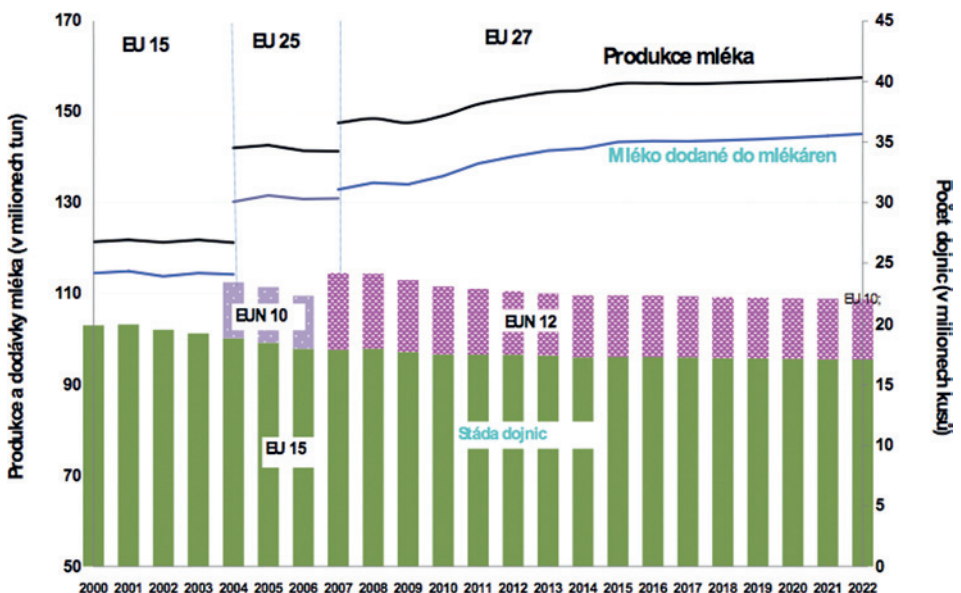
70 % produkce zpracovává-
no družstevními mlékárna-
mi. Polsko považuje mož-
nost smluvního vztahu mezi producentem
a zpracovatelem za užitečnou, důležitější by
ale byly smluvně definované vztahy zpraco-
vatele a prodejců. Mléčný balíček ve schválené
podobě je z pohledu polských producentů
nedostatečný. Polsko požaduje zavedení in-
stitutu minimální ceny mléka.

Dodávky EU překročení / nevyužití (v % kvóty)

Dodávky kravského mléka a vývoj stád dojnic, 2000-2022

Hodnocení výnosů a kvality silážních hybridů kukuřice

J. Lang¹, V. Jambor², B. Vosynková², J. Nedělník¹, R. Loučka³, J. Třináctý¹, J. Kučera⁴, Y. Tyrolová³

¹ Zemědělský výzkum, spol. s r.o., Troubsko

² Nutrivet, s.r.o., Pohořelice

³ Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i., Praha

⁴ Svaz chovatelů českého strakatého skotu, Praha

Úvod

Od roku 2012 byly zahájeny práce na výzkumném projektu podporovaném grantovou agenturou NAZV MZe ČR (QJ1210128) s názvem: "Inovovat systémy hodnocení kvality krmiv s důrazem na zavedení nového národního systému hodnocení". Projekt řeší kolektiv pracovníků ze Zemědělského výzkumu, spol. s r.o. Troubsko, (který je současně koordinátorem), NutriVetu s.r.o. Pohořelice a Výzkumného ústavu živočišné výroby, v.v.i., Praha. Projekt si klade za cíl vytvořit pro zemědělskou praxi (chovatele skotu) nezávislý a jednotný systém hodnocení hybridů kukuřice určených k výrobě siláže za účelem výživy zvířat. Současně je požadavek, aby testované hybridy byly povolené a dostupné na českém trhu. Potřebu inovace a jednotného systému hodnocení hybridů kukuřic za účelem výroby kukuřičné siláže vyjádřili samotní farmáři, prostřednictvím Svazu chovatelů českého strakatého skotu. Projekt je nastaven tak, aby v průběhu jeho řešení do něj mohlo vstoupit

co největší množství firem nabízejících osivo kukuřice na českém trhu a aby mohla být hodnocena co nejširší paleta hybridů. V roce 2012 dodalo osivo hybridů kukuřice celkem deset firem.

Pěstování hybridů kukuřice

V roce 2012 byly kukuřičné hybridy pěstovány na lokalitě Troubsko a Praha – Uhříněves formou přesných maloparcelových polních pokusů ve třech opakováních. Na obou lokalitách bylo pěstováno celkem 38 hybridů určených k výrobě siláže v rozpětí FAO 230-310, pro srovnání byly přidány dva hybridy určené k produkci zrna. Ve vegetaci byly hybridy hodnoceny z hlediska fyziologického a zdravotního stavu.

Vegetační období 2012 na lokalitě Troubsko bylo charakterizováno silně podnormálními srážkami a naopak nadnormálními teplotami. Vývoj počasí byl rozhodujícím faktorem, který ovlivnil výnosy zelené silážní hmoty. Za poslední dekádu se jednalo o nejnižší výnosy.

Průběh počasí je zachycen v tabulkách 1 a 2. Naopak na lokalitě Praha – Uhříněves byl průběh počasí hodnocen jako normální, což se projeвило i v rekordních výnosech.

Tabulka 1: Přehled vývoje počasí a jeho hodnocení na lokalitě Troubsko

	teplota					srážky				
	I. dekáda	II. dekáda	III. dekáda	průměr	hodnocení	I. dekáda	II. dekáda	III. dekáda	celkem	hodnocení
duben	6,8	8,2	14,8	9,9	0	0,3	11,8	0,0	12,1	-2
květen	16,7	12,7	18,4	16,0	1	12,2	3,4	9,8	25,4	-2
červen	15,5	20,1	20,8	18,8	2	38,6	21,3	0,7	60,6	0
červenec	24,4	16,8	20,0	20,4	2	20,3	11,8	27,9	60,0	0
srpen	20,9	18,6	19,5	19,7	2	35,1	4,5	32,8	72,4	0
září	17,7	13,8	13,1	14,9	1	1,6	28,6	1,9	32,1	0

Tabulka 2: Přehled vývoje počasí a jeho hodnocení na lokalitě Praha

	teplota					srážky				
	I. dekáda	II. dekáda	III. dekáda	průměr	hodnocení	I. dekáda	II. dekáda	III. dekáda	celkem	hodnocení
duben	6,8	8,0	16,3	10,0	0	4,8	25,8	9,2	39,8	0
květen	16,7	12,7	18,1	15,9	1	28,3	6,0	25,0	59,3	0
červen	15,3	19,1	21,0	18,5	1	18,9	29,7	11,7	60,3	0
červenec	21,1	17,1	20,8	19,6	1	46,3	22,7	18,1	87,1	0
srpen	20,5	19,0	19,9	19,8	2	20,4	2,4	60,6	83,4	1
září	17,7	13,8	13,1	14,9	1	1,6	28,6	1,9	32,1	0

Vysvětlivky hodnocení:

Teplotní měsíc: 0 - normální, 1 - teplý, 2 - silně teplý. Srážkový měsíc: -2 silně suchý, -1 suchý, 0 - normální, 1 - vlhký

Teplotní a srážkové hodnocení bylo provedeno podle doporučení WMO pro popis klimatologických podmínek (Kožnarová, Klabzuba, 2002).

Hodnocení hybridů kukuřice

Sklizeň hybridů probíhala ve stejném stupni zralosti při průměrné sušině 32 % ± 2 % pomocí sklízecí řezačky. Skutečnost průměrného obsahu sušiny řezanky kukuřice byla v Uhříněvsi 32,19 % a v Troubsku 32,85 %. Při sklizni byl zjišťován hospodářský výnos rostlin (tabulka 3 - výnos sušiny v t/ha-1), dále se

získané řezanky byly odebrány vzorky a usušeny při 55°C. Vzorky byly homogenizovány na laboratorním mlýnku (velikost síta 1 mm) a použity na stanovení sušiny, obsah popele, dusíkatých látek, cukrů, hrubé vlákniny, NDF, stravitelnost NDF (SNDF - inkubace vzorků v bachorové tekutině dojnic 24 hod.) a obsahu škrobu. Z řezanky vybraných hybridů byla při-

pravena siláž v minutusech (obsah cca 5 kg čerstvé hmoty), která fermentovala 90 dní při teplotě 25°C. Po ukončení procesu byly odebrány vzorky ke stanovení fermentačních ukazatelů (pH, k. mléčná, k. octová, k. máselná, N-NH₃, KVV, TMK) a ukazatelů nutriční hodnoty (obsah sušiny, N-látek, cukry, hrubá vláknina, NDF, SNDF, obsah škrobu a SŠkrobu).

Troubsko			
číslo hybridu	název hybridu	FAO	výnos sušiny [t.ha-1]
1	Rubben	230	12,84
2	Mehari+Maibi	230+255	10,32
3	DKC 3307	240	12,41
4	Sunstar	240	11,98
5	Farmflex	250	10,69
6	Lavena	250	13,42
7	ES Beetle	260	12,11
8	DKC 3507	260	11,15
9	Cemora	260	10,62
10	Starano	260	13,43
11	DKC 3795	260	10,96
12	Cebir	270	13,93
13	Dynamite	270	14,89
14	Markíza	280	15,16
15	LG 2	280	16,72
16	Susann	280	13,04
17	Pompeo	280	13,51
18	Farmdent	290	16,54
19	SY Ondina	290	15,94
20	NK Octet	300	13,03
21	LG 1	310	12,54
22	DKC 4014	320	15,42
průměr souboru			13,21

Praha			
číslo hybridu	název hybridu	FAO	výnos sušiny [t.ha-1]
1	Ruben	230	22,37
2	Mehari+Maibi	230+255	25,13
3	Survivor	240	23,70
4	Lavena	250	26,87
5	Farmflex	250	27,33
6	Starano	260	22,30
7	DKC 3507	260	28,23
8	DKC 3795	260	24,77
9	Cemora	260	25,47
10	Dynamite	270	25,57
11	Cebir	270	23,90
12	Markíza	280	27,63
13	LG 2	280	24,77
14	Susann	280	25,63
15	DKC 3399	290	24,50
16	GKT 280	290	26,63
17	NK octet	300	26,53
18	Robertana	300	27,37
19	LG 1	310	28,43
20	DKC 4014	320	25,97
průměr souboru			25,66

Barevně jsou označeny zrnové hybridy (Troubsko - hybridy č. 11 a 22, Praha - hybridy č. 8 a 20). Statistické hodnocení bylo provedeno metodou analýzy variance (ANOVA P>0.05) s následným testováním Tukeyovým testem.

V následujících tabulkách jsou uvedeny průměrné hodnoty kvantitativních a kvalitativních ukazatelů nutriční hodnoty jednotlivých hybridů na obou lokalitách. V daném systému je požadavek jednotlivé hybridy hodnotit nejen z agronomického hlediska, ale cílem je jednotlivé hybridy hodnotit jednotnými analytickými a metodickými postupy tak, aby hybridy nebyly diskriminovány.

Mezi základní ukazatele je třeba uvést agronomické ukazatele, které se běžně zjišťují, uvádějí a jsou nezastupitelné. Důkazem toho jsou zjištěné průměrné hodnoty výnosu sušiny u 22 hybridů v Troubsku (13,21 t.ha⁻¹) a u 20 hybridů v Uhřetěvsi (25,66 t.ha⁻¹). Na těchto výsledcích se výrazně zasloužil průběh počasí na obou lokalitách, což je zmiňováno výše. V tabulce č. 3 jsou ve výnosech sušiny patrné rozdíly. Ke správné interpretaci hodnocení výnosů sušiny je ale potřeba využít metod statistického hodnocení, které neprokázalo na lokalitě Troubsko ve výnosech rozdíl. To je

dáno zejména vysokou variabilitou výnosů hybridů v opakováních. Na lokalitě Praha byly ve výnosech zjištěny rozdíly mezi hybridy patřícími do skupiny s vyšším výnosem než 26,86 t.ha⁻¹ a skupinou s výnosem 22,3 t.ha⁻¹.

I když podmínky pro pěstování kukuřice byly výrazně odlišné (tabulka 1 a tabulka 2), lze konstatovat, že rozdíly průměrných hodnot obsahu sušiny při sklizni v Uhřetěvsi (32,19 %) i v Troubsku (32,85 %) byly minimální. To znamená, že v obou lokalitách byly hybridy sklizeny ve stejné fázi růstu. Pro výživu dojníc resp. pro výrobu mléka jako nejdůležitější ukazatel musíme hodnotit koncentraci živin vyjádřenou NEL MJ.kg suš. Tato hodnota se vypočítává nejen z obsahu organických živin (N-látky, tuk, vláknina a BNLV), ale také ze stravitelnosti těchto živin. Stravitelnost organických živin nám udává jejich kvalitu resp. stupeň využitelnosti pro organismus v %.

Díky předešlým vědeckým studiím bylo zjištěno, že největší variabilita stravitelnosti organických živin je u stravitelnosti vlákniny resp. NDF. Dokonce bylo zjištěno, že výběrem hybridů lze zvýšit užitkovost až o 2 kg mléka na kus a dojnici.

Tabulka 4: Průměrné hodnoty obsahu organických živin a stravitelnosti NDF u sledovaných hybridů kukuřice na stanovišti v Troubsku.

č.	Hybrid	FAO	Sušina	N-látky	Popel	Vláknina	Cukry	NDF	SNDF 24 hod.	Škrob
			v%	% v suš.	% v suš.	% v suš.	% v suš.	% v suš.	v%	% v suš.
1	Rubben	230	32,2	10,39	6,63	19,06	12,13	42,9	57,1	39,48
2	Mehari+Maibi	230+255	27,99	10,08	4,88	21,73	11,94	50,51	55,84	28,83
3	DKC 3307	240	34,85	10,56	6,18	20,79	11,36	49,04	58,36	27,7
4	Sunstar	240	28,78	9,88	5,31	21,76	9,1	47,9	59,71	32,66
5	Farmflex	250	27,81	9,21	5,56	26,18	10,99	52,26	56,45	27,18
6	Lavena	250	28,16	9,79	5,99	23,62	6,5	50	49,12	23,88
7	ES Beatle	260	29,2	9,56	5,79	23,1	6,44	48,63	52,71	26,39
8	DKC 3507	260	30,63	10,08	6,16	21,91	6,13	47,84	44,89	34,14
9	Cemora	260	25,37	10,87	6,02	22,14	6,64	50,42	57,32	24,73
10	Starano	260	29,19	9,22	5,46	24,32	7,49	50,33	56,39	23,37
11	DKC 3795	260	28,65	10,16	5,77	23,06	7,5	49,24	42,82	27,19
12	Cebir	270	40,49	8,46	5,52	21,12	6,02	45,06	41,27	31,13
13	Dynamite	270	35,84	8,57	5,04	23,84	7,04	47,35	53,16	30,42
14	Markíza	280	33,44	8,91	5,76	22,16	15,28	49,38	58,49	29,53
15	LG 2	280	36,93	9,13	5,32	19,32	15,4	43,83	51,77	34,76
16	Susann	280	36,71	8,8	5,05	19,07	11,38	46,72	39,75	30,64
17	Pompeo	280	33,65	8,39	4,51	20,07	10,68	44,82	34,54	29,84
18	Farmdent	290	41	8,5	4,82	23,98	8,83	49,45	29,86	31,23
19	SY Ondina	290	38,36	8,96	5,05	21,12	8,11	43,5	56,09	36,06
20	NK Octet	300	34,77	8,76	4,96	19,38	9,73	43,53	50,41	32,64
21	LG 1	310	33,73	9,26	5,51	20,7	10,63	45,45	51,74	29,08
22	DKC 4014	320	34,84	8,66	5,16	19,02	8,82	43,92	48,3	36,25
Průměr			32,85	9,37	5,48	21,7	9,46	47,37	50,28	30,32
Minimum			25,37	8,39	4,51	19,02	6,02	42,9	29,86	23,37
Maximum			41	10,87	6,63	26,18	15,4	52,26	59,71	39,48

Barevně jsou označeny zrnové hybridy (Troubsko - hybridy č. 11 a 22).

Tabulka 5: Průměrné hodnoty obsahu organických živin a stravitelnosti NDF u sledovaných hybridů kukuřice na stanovišti v Uhříněvsi.

č.	Hybrid	FAO	Sušina	N-látky	Popel	Vláknina	Cukry	NDF	SNDF 24 hod.	Škrob
			v%	% v suš.	% v suš.	% v suš.	% v suš.	% v suš.	v%	% v suš.
1	Rubben	230	32,15	8,76	4,99	18,63	8,61	48,88	63,21	32,5
2	Mehari+Maibi	230+255	33,24	8,33	5	24,97	15,36	51,32	57,63	21,74
3	Survivor	240	32,68	8,5	2,74	16,78	10,63	49,59	65,4	33,39
4	Lavena	250	32,54	7,55	5,27	20,43	10,79	48,45	59,71	24,68
5	Farmflex	250	32,91	8,37	6,47	21,77	8,22	45,5	57,02	31,09
6	Starano	260	33,22	7,88	5,98	24,95	9,86	53,5	64,33	23,48
7	DKC 3507	260	32,93	7,58	7,52	20,17	10,83	49,69	59,79	29,87
8	DKC 3795	260	31,72	7,93	5,28	21,03	14,88	43,5	58,74	32,98
9	Cemora	260	32,46	8,45	5,99	22,65	9,69	50,86	61,38	34,08
10	Dynamite	270	32,5	7,16	4,17	22,26	10,75	50,66	56,56	24,5
11	Cebir	270	31,56	8,07	4,55	23,73	12,58	50,9	57,27	24,02
12	Markíza	280	31,33	7,68	4,18	21,78	9,34	52,63	61,29	26,11
13	LG 2	280	29,51	9,13	6,64	18,81	12,11	50,62	66,9	28,92
14	Susann	280	32,8	8,33	4,47	19,85	14,32	49,57	61,29	27,24
15	DKC 3399	290	32,42	7,81	5,44	22,47	9,67	49,09	56,32	22,79
16	GKT 280	290	31,54	8,02	4,92	23,49	12,03	52,83	58,07	28,25
17	NK Octet	300	32,1	8,19	7,31	20,83	10,01	50,17	59,13	32,13
18	Robertana	300	32,52	7,85	6,03	22,6	6,25	53,94	63,55	29,69
19	LG 1	310	32,56	7,9	4,42	25,15	10,2	52,76	62,59	26,13
20	DKC 4014	320	31,08	8,05	3,37	21,18	14,06	46,07	65,17	31,44
Průměr			32,19	8,08	5,24	21,68	11,01	50,03	60,77	28,25
Minimum			29,51	7,16	2,74	16,78	6,25	43,5	56,32	21,74
Maximum			33,24	9,13	7,52	25,15	15,36	53,94	66,9	34,08

Barevně jsou označeny zrnové hybridy (Praha - hybridy č. 8 a 20).

Důkazem těchto tvrzení je také skutečnost, že zjištěné průměrné hodnoty obsahu organických živin jsou u obou lokalit přibližně shodné. Menší rozdíly byly zjištěny u obsahu NDF (50,03 % v Uhříněvsi a 47,37 % v Troubsku) a obsahu škrobu (28,25 % v Uhříněvsi a 30,32 % v Troubsku). Výrazný rozdíl však byl zjištěn ve stravitelnosti NDF (60,77 % v Uhříněvsi a 50,28 % v Troubsku). Na základě těchto výsledků byla vypočítána koncentrace energie u průměrných hodnot hybridů kukuřice (tabulka 6) v Uhříněvsi 6,45 NEL MJ.kg suš. a v Troubsku 6,13 NEL MJ.kg suš. Pokud by dojnice přijaly 10 kg sušiny kukuřičné siláže s obsahem NEL 6,45 MJ.kg suš. a NEL 6,13 MJ.kg suš., tak celkový rozdíl v příjmu NEL by činil 3,2 NEL, což představuje cca 1 litr mléka v aktuální užitkovosti. Pokud vypočítáme výnos NEL z 1 ha, potom výnos, resp. množství mléka z 1 ha, by činil v lokalitě Uhříněves 165.507 NEL MJ.kg suš. resp. 25305 kg mléka a v lokalitě Troubsko 80.977 NEL MJ.kg suš. 51721 kg mléka. Ze zjištěných hodnot je patrné, že na výrazném rozdílu produkce mléka z ha u sledovaných lokalit se podílel ukazatel výnosu. Na druhé straně průměrná kvalita kr-

miva v jednotlivých lokalitách vyjádřená stravitelností NDF nám u dojníc zvýšila užitkovost o 1 litr mléka na kus a den.

Praktické použití získaných výsledků významně pomůže při výběru hybridů k výrobě siláže tím, že byla stanovena aktuální průměrná hodnota sledovaných ukazatelů u jednotlivých souborů kukuřice a lokalit. Z těchto hodnot je potom možné vycházet při výběru hybridů podle zjištěné hodnoty a průměrná hodnota nám bude sloužit jako měřítko úspěšnosti toho kterého hybridu zařazeného do sledování. Díky tomu, že největší rozdíly byly zjištěny ve stravitelnosti NDF, tak tento ukazatel bude jako hlavní z pohledu koncentrace vyrobeného krmiva.

Závěr

Záměrem projektu není srovnávat a hodnotit jednotlivé firmy mezi sebou, proto nebudeme explicitně vyzdvihovat některé hybridy. Chceme vytvořit podklad pro poradce, výživáře, agronomy, aby sami na základě souboru čísel zvážili výběr hybridů. Dle našeho názoru v loňském roce založený a vyhodnocený polní pokus, kde bylo neanonymně srovnáno 40 hybridů, a stejně neanonymně budou uveřejněny, je unikátní záležitostí. Do budoucna hledáme pokusné lokality, na které bychom chtěli rozšířit pokusy s hybridy.

Dedikace

Příspěvek byl zpracován v rámci řešeného projektu NAZV QJ1210128.

Tabulka 6: Průměrné hodnoty obsahu organických živin, stravitelnosti NDF a koncentrace energie (NEL) u hybridů kukuřice pěstovaných v Uhříněvsi a Troubsku (2012)

Lokalita	Sušina	N-látky	Popel	Vláknina	Cukry	NDF	SNDF 24 hod.	Škrob	NEL
	v%	% v suš.	% v suš.	% v suš.	% v suš.	% v suš.	v%	% v suš.	MJ.kg suš.
Uhříněves	32,19	8,08	5,24	21,68	11,01	50,03	60,77	28,25	6,45
Troubsko	32,85	9,37	5,48	21,70	9,46	47,37	50,28	30,32	6,13

Kam chceme směřovat v chovu českého strakatého skotu?

Marie Ondráková

V loňském druhém čísle našeho Zpravodaje byl vložený dotazník, prostřednictvím kterého jste měli možnost se vyjádřit, kam chceme směřovat šlechtitelský program českého strakatého skotu. Dotazník jste mohli vyplnit buď v jeho papírově podobě nebo elektronicky. Celkem této možnosti vyjádřit se využilo 105 chovatelů českého strakatého skotu, což je necelých 13 % z chovů plemenné knihy. Všechny informace však vyplnilo pouze 75 z nich. Téměř polovina (54 dotazníků) byla zaslána zpět v papírově podobě. Nejčastěji, a to ze dvou třetin, se vyplňování ujali zootechnici. Podobný dotazník vyplňovali také chovatelé v Německu a Rakousku. Druzí jmenovaní již uveřejnili první výsledky a můžeme proto některé jejich odpovědi porovnat s našimi výsledky.

Z našich zodpovězených dotazníků bylo 100 chovů s převážujícím chovaným plemenem české strakaté. Plemeno holštýnské jich společně se strakatým plemenem chová 33 z nich. Jeden chov ve vyhodnocení byl s podílem českého strakatého a holštýnského plemene 50:50 a čtyři chovatelé ve vyhodnocení mají převážující plemeno holštýnské. Osm chovatelů, kteří zareagovali na dotazník, drží i různá masná plemena skotu. Devadesát procent chovů z vyhodnocených nepředpokládá, že by v nejbližších pěti letech změnila chované plemeno. Stejně jako v Rakousku, i u nás dotazník vyplňovaly především užitkovostně nadprůměrné chovy. S užitkovostí mléka nad 7 000 kg bylo v ČR 61,36 % vyhodnocených chovů, v Rakousku 64,9 % chovů. U nás se jednalo také převážně o větší chovy. Průměr-

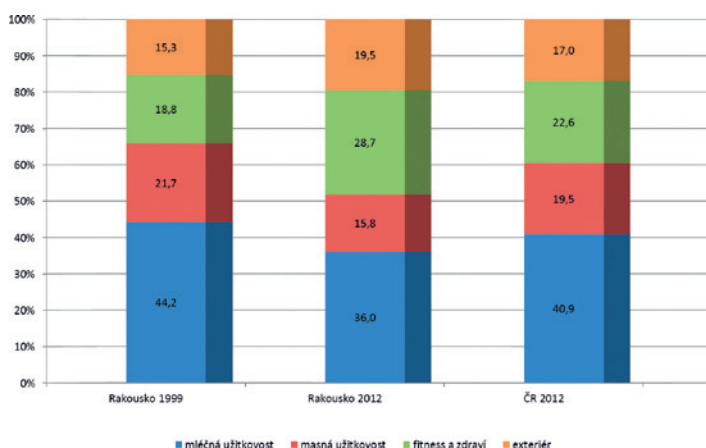

ný stav dojnic na jeden zemědělský podnik v roce 2011 byl 273 ks. Průměrný počet krav v chovech, které dotazník zodpověděly, byl 439 krav. Tyto podniky chovají průměrně ve svých stájích 1 118 ks všech kategorií skotu. V 57 chovech jsou vykrmováni býci. Průměrná velikost výkrmny je 242 ks. Většina chovů má již volné ustájení. Alespoň jednu stáj s vazným ustájením vlastní ještě 15 podniků. Tři chovy využívají k dojení svých krav dojíčky roboty. Zcela bez pastvy je více než polovina chovů. Přes 20 % chovů pase pouze suchostojné krávy a 12,5 % pasoucí dojnice následně přikrmuje. Jiné kategorie než krávy pase 12,5 % chovů. Zastoupení bio chovů v dotazníku bylo 3,5 %.

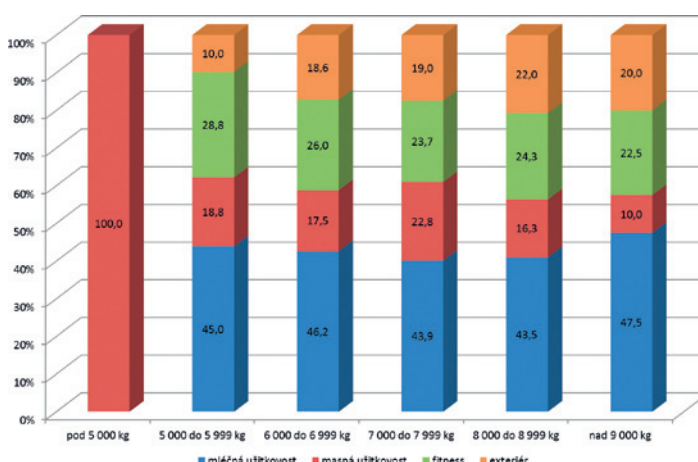
Velmi potěšující je, že přes tři čtvrtiny chovů, přesně 78,41 %, je ochotno poskytnout veterinární diagnózu ze svého podniku pro vývoj odhadu PH pro ukazatele zdraví. Další hodnocenou položkou dotazníku byla inseminace, kterou ve vyhodnocených chovech provádí z 84 % inseminační technici. Vlastní zaměstnanci provádí inseminaci v 5,7 % podniků a býky v přirozené plemenitbě využívá 2,27 % chovů.

Téměř dvě třetiny chovů chtějí zachovat současnou velikost stáda jak můžeme vidět v tabulce č. 1, rozšířit stádo plánuje 23,9 % chovatelů a naopak snížit stav dojnic se chystá jen 3,4 % chovů.

Graf č. 2: Jakou váhu mají jednotlivé znaky u chovatelů v Rakousku a v ČR

Graf č. 3: Váha jednotlivých znaků v selekčním cíli podle úrovně mléčné užitkovosti podniků

Velmi zajímavé výsledky ukázal dotaz na kritéria při výběru býků do inseminace, které zobrazuje graf č. 1. Drtivá většina chovatelů požaduje po použitých plemenicích zlepšení končetin a vemen dcer. Hned za nimi se však zařadily takové znaky jako je snadnost porodů a plodnost. Také rakouští chovatelé hodnotili vemen jako nejdůležitější znak pro výběr vhodného plemeníka na stádo. Hned na druhém místě se u nich zařadila plodnost a na třetím místě fitness.

V selekční indexu pro český strakatý skot jsou ze 40 % zastoupeny znaky mléčné užitkovosti, ze 17 % znaky užitkovosti masné, 10,75 % zaujímají znaky fitness a z 32,25 % jsou zahrnuty znaky exteriéru jako pomocné znaky pro dlouhověkost. Jakou váhu představují tyto znaky u našich chovatelů, zobrazuje graf č. 2. Ten zároveň přibližuje i představy rakouských chovatelů nejenom v současné době, ale také závěry obdobného dotazníku vyhodnoceného před třinácti roky. Je zřejmé, že naši chovatelé kladou na masnou užitkovost ještě vyšší důraz, než jaký mu věnuje selekční index. Zajímavý je nárůst důrazu rakouských chovatelů na exteriér, který v rakouském selekčním indexu není přímo zastoupen a je využívána jenom u mladých býků na začátku prověření jako pomocný znak pro dlouhověkost. Ukazuje se, že exteriér zřejmě z důvodů technologických, ale možná i estetických, je stále velmi důležitou komponentou šlechtění skotu.

Z grafu č. 3 je patrné porovnání vah jednotlivých znaků podle úrovně mléčné užitkovosti podniků. Mezi dotazovanými byl pouze jeden chovatel s užitkovostí pod 5 000 kg mléka, který klade důraz na masnou užitkovost. S narůstající mléčnou užitkovostí stáda klade chovatel větší důraz na mléčnou užitkovost, ale také na exteriér chovaných zvířat. V tom se trochu lišíme od rakouských chovatelů, kteří s narůstající mléčnou užitkovostí stáda kladou spíše důraz na znaky fitness.

Z dalšího grafu je patrné, které znaky by naši chovatelé chtěli v následujících 10 letech ve svém stádě zlepšit. Jako nejdůležitější pro zlepšení hodnotili plodnost, následovanou dlouhověkostí a končetinami. Naopak téměř přes 65 % chovatelů hodnotí genetickou bezrohost jako znak pro ně nedůležitý. Podobně i v Rakousku skončil požadavek na bezrohost jako poslední.

Požadavky na nové plemenné hodnoty pro chovatelsky významné znaky zobrazuje graf č. 5. Největší důraz kladou naši chovatelé na zdraví paznehtů. S velkým odstupem je PH zdraví. Také rakouští chovatelé volají po PH zdraví paznehtů. A hned v závěsu se u nich umístil požadavek na šlechtění proti výskytu samovysávání plemenic. Tuto možnost jsme do českého dotazníku bohužel nezařadili, ale bylo by jistě zajímavé, zda i naši chovatelé toto vidí jako vážný problém. Jeden z našich chovatelů do dotazníku doplnil zájem o šlechtění na výskyt cyst, tento znak má pro něj vysoký význam. V obou zemích na posledním místě skončila nezbytnost šlechtění pro dojící roboty. A společně také na předposledním místě skončila potřeba šlechtění proti pupeční kýle u telat. Zdá se, že toto onemocnění není v současnosti příliš velkým problémem v chovu kombinovaného plemene.

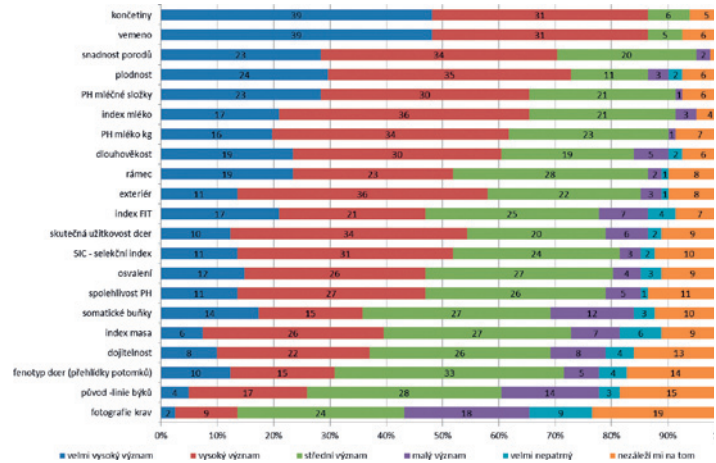
(pokračování příště)

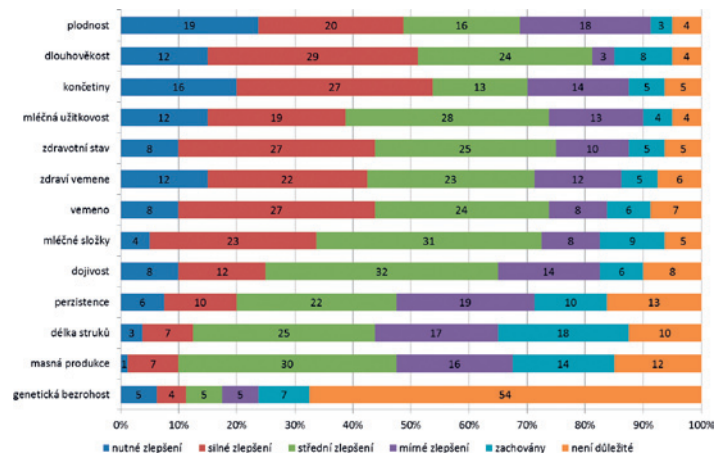
Tab. č. 1: Kam chcete Váš podnik v příštích 10 letech směřovat?

	chovů	%
zachovat současnou velikost stáda	58	65,9
rozšířit stav dojnic	21	23,9
nedokážu odhadnout	6	6,8
snížit stav dojnic	3	3,4
celkem chovů	88	100,0

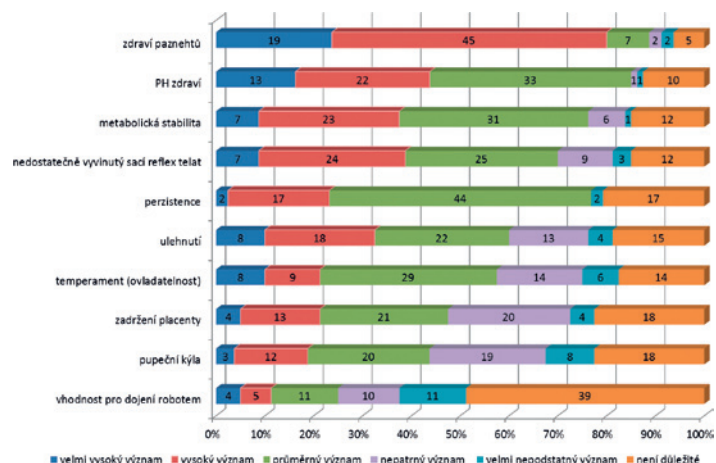
Graf č. 1: Jaký význam mají pro Vás následující kritéria při výběru býka pro inseminaci Vašich dojných krav?

Graf č. 4: Které znaky chcete v následujících 10 letech ve Vašem stádě chovatelsky zlepšit?

Graf č. 5: Které znaky, pro které nyní nejsou PH, by byly pro Vás zajímavé ve stádě?

BMS - bovinní samčí subfertilita

Marie Ondráková

Velmi cenným vedlejším produktem výpočtu genomických plemenných hodnot je dostupnost celého genotypu otestovaných plemenných býků. S jeho pomocí vědci z Ústavu chovu a šlechtění zvířat na univerzitě v Mnichově objasnili genetickou příčinu ojediněle se vyskytující výrazně zhoršené plodnosti některých fleckvieh býků. Sperma těchto býků při rutinních kontrolách má všechny parametry kvality (koncentrace i pohyblivost spermií), přesto jejich zabřezávání je zhoršené o více jak 20 %. Vyskytují se také případy, že z inseminací provedených těmito býky vede k zabřeznutí jenom 5 %. Nemá se to týkat jenom býků v inseminaci, ale i býků v přirozené plemenitbě. Nejedná se tedy jenom o nedostatečnou kvalitu spermatu pro zamrazování.

Analýza potvrdila, že se jedná o projev recesivní mutace, která se vyskytuje na 19. chromozómu. Tato mutace je zodpovědná asi za 80 % případů zatím jinak neobjasněné výrazné snížené plodnosti býků. V případě recesivního založení v tomto genu mají spermie, zatím ne zcela přesně známé, narušení životaschopnosti. Z toho důvodu pak dochází ke snížené oplozovací schopnosti. U plemen nesoucích toto homozygotně recesivní založení nebyl zjištěn žádný vliv na jejich plodnost. U jiných plemen skotu než fleckvieh toto onemocnění zatím nebylo zjištěno.

Jako první známý nositel tohoto onemocnění byl zjištěn býk Haxl, který se narodil v roce 1966. Tento býk byl hodně používaný, takže ho můžeme najít v téměř každém rodokmenu v současnosti používaných býků v plemenitbě. To vysvětluje poměrně vysoký výskyt této alely v populaci (kolem 10 %). Z býků použitých v inseminaci v Německu a Rakousku je

však jenom jeden ze sta býků homozygotně recesivně založen v tomto genu. Obě tyto země vydaly zákaz tyto býky nadále v inseminaci používat a jejich zbylé dávky je možné reklamaci vrátit zpátky.

Z aktivně používaných býků se jednalo o čtyři, jejichž číslo, jméno a plodnost můžete vidět v tabulce. Plodnost býků je v Německu a Rakousku publikovaná celým číslem jako procentická odchylka nepřeběhlých v 56 dnech. Hodnota např. -30% znamená, že zabřeznutí bude o 30% horší, než je průměrné zabřezávání.

Od srpnového výpočtu roku 2012 jsou všechna genotypizovaná zvířata nepřímo testována na tento gen. Tato nepřímá haplotypová metoda poskytuje velmi spolehlivé výsledky, kolem 95 % – 96 %. Tímto testem zjištění nositelé jsou zcela jistí. Chybou, ke které zde dochází, je, že někteří heterozygoti mohou být tímto testem označeni jako homozygotně dominantní. Z chovatelského hlediska se nejedná o tak závažný problém. Je to však důvod, proč se nezavedl kód pro označení homozygotně dominantních jedinců. Zcela jistě nositele může určit jen přímá typizace mutace, která se provádí na katedře chovu a šlechtění zvířat univerzity v Mnichově. K prosinci 2012 je haplotypovou metodou z 21.055 zgenotypizovaných býků 103 homozygotně recesivně založených, což představuje jenom 0,5 %. Mezi nimi není žádný z českých býků, u kterých je proveden genetický test. Výsledky testů jsou uváděny následujícími kódy:

BMSH-- pro jedince, kteří byli zjištěni jako homozygotně recesivní nositelé, zjištění nepřímým testem, který není 100% spolehlivý.

BMSM-- pro jedince, kteří byli určeni jako homozygotně recesivní nositelé přímým testem. Od prosincového výpočtu 2012 jsou také heterozygoti zkráceně označováni **BMSH+-**, v případě výsledku nepřímým haplotestem, nebo **BMSM+-** na základě přímého testu mutace. K prosincovému výpočtu bylo zjištěno 2.872 heterozygotů, z nich 32 je býků českého původu. S heterozygoty je doporučováno uvážlivě pracovat, zvláště v případě použití v pozicích otců býků nebo otců matek býků. Jejich plošné zakázání je z chovatelských a hospodářských důvodů a také z důvodu udržení variability v populaci nevhodné.

Číslo býka	Jméno býka	Plodnost býka
AT 023990817	OZEAN	-30
DE 0663204114	ROTHOLZ	-32
DE 0814012323	ILROES	-27
DE 0940471126	HEGEN	-32

Z našich chovů - ZD Krásná Hora nad Vltavou

Ing. Jiří Kostkan, MIKROP ČEBÍN a.s.

TMR pro telata

Dojírna Baumatic 2 x 16

Zemědělské družstvo hospodaří v bramborářsko-ovesné výrobní oblasti. Terén je členitý s průměrnou nadmořskou výškou 450 m. Průměrná roční teplota je 6,7°C a celkový úhrn srážek činí 500 mm. ZD Krásná Hora hospodaří na 4 725 ha zemědělské půdy, z toho na 3 156 ha orné a 1 569 ha trvalých travních porostů. Převážná část rostlinné produkce tvoří krmivovou základnu pro chov skotu. Chov mléčného skotu je rozdělen na dvě farmy. Farma Petrovice s počtem 601 uzavřených laktací chová holštýnský skot a farma Krásná Hora s 687 uzavřenými laktacemi chová skot český strakatý. Dále podnik chová 387 ks masného skotu. Celkem je na všech farmách a střediscích ustájeno 3 760 ks skotu. V roce 2008 byla na farmě Krásná Hora uvedena do provozu bioplynová stanice o výkonu 526 kW a v roce 2010 pak na farmě Petrovice bioplynová stanice o výkonu 834 kW. Obě stanice využívají k fermentaci kejdu kukuřičnou siláž a travní senáž.

Chov českého strakatého skotu na farmě Krásná Hora

V roce 1985 získala Krásná Hora statut šlechtitelského chovu českého strakatého skotu. V dnešní době je zde vybráno 87 matek býků včetně čekatelek a každý rokem je 21 býků bylo převedeno v základních výběrech do plemenitby. Přírůstek býků v testu 1 376 g, hmotnost 538 kg, výška v kříži 134 cm. Mléčná produkce za rok 2012 v kontrole užitkovosti byla 8 447 kg mléka o 4,01 % tuku a 3,52 % bílkoviny.

Odchov telat

Po narození jsou telata nejdéle do 2 hodin napojena 3 l mleziva a ustájena v individuálních

boxech. Správnost a dostatečnost napojení je zde kontrolována stanovením celkové bílkoviny v krevním séru. Krev se odebírá telatům ve věku 2–5 dnů. Tele po narození má koncentraci bílkoviny 45 g/l. Včasným a dostatečným napojením kolostrem vzroste její koncentrace na 55–60 g/l a tak lze velmi přesně vyhodnocovat úroveň prvního napojení Do 3. dne stáří se podává pouze mlezivo. Po mlezivovém období jsou převedena na mléčnou krmnou náhražku. Napájení probíhá v létě 2krát a v zimě 3krát denně. Startér je předkládán od 5. dne stáří telete. Odstavením od mléčné krmné směsi dochází při stabilním příjmu startéru nad 750 g za den. To bývá zpravidla mezi 28 až 30 dnem stáří telete. Příjem startéru je kontrolován dávkováním pomocí odměrek, které jsou nakalibrovány na 250 g startéru. Počet zkrmených odměrek je zapsán u každého telete na boudu. Po odstavu jsou postupně telata převáděna do společných hrádí, kde jsou navykána na objemná krmiva s využitím speciální TMR, která jsou složena ze suchých objemných krmiv a startéru tak, aby ve stáří tří měsíců plně přijímala toto krmení a tak se mohla začít zkrmovat TMR od dojivých krav. Výhodou této suché TMR je její vysoká stabilita, zvláště v teplejších měsících, kdy je riziko u klasického krmení největší. Základem suchého mixu jsou řezané vojtěškové seno a sláma, jejíž délka zabraňuje separaci a zlepšuje příjem.

Složení:

2 kg - vojtěškového sena
2,5 kg - startéru
0,2 kg - slámy
0,3 kg - melasy

Býčci jsou ihned po narození oddělení od jaloviček a vykrmováni přibližně do 270 kg. Na farmě Krásná Hora se v roce 2012 narodilo 893 ks telat včetně mrtvých rozených.

Dojený skot

Krmivovou základnu z objemných krmiv tvoří kukuřičná siláž, vojtěšková senáž, travní senáž, GPS, jetelová senáž, jetelotravní senáž seno, sláma. Z obilí ječmen, kukuřice, pšenice. Z nakupovaných krmiv sojový extrahovaný šrot, řepkový extrahovaný a extrudovaný

šrot a minerálně vitamínové krmné doplňky a aditiva. Sláma a seno jsou pro krmné účely nařezány pomocí řezačky na délku cca 2 cm. Tato úprava napomáhá snížit separaci krmné dávky zvířaty a správná délka také napomáhá vytvořit správné rozvrstvení krmiva v bachoru tzv. bachorová matrace. Plemenice jsou rozděleny do skupin. Zasušené tvoří dvě skupiny – krávy po zasušení a přípravu na porod. Dojnice pak podle užitkovosti a dní laktace skupinu rozdojovací, vrchol laktace a konec laktace. Poporodní stav krav je sledován a ty, které vykazují známky poporodních komplikací, jsou pomocí pumpy okamžitě nadrenčovány.

Na farmě je využíváno kejdové hospodářství a odklíz výkalů je řešen automatickou šípovou lopatou. Dojnice jsou ustájeny volně s lehacími boxy zastlanými separátem z bioplynové stanice. Skupiny suchostojných a přípravy na porod jsou ustájeny volně na plochem loži zastlaném slámou. V roce 2012 byla do provozu uvedena nová dojírna Baumatic se zadním dojením a rychlým odchodem. Počet dojených krav je 2 x 16 ks, což umožňuje průměrnou průchodnost dojírny přes 105 krav za hodinu.

Reprodukce je řešena inseminací s vyhledáváním říje. Pouze krávy po 60 dnech laktace, u kterých nebyla zjištěna říje nebo nebyly zapuštěny, jsou automaticky vyšetřeny sonografem a podle nálezu zařazeny do Ovsynch programu. Průměrné mezidobí za rok 2012 bylo 387 dní.

ZD Krásná Hora nad Vltavou je jasným důkazem, že i v dnešní době má český strakatý skot s kombinovanou užitkovostí své místo ve světě dojeného skotu. A má své opodstatnění v našich domácích chovech.

Kontroly označování a evidence

Ing. Zdenka Majzlíková, Česká plemenářská inspekce

Povinnost chovatelů označovat svá zvířata, evidovat je ve stájovém registru (popř. v registru prasat v hospodářství), hlásit veškeré změny ve stanovené lhůtě do ústřední evidence a zajistit pro tury průvodní list skotu (průkaz koně – pro koně) není pro české chovatele žádnou novinkou. Česká plemenářská inspekce kontroluje dodržování těchto povinností od nabytí účinnosti vyhlášky 136/2004 Sb.

Od roku 2005 do roku 2012 bylo zkontrolováno 1 812 334 turů na 20 575 hospodářstvích, 196 705 ovcí a koz na 4 529 hospodářstvích a 662 260 prasat na 2 452 hospodářstvích.

Zjištěné výsledky kontrol ukazují, že došlo k významnému snížení počtu kontrolovaných zvířat, u kterých nebylo zjištěno porušení v oblasti označování a evidence.

V roce 2005 bylo při kontrolách zjištěno 13,1 % turů chybně označených a v roce 2012 pouze 3,5 %.

U ovcí a koz byl od roku 2005 do roku 2012 zaznamenán pokles chybně označených zvířat z 11,5 % na 5,6 % a u prasat ze 7,5 % na 2,4 %. Uvedené výsledky souvisí s osvětou v této oblasti a v nemalé míře také s vyšší kvalitou ušních známek. Jen těžko lze již očekávat lepší výsledky, protože vždy se musí počítat s provozními ztrátami na pastvinách a ve volném ustájení.

Nedostatky ve vedení stájového registru u turů, ovcí a koz jsou minimální a pohybují se od 1,9 % v roce 2005 do 0,7 % v roce 2012. Obdobný trend byl zaznamenán u registru prasat v hospodářství.

Nejvíce problémů však přetrvává v oblasti zasílání hlášení do ústřední evidence, a to

u všech druhů zvířat, na které se tato povinnost vztahuje.

U turů došlo k poklesu zjištěných nedostatků od roku 2005 z 10,7 % na 2,6 % v roce 2012, u ovcí a koz z 20,5 % v roce 2005 na 4,4 % v roce 2012.

Nejvíce nedostatků v zasílání hlášení do ústřední evidence bylo zjištěno u prasat, a to 52,1 % v roce 2005 a 22,8 % v roce 2012.

Velkým problémem hlášení do ústřední evidence je nedodržování zákonné lhůty, ve které mají chovatelé hlášení do ústřední evidence zasílat.

Tato lhůta je, dle platné legislativy, do 7 dnů ode dne, kdy k narození, úhynu, ztrátě, utracení nebo přemístění zvířete došlo, při narození ovcí a koz se hlášení o narození zasílá do 7 dnů ode dne označení. U prasat je povinnost zasílat hlášení jednou měsíčně, vždy do desátého dne následujícího kalendářního měsíce, a to za celý kalendářní měsíc.

Na základě zjištěných nedostatků v oblasti ústřední evidence a naopak poměrně dobrých výsledků při kontrole chovatelské evidence (stájový registr, registr

prasat v hospodářství) lze chovatelům doporučit vedení elektronickou formou (se schváleným softwarem) popř. přes portál farmářů. Tento způsob vedení zajistí jediným zápisem vedení obou evidencí, což může omezit výskyt chyb a současně by nemělo docházet k prodlužování lhůty ke hlášení do ústřední evidence, protože zápis do stájového registru (registru prasat v hospodářství) musí být proveden bezodkladně tak, aby údaje v něm uvedené byly aktuální.

Výskyt turů s chybějícími nebo neplatnými průvodními listy byl v roce 2005 1,5 % a v dalších letech poklesl pod jedno procento.

Kontrola dodržování výše zmíněných povinností je dána legislativou a chovatelé jsou ke kontrolám vybíráni analýzou rizika 3 % hospodářství s chovem turů, 3 procenta hospodářství s chovem ovcí a koz a 1 % s chovem prasat. Pro kontroly podmíněnosti je vybíráno 1 % žadatelů.

Kritéria pro zařazení do analýzy rizika jsou včasné předávání správných a úplných údajů do ústřední evidence, veterinární a zoohygienické podmínky, dřívější nakažová situace, výše ročních finančních podpor, výsledky kontrol v uplynulém období, významné změny, ke kterým na hospodářství došlo v minulém období, popř. další kritéria stanovená členským státem.

Informace pro žadatele o dotace:

V návaznosti na dotační titul podle článku 68

Nařízení Rady č. 73/2009 a dle Nařízení vlády č. 60/2012 Sb., o stanovení některých podmínek pro poskytování zvláštní podpory pro zemědělce na tele masného typu, na krávy chované v systému s tržní produkcí mléka a na bahnice, popř. kozy pasené na travních porostech, a podle Nařízení vlády 75/2007 Sb.,

požadováno při kontrolách žadatelů v roce 2013.

Při těchto kontrolách je ověřováno, zda zvířata na která je podaná žádost o podporu, splňují základní požadavky na označování a evidenci.

o podmínkách poskytování plateb za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě, ve znění pozdějších předpisů a Nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření (na skot starší 6 měsíců) delegoval Státní zemědělský a intervenční fond na Českou plemenářskou inspekci kontroly žadatelů o výše zmíněné dotační tituly. Od letošního roku nově i kontroly žadatelů o národní doplňkové platby k přímým podporám – Top Up podle Nařízení vlády č. 112/2008 novelizovaném nařízením vlády č. 332/2012 Sb.

Zkušenosti z kontrol provedených v roce 2012 ukazují, že stále přetrvávají problémy, které jsou zmiňované výše, a to zejména v oblasti hlášení do ústřední evidence.

Největším problémem kontrol v roce 2012 bylo opožděné hlášení do ústřední evidence, zejména pozdní hlášení data narození u telat masného typu.

Z těchto důvodů chceme žadatelům o výše zmíněné dotační tituly připomenout, co bude

Tyto požadavky jsou následující:

- zápis ve stájovém registru
- nahlášení zvířete v ústřední evidenci, a to včas a správně
- údaje v ústřední evidenci se musí shodovat s údaji ve stájovém registru
- případné přísuny a odsuny musí být doloženy jinými doklady (např. účetní doklady, veterinární osvědčení, kafilerní lístek apod.)
- předložení platného průvodního listu skotu, u koní průkazu koně (při kontrole intenzity)
- označení zvířete musí být v souladu s platnou legislativou

Spolehlivost dodržení podmínek stanovených pro poskytnutí podpor je zajištěna formou kontrol na místě u 5 % žadatelů. Pokud žadatel neumožní provedení kontroly na místě, žádost o dotyčnou podporu bude zamítnuta.

Pozor

TUŘI:

Zvíře, které ztratilo jednu ušní známku, se považuje za zjištěné (způsobilé pro platbu) za předpokladu, že ho lze jednoznačně identifikovat podle ostatních prvků systému pro identifikaci a evidenci skotu, tzn. zápisu ve stájovém registru, ústřední evidenci a předložením platného průvodního listu skotu.

Pokud jedno zvíře v hospodářství ztratilo obě ušní známky, považuje se za zjištěné (způsobilé pro platbu) za předpokladu, že ho lze jednoznačně identifikovat podle stájového registru, platného průvodního listu skotu, ústřední evidence nebo jinými prostředky stanovenými v Nařízení (ES) č. 1760/2000, a za předpokladu, že držitel může prokázat, že již přijal opatření na nápravu situace před oznámením kontroly na místě (prokazatelně doloží zaslanou objednávku duplikátů ušních známek).

OVCE A KOZY:

Ovce nebo koza, která ztratila jednu ušní známku, se považuje za zjištěnou za předpokladu, že ji lze identifikovat prostřednictvím prvního identifikačního prostředku podle čl. 4, odst. 2 písmene a) Nařízení Rady č. 21/2004 a za předpokladu, že jsou splněny všechny ostatní požadavky na identifikaci a evidenci ovcí a koz.

V praxi to znamená, že pokud má být zvíře uznáno způsobilé pro platbu (zjištěné) musí mít minimálně 1 ušní známku a musí být splněny požadavky na evidenci tak, jak je uvedeno výše.

TELATA MASNÉHO TYPU:

U telat uvedených na žádosti se ověřují základní požadavky na označování a evidenci.

Tele uvedené na žádosti musí mimo jiné i splňovat požadavek, že jeho otec je býk zapsaný v ústředním registru plemeníků. V případě důvodného podezření, že otcem telat uvedených na žádosti by mohl být býk nezapsaný v ústředním registru plemeníků, jsou u vzorku zvířat odebrány chlupy na stanovení testu paternity pomocí DNA. Je-li laboratorní imunogenetika zjištěno, že otec deklarovaný ústřední evidencí nesouhlasí u většiny testovaných vzorků, je na chovateli, aby doložil průkaznost původu i u ostatních telat, na které žádá o podporu. Pokud chovatel věrohodně nedoloží (výsledek z laboratoře imunogenetiky) průkaznost původu, resp. otce zapsaného v ústředním registru plemeníků u ostatních telat ze žádosti, budou i tato telata vyhodnocena jako nezpůsobilá pro platbu.

Ohlédnutí za prvním rokem genotypizace býků českého strakatého plemene

Marie Ondráková

Poledních pět let je oblast šlechtění skotu spojena s vývojem a rutinním využitím plemenných hodnot založených na údajích, které jsou získány genotypováním jedinců. S pomocí čipů získáváme údaje o složení genomu zvířete. Dynamický rozvoj této oblasti přinesl pokles ceny čipů, které tak umožňují genotypování relativně velkých počtů zvířat. Genomicky optimalizované plemenné hodnoty umožňují přesnější a časnější selekci, čímž se zrychluje šlechtitelský pokrok. Přínos genomických informací se v případě mléčných znaků přirovnává k informacím o mléčné užitkovosti od deseti dcer z jejich celých třech laktací. U funkčních znaků jako např. plodnost, kde je třeba pro vysokou spolehlivost stovky dcer, se mluví v případě použití genomických PH o náhradě informací od více jak 100 dcer.

Ze simentálské populace spustila první výpočet genomických plemenných hodnot Francie. V montbéliardské populaci jsou genomicky otestováni býci používáni již šestým rokem. Největší genomickou populaci však vytvořilo společné německo-rakousko-česko-italské seskupení. Německo s Rakouskem měly od prosince 2010 genomicky optimalizované plemenné hodnoty v ověřovací fázi s počtem 5 570 býků. Po jejich validaci Interbullem 6. června 2011 byly první oficiální genomicky optimalizované plemenné hodnoty publikovány v srpnu 2011. V prosinci téhož roku se k tomuto výpočtu připojila také Česká republika a Itálie. V současné době je genotypizová-

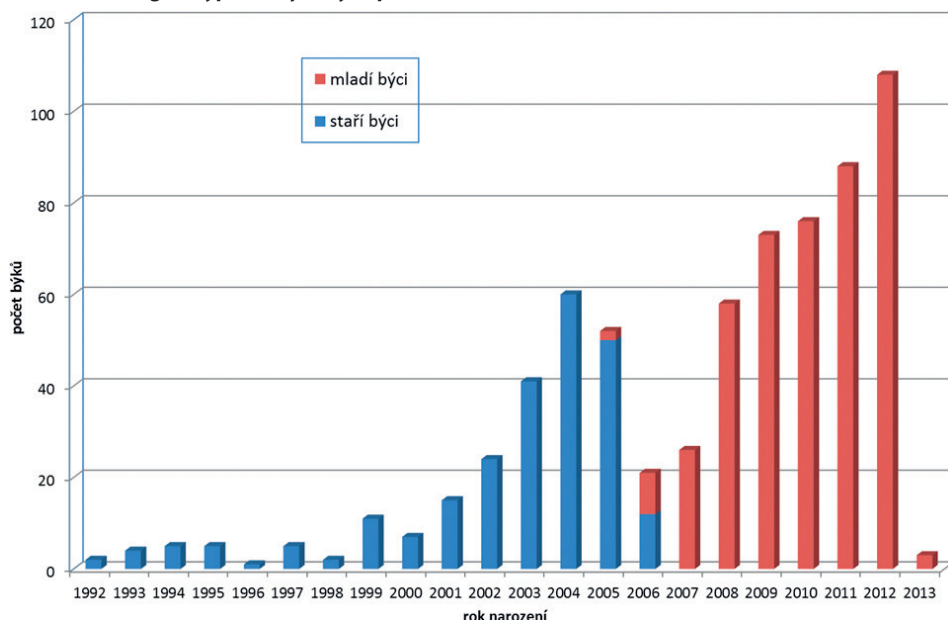
no dvacet jedna tisíc jedinců, z toho asi jenom 200 kusů tvoří plemenice. Zájem o genotypizaci je stále především u býků. Měsíčně do výpočtu vstupuje 400 – 750 jedinců. Žadosti se podávají přes online databázi, která byla spuštěna v květnu 2011. Referenční bázi této populace tvoří v současné době 6 000 – 7 500 býků (různý počet pro různé znaky). Jedinou oficiální plemennou hodnotou publikovanou pro všechna genotypizovaná zvířata je genomicky optimalizovaná PH, i když majitelé mají k dispozici i rodokmenovou, přímou genomickou a konvenční PH.

Našich šest plemenářských organizací si zatím k poslednímu výpočtu, jehož výsledky byly

zveřejněny 5. března 2013, nechalo genotypizovat celkem 687 býků. Z toho 244 jich bylo prověřených, zařazených do první fáze – přípravy referenční populace. V grafu č. 1 můžete vidět věkové rozložení těchto býků. V případě prověřených býků se jednalo především o mladší, aktivně používané ročníky býků. U mladých býků pak můžeme vidět každoroční nárůst počtu genotypizovaných jedinců. Mladí genotypizovaní býci byli po 98 otcích. Nejčastějším otcem byl Imposium s 28 syny. V pozici otců matek najdeme více jak 130 plemeníků. Z nich nepoužívanější byl Rainer s počtem 31 synů. K březnovému termínu letošního roku jsou k dispozici také výsledky tří býků narozených v roce 2013.

Plemenné hodnoty genomické i konvenční jsou pro všechny zahrnuté jedince aktualizovány 3x ročně. Pro nově přihlášená zvířata do genomiky probíhá výpočet plemenných hodnot 11x ročně (každý měsíc kromě ledna). Nejenom u nás, ale i v zahraničí se potvrdil původní odhad, že celý proces genotypizace potrvá nejméně šest týdnů. Také v zahraničí se však toto období protahuje někdy až na dvanact týdnů, ale třeba i pět až šest měsíců. Podrobně jsme postup genotypizace popsali ve Zpravodaji 2/2012. Celý proces začíná vystavením žádosti o genotypizaci jedince v online databázi a odběrem vzorku, který je zaslán do ČMSCH a.s. v Hradištku. Ta zaslá výslednou izolovanou DNA do Grubu. Tento výsledek je potom využit ve výpočtu genomických plemenných hodnot. Tabulka č. 1 zobrazuje počty mladých genotypizovaných býků našimi plemenářskými organizacemi k poslednímu výpočtu genomických PH. Zároveň také

Graf č. 1: Počet genotypizovaných býků podle roku narození (k termínu 5. 3. 2013)

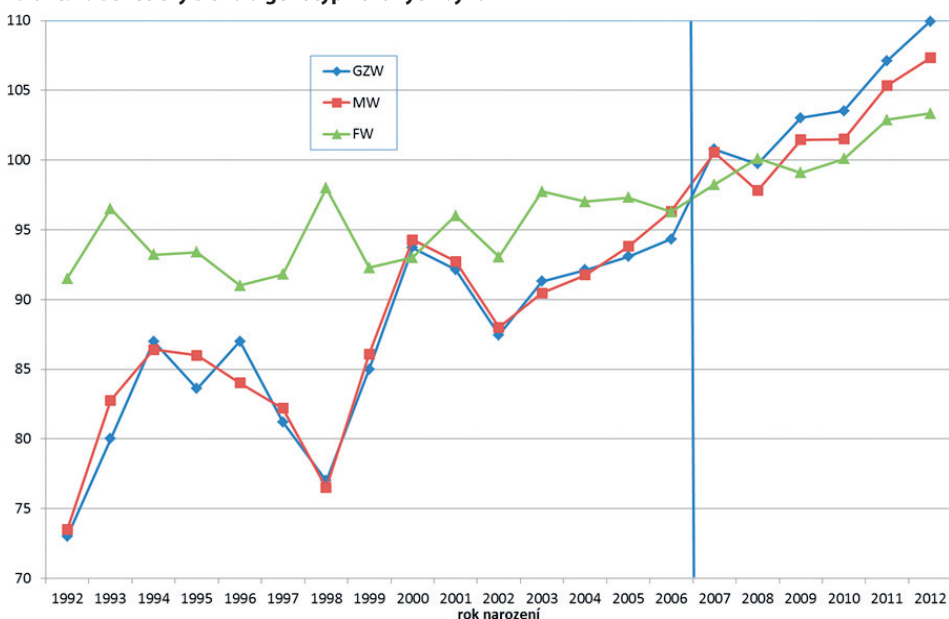
Tab. č. 1: Počet mladých genotypizovaných býků podle plemenářských organizací (k 5. 3. 2013)

Majitel býků	Vystavených žádostí	Genotypizovaných
CRV	227	154
Impuls	170	157
JČ chovatel	24	24
Natural	14	13
Plemo	84	75
Reprogen	20	20
Celkový součet	539	443

zobrazuje celkový počet vystavených žádostí o genotypizaci. Rozdíl mezi těmito dvěma sloupci (celkem 96 ks) zobrazuje počet býků, u kterých můžeme očekávat výsledky v nejbližším období. V příštím dubnovém výpočtu očekáváme hodnoty u padesáti z nich.

Jaká je kvalita genotypizovaných býků nám zobrazuje graf č. 2. U jedinců narozených před rokem 2006 se jednalo zcela nebo z větší části o genotypizaci vybraných prověřených plemeníků, kteří byli převážně aktivně používáni. Od roku narození 2007 zde máme však jenom mladé býky a v grafu můžeme pozorovat výrazný nárůst celkového indexu, který přesahuje jednu směrodatnou odchylku. O téměř jednu směrodatnou odchylku je dosaženo pokroku v indexu mléka a o víc jak půl směrodatné odchylky také v indexu masa. U nás genotypizovaní býci se narodili převážně v České republice. Výjimkou je šest býků narozených v Německu a jeden narozený ve Švýcarsku, kteří jsou ve vlastnictví nebo spoluvlastnictví našich plemenářských organizací. Místo narození však nemusí být zcela určující, protože třeba ve Švýcarsku narozený býk má otce i otce matky narozené ve Francii.

Tabulka č. 2 zobrazuje průměry a spolehlivosti u vybraných znaků podle země původu otců mladých genotypizovaných býků. Průměrná hodnota GZW mladých býků je 104,9 bodů. Její rozptyl je však od 50 do 134, kdy se jedna směrodatná odchylka rovná 6,61. Nejlepší plemeník v mléčném indexu dosahuje hodnoty 132 bodů, ve FW je to potom 125 a v hodnocení vemene 126. Nejnižších hodnot v GZW i ve spolehlivosti dosáhli logicky správně býci plemene masný simentál. Na tomto příkladu vidíme na spolehlivosti, jak se chovají jedinci z nepropojené populace. Naproti tomu potomci po otcích z Francie mají spolehlivost nepatrně nižší než synové českých otců. To je způsobeno jejich využitím u nás, ale i třeba v Itálii, která je také do výpočtu zahrnuta. Tabulka zároveň zobrazuje výrazné zvýšení

Graf č. 2: Genetický trend u genotypizovaných býků

spolehlivosti u znaků, které jsou počítané ve společném výpočtu.

Jak výsledky analýz dokázaly, spolehlivost u mladých genomických býků pro PH mléka dosahuje hodnot kolem 55 % v případě, že jsou známy informace o rodičích z genotypizace nebo konvenčního výpočtu. Nejsou-li tyto informace známy ze strany otce matky, snižuje se spolehlivost asi o 5 %. V případě chybějících informací i od samotného otce dochází k dalšímu poklesu o zhruba 15 %. Zpřesnění vlastního odhadu plemenných hodnot by zcela jistě přispělo, pokud by bylo možné dohledat i býky starších ročníků, kteří nebyli (z různých důvodů) genotypováni při

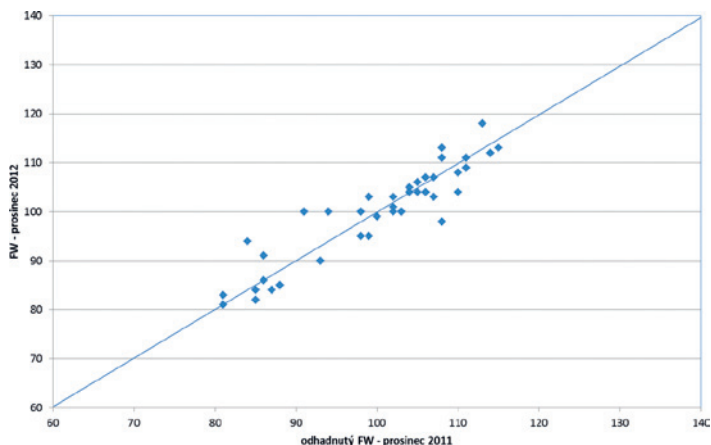
vytváření referenční populace. Užitečné by bylo zařazení alespoň u těch býků, kteří byli využíváni ve větším rozsahu, zvláště v pozicích otců nebo otců matek.

V České republice má v současné chvíli více než polovina mladých genotypizovaných býků, spolehlivost celkového indexu nižší než 50 %. Důvodem je zatím chybějící společný výpočet mléčné užitkovosti. Jeho zavedení by však do konce roku mělo být připraveno. To by se také mělo výrazně projevit i ve spolehlivosti genomických PH našich býků. Jednoznačně to potvrzují příklady plemenných hodnot exteriéru a masné užitkovosti, kde již propojení konvenčních výpočtů funguje.

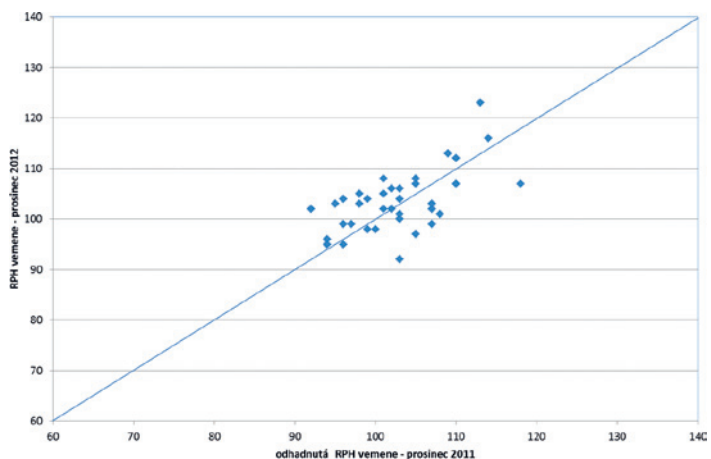
Tab. č. 2: Průměrné plemenné hodnoty mladých býků podle země původu otce

Země otce	Synů	GZW	Spol. GZW	MW	Spol. MW	FW	Spol. FW	Vemeno	Spol. vemeno
Česká republika	137	93,7	42,2	92,5	35,8	97,6	56,7	105,3	51,6
Dánsko	3	59,0	33,0	53,7	30,7	104,3	25,0	81,7	26,0
Francie	39	92,5	40,2	95,0	34,2	92,6	51,6	106,5	48,9
Německo	246	113,3	60,0	110,5	57,1	104,4	62,2	104,7	58,0
Rakousko	18	110,9	60,4	107,9	56,7	100,6	63,4	108,9	58,1
Celkem/Průměr	443	104,9	52,5	103,0	48,2	101,0	59,3	105,0	55,0

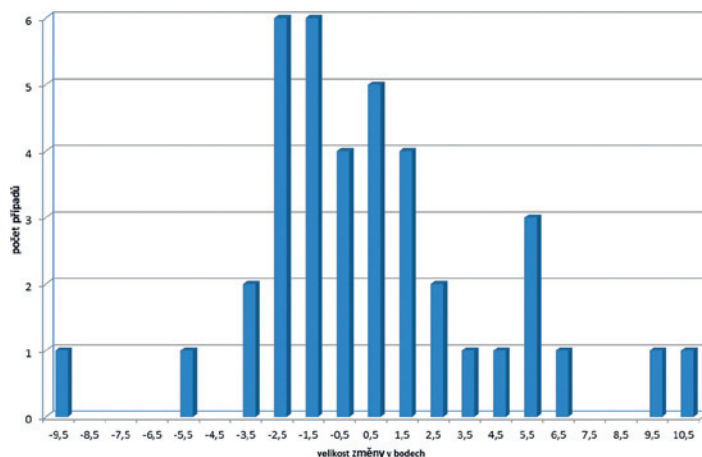
Graf č. 3: Porovnání odhadnutého FW v prosinci 2011 a publikovaného FW v prosinci 2012

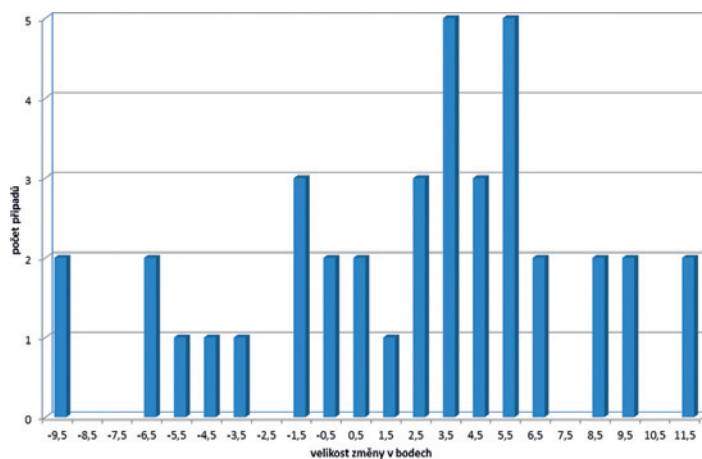
Graf č. 5: Porovnání odhadnutého RPH vemene v prosinci 2011 a publikovaného v prosinci 2012

Graf č. 4: Rozdíly v odhadnutém FW v prosinci 2011 a publikovaném v prosinci 2012

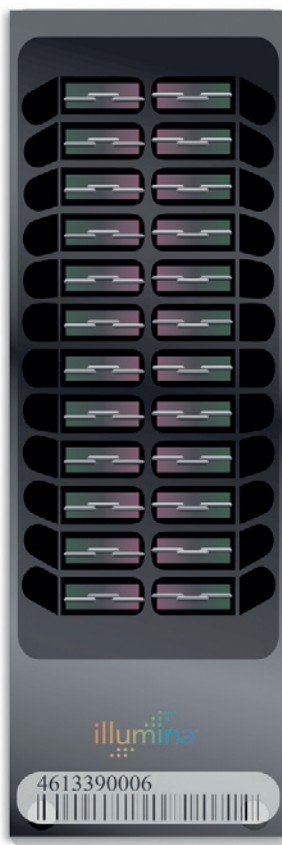

Graf č. 6: Rozdíly v odhadnutém RPH vemene v prosinci 2011 a publikovaném v prosinci 2012

Genotypizace býků s sebou přinesla i změnu v systému výběru býků plemenářskými organizacemi. Řada z nich již nevykupuje tak velký počet býků od odchovny, ale nakupuje menší počet býčků až na základě výsledků genomických plemenných hodnot. Vzhledem k tomu byl od letošního roku umožněn odchov mladých plemenných býků určených pro využití v přirozené plemenitbě přímo u chovatele. Přesná pravidla tohoto odchovu a výběru definuje metodický pokyn Rady plemenné knihy. Samozřejmostí je, že rodiče těchto potomků musí splňovat kritéria pro otce a matky býků.

Nejdůležitější informací pro chovatele však je, jak se genomické plemenné hodnoty potvrdí v praxi. První genomický výpočet našich býků jsme měli k dispozici v prosinci 2011. V roce 2012 mělo již prvních třicet devět z těchto býků spočtenou plemennou hodnotu na základě výsledků svých dcer. Srovnání těchto hodnot s genomickým odhadem zobrazují grafy č. 3 a 4 pro index masa a grafy č. 5 až 6 pro RPH vemene. V grafech porovnávajících tyto dvě plemenné hodnoty by při stoprocentní shodě obou plemenných hodnot tvořila data vynesena do grafu ideální úhlopříčku. Ani výpočet genomických PH nikdy nemůže být zcela přesný, proto i zde můžeme od této přímky sledovat odchylky. Velikost těchto odchylek potom zobrazují druhé dva grafy. Vzhledem k tomu, že společný výpočet PH má bázi, která se posouvá s každým novým výpočtem,

došlo i u těchto znaků k posunu. V případě FW se jedná o meziroční snížení o 0,5 bodu, v případě vemene o 1,5 bodu. Zmíněný posun báze byl při výpočtu zohledněn, a proto můžeme vidět v obou grafech rozdíly v půlbodových hodnotách, přestože obě PH jsou publikovány vždy v celých číslech. Většina rozdílů se pohybuje v hodnotách několika málo bodů, v extrémních případech však může dosahovat dokonce i ± 1 směrodatnou odchylku. Podobné výsledky jsou dosažovány také v celém souboru společného genomického výpočtu, kde vzhledem k větší početnosti populace mohou rozdíly v extrémních případech přesahovat i $\pm 1,5$ směrodatné odchylky. Je proto třeba znovu připomenout, jak již bylo také uvedeno v minulém čísle našeho Zpravodaje, že je potřeba do plemenitby zařazovat jenom ty nejlepší genomicky prověřené býky stejně jako v případě testace zařazovat do stáda více takovýchto býků. Dodržováním těchto zásad, která ostatně platí i u býků prověřených na potomstvu, se na minimum eliminuje případné nebezpečí výrazného poklesu plemenných hodnot některého z býků. S dalšími novými poznatky v genomice a rozšiřováním počtu zapojených jedinců bude docházet ke stále většímu zpřesnění odhadovaných plemenných hodnot. Přesto však nesmíme zapomenout na to, že se v tomto případě jedná především o upřesnění rodokmenových hodnot, které je třeba vždy potvrdit na vlastním potomstvu.

Pravidla pro odchov a výběr býků u chovatele

Pokyn Rady plemenné knihy

Svaz chovatelů českého strakatého skotu, jako uznané chovatelské sdružení podle zákona č. 154/2000 Sb. o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat zabezpečuje výběr býků českého strakatého skotu do plemenitby.

Výběr býků českého strakatého skotu do plemenitby je zabezpečován podle zákona č. 154/2000 Sb. Svazem pověřenými odbornými pracovníky (hodnotiteli). Hodnotitelé provádí posuzování býků, výběr do plemenitby a rozhodují o vhodnosti zařazení plemeníků do plemenitby.

Odchov mladých plemenných býků určených pro využití v přirozené plemenitbě může být kromě odchovu na uznaném odchovném zařízení (odchovna plemenných býků nebo inseminační stanice) realizován i formou odchovu u chovatele. Výsledky odchovu jsou podkladem pro selekci a výběr býků do přirozené plemenitby. Býci pocházejí z chovů zapojených v plemenné knize českého strakatého skotu, ze záměrného připárování rodičů, kteří splňují kritéria pro otce a matky býků. Vlastník býka požádá písemně nebo telefonicky o provedení výběru býka do přirozené plemenitby odborného pracovníka Svazu, zodpovědného

za zápis býků do PK a ten dohodne a zajistí vlastní výběr býka.

Příprava na základní výběr spočívá v zajištění spolehlivé a bezpečné ovladatelnosti býka. Nosní kroužek musí být nasazen nejpozději ke dni základního výběru. Předvedení býka musí být v souladu s předpisy bezpečnosti práce, tzn. je povoleno použít pouze vodící tyče, která se zapíná do nosního kroužku.

Selekčními kritérii pro výběr býka do přirozené plemenitby je minimální výška v kříži 128 centimetrů v roce věku a genomicky optimalizovaná hodnota FW minimálně 96 při opakovatelnosti minimálně 50 %. V případě nižší opakovatelnosti rozhodne o zařazení býka bonitér.

Doplňujícími selekčními ukazateli je živá hmotnost ve věku 365 dnů minimálně 490 kg, osvalení hodnocené minimálně známkou 5, konstituční pevnost zvířete, dobrý zdravotní stav a funkční utváření zevnějšku bez zjevných vad. Základní výběr se provádí ve věku 12-15 měsíců věku býka.

Součástí podkladů nezbytných pro zahájení výběru býka je potvrzení ověření původu. Doklad o výběru zpracuje hodnotitel bez-

prostředně po ukončení základního výběru. Doklad o výběru předá Svazu chovatelů českého strakatého skotu – plemenné knize a Českomoravské společnosti chovatelů, a.s., která vede registr býků a majiteli býka. Výběr nebo vyřazení býka, pokud není ze závažných důvodů odročen, provede odborný pracovník – hodnotitel s konečným výsledkem v den konání výběru.

Provedení výběru býka do plemenitby u chovatele je zpoplatněno dle platného finančního řádu.

Rada plemenné knihy Svazu chovatelů českého strakatého skotu schvaluje následující hodnotitele pro posuzování a hodnocení býků kombinovaných plemen:

- Ing. František HŘEBEN
Českomoravská společnost chovatelů, a.s.
- Ing. Pavel KRÁL
Svaz chovatelů českého strakatého skotu
- Jaroslav ŠEVČÍK
Českomoravská společnost chovatelů, a.s.
- Ing. Luboš NOVOTNÝ
Českomoravská společnost chovatelů, a.s.

Potvrzení o původu v nové podobě

Od února letošního roku jsou potvrzení o původu vystavována na certifikátech tištěných Státní tiskárnou cenin. Doklady POP tak nově obsahují několik ochranných prvků, které zajistí pravost a nenapodobitelnost vystavovaného dokumentu. Kromě bezpečnostních opatření budou nová POP na zadní straně obsahovat kromě českého a anglického popisu také ruskou a španělskou verzi. Nová POP již nebudou zatavena do ochranné folie.

javorice jméno		pohlaví	číslo ušní známky	plemeno	PK	dat. narození	Plemence je vyřazena z ústřední evidence nebo je mrtvá
		F	CZ 000152427951	C100	PCA	22.01.2010	
chovatel	Krakonošův raně - hospodářské družstvo Poniklá 224 Poniklá						
majitel	Krakonošův raně - hospodářské družstvo Poniklá 224 Poniklá						

laktace matky		OTEC test číslo: 301078 PK č: 38/04 PCA CI		OO test číslo: 52501 PK č: 307/01 PCA CI	
1	28.12.07 305 4777 4,6 222 3,3 157	CZ 000014801062 RAD-175		AT 000623710746 RAD-099	
2	26.01.09 283 3973 4,9 194 3,6 142	CYRANO ET		RUMBA	
3	22.01.10 305 5406 4,3 234 3,3 178	12/12 CZ SIC: 122		12.05.1995	
4	04.05.11 292 4967 4,4 219 3,4 171	KDM: R92 123 +17 -32 +16 -32 +22		12/12 CZ SIC: 110	
5	15.04.12 305 5165 4,0 209 3,4 176	KDD: 107 SB:		KDM: R99 113 +104 +14 +12 +17 +10	
		KDP: 122 CZ 131		MO CZ 000103802601 20.08.1998 PCA CI	
		KDE: 107		1.lakt.: 25.12.00 305 8502 3,6 309 3,4 290	
		KDV: 107		max.: 2 305 13076 2,5 325 3,4 438	
		PH: 01/13 CZ +375 +21 +30 +14 +21		prům.: 2 305 10789 2,9 317 3,4 364	
		E:		PH: 01/13 CZ +829 -48 +6 -14 +20	
		MATKA test číslo: 451019 PK č: 97/96 PCA CI		OM test číslo: 451019 PK č: 97/96 PCA CI	
		CZ 000099091931		CZ 000066363690 MOR-059	
		02.04.2005		MORELO	
		1.lakt.: 28.12.07 305 4777 4,6 222 3,3 157		12/12 CZ SIC: 113	
		max.: 3 305 5406 4,3 234 3,3 178		KDM: 120 +477 +00 +21 +05 +18	
		prům.: 5 298 4858 4,4 216 3,4 165		MM CZ 000119886508 22.03.2002 PCA CI	
		PH: 01/13 CZ +375 +21 +30 +14 +21		1.lakt.: 02.04.05 305 4952 4,1 205 3,0 151	
		E:		max.: 4 305 5830 4,4 256 3,1 180	
				prům.: 4 295 5134 4,2 218 3,1 161	
				PH: 01/13 CZ +328 +17 +26 +08 +16	

V Praze, dne 22. února 2013
Josef Kučera ředitel
www.cestr.cz
razítko:

Zápis z jednání Rady plemenné knihy Svazu chovatelů českého strakatého skotu

Jednání Rady plemenné knihy Svazu chovatelů českého strakatého skotu se uskutečnilo dne 4. 12. 2012 na Skalském Dvoře.

Zahájení, kontrola plnění úkolů z posledního jednání Rady PK

Jednání zahájil a řídil předseda Rady PK doc. Josef Kučera a provedl kontrolu úkolů z minulé Rady plemenné knihy.

Byla zahájena evidence bezrohosti a arachnomelie. Jednotlivé kódy budou uváděny za jméno. Uživatelé webových databází genomické selekce mají možnost u konkrétních býků nastavit spolumajitele z ostatních uživatelů.

Pravidla pro odchov a výběr býků u chovatele, resp. na inseminačních stanicích

V souvislosti s dostupností genomicky optimalizovaných plemenných hodnot byla Členským shromážděním schválena změna Šlechtitelského programu umožňujícího odchov býka i mimo dosud využívané Odchovny ple-

menných býků. Svaz připravil materiál – Pravidla pro odchov a výběr býků u chovatele, který definuje podmínky pro výběr býků do přirozené plemenitby i u chovatele. Podmínky výběru býků do inseminace stanovuje aktualizovaná Metodika kontroly masné užitkovosti pro český strakatý skot a fylogeneticky příbuzná kombinovaná plemena s platností pro rok 2013. Všichni býci vybraní do inseminace musí projít testem v odchovném zařízení plemenných býků a musí projít výběrem, při kterém bude požadován výsledek genotypizace.

Po rozsáhlé rozpravě členů RPK byla stanovena kritéria pro výběr býků do plemenitby, a to jak pro odchov u chovatele, tak i pro odchov a následný výběr přímo na inseminačních stanicích, která jsou přímou součástí obou schválených dokumentů.

Plán výstav na rok 2013

Bundesfleckviehschau Rotholz	6.- 7. dubna
Zemědělský den Mžany	10. května
Národní výstava Opařany	17. května
Zdislavice	20. června
NVHZT Brno	27.-30. června
Orlický pohár – Bystřec	6. června
Země živitelka	29. srpna - 3. září

Vyhlášení otců býků

CHD Impuls navrhuje býka Golli HCH-005, přehlídka proběhla, SIC býka 125, Ing. Schafelhofer navrhuje francouzského býka Brink HEL-094. Rada plemenné knihy oba býky schvaluje za otce býků.

Diskuse o aktuálních tématech a závěr

Ing. Kolářová nadnesla problematiku poplatků za zápis býků do plemenitby a dále požá-

duje analýzu dopadu změny báze pro výpočet PH mléka.

Doc. Kučera: éra genomických PH přináší potřebu aktualizace a úpravy dosavadního šlechtitelského programu, který byl konstruován na „konvenčních přístupech ke šlechtění“. Považuje za nutné zachovat kontrolu užitkovosti, včetně např. hodnocení exteriéru, v co největším rozsahu. Pokud se týká finančního řádu PK, připomíná, že současný stav vycházel ze zcela jiných kalkulací zápisu genotypovaných býků tak, aby bylo možné uhradit investici Svazu do vstupního poplatku za připojení se ke společnému genomickému odhadu.

Doc. Kučera informoval o podaném grantu na sběr dat z testačních stád nad běžný rámec kontroly užitkovosti, který z formálních důvodů nebyl přijat.

Ing. Schaffelhofer upozornil, že pokud se nebudou zgenotypizováni býci hlásit do testace, nebudou se u jejich dcer provádět bonitace. Zmínil také, že dříve vyžadovaná půlroční pauza u testovaných býků již ztrácí opodstatnění.

Ing. Basovník navrhl aktualizaci standardu a chovného cíle plemene. Zasazuje se o vytvoření jednotného klíče pro sběr dat o zdravotním stavu a jeho zahrnutí do softwaru pro sběr dat z chovů. Ing. Šlejtr apeluje na uspokojivé dořešení problematiky hodnocení průběhu porodů u nás.

Doc. Kučera připomíná, že v případě průběhu porodu existují sestavy s indikací „problémových chovů“.

Pokud se týká úpravy standardu a chovného cíle, spolupracuje Svaz s Mendelovou univerzitou. V rámci disertační práce vedené prof. Chládkem bude nově posouzen růstový standard jalovic.

Pokud se týká klíče diagnóz, nevidí problém v překladu současného klíče, který používá

Přehled o zápisu býků do PK

Rok	Domácí produkce	Import prověřeni	Import test + neproověřeni	PRP/PPC	Česká červinka	Ayrshire	Dodatečný zápis	CELKEM
1994	139	43	30	0	0	4	0	216
2000	82	16	12	28	3	0	49	190
2005	78	29	25	39	2	0	0	173
2009	66	14	19	49	7	0	0	155
2010	82	32	27	49	2	0	0	192
2011	74	29	8	64	1	0	0	176
2012	64	9	11	38	4	0	0	126
CELKEM	1674	408	306	630	37	4	49	3108

* 30.11.2012

Stavy krav v plemenné knize k 31.10.2012

KRAJ	PCA	PCB	PCC	PC CELKEM
HLAVNI MESTO PRAHA	52	11	4	67
STREDOCESKY KRAJ	5123	3228	1505	9856
JIHOESKY KRAJ	9103	8040	5624	22767
PLZENSKY KRAJ	7791	3474	1758	13023
KARLOVARSKY KRAJ	550	439	485	1474
USTECKY KRAJ	305	126	165	596
LIBERECKY KRAJ	3670	2241	815	6726
KRALOVEHRADECKY KRAJ	5865	5267	2499	13631
PARDUBICKY KRAJ	10399	8194	2964	21557
KRAJ VYSOCINA	17265	9550	3617	30432
JIHOMORAVSKY KRAJ	3641	1883	1202	6726
OLOMOUCKY KRAJ	2507	1851	1869	6227
ZLINSKY KRAJ	1020	338	91	1449
MORAVSKOSLEZSKY KRAJ	86	150	114	350
CELKEM	67377	44792	22712	134881

AT/DE. Je třeba si ale uvědomit, že tyto údaje musí vznikat ve spolupráci s veterinárními lékaři. To vidí v současné chvíli jako největší problém.

Po termínu konání RPK byly sekretariátu Svazu doručeny následující požadavky na doplnění zápisu, resp. doplnění Metodiky pro kontrolu masné užitkovosti.

Všechny zmíněné body byly schváleny členy RPK per rollam následovně:

Ing. Schaffelhofer: úprava věku při porážce u býků na SKVS ze současných 530 na 610 ± 10 dnů a úprava formulace „synové jsou te-

stování ve 3 kontrolních skupinách“ na text „synové jsou zpravidla testováni ve 3 kontrolních skupinách“.

Ing. Verner: úprava textu: „do výpočtu jsou zařazeni jedinci s maximálním podílem 25 % jiných plemen“ na „do výpočtu jsou zařazeni jedinci s podílem českého strakatého skotu 50% a více“.

Ing. Verner: úprava textu: Plemenné hodnoty jsou použity pro výpočet pořadí v topu komplexního selekčního indexu, je-li dosaženo minimální spolehlivost 50% a vyšší.

Zápis ze zasedání Rady Svazu chovatelů českého strakatého skotu

Zasedání proběhlo dne 4. 12. 2012.

Doc. Kučera informoval o zavedení možnosti registrace bezrohosti/výskytu arachnomelie od 1. 12. 2012. Do budoucna je plánováno zavedení samostatného řádku pro evidování genetických vad a dalších kódů.

Rada plemenné knihy odsouhlasila změnu Pravidel pro odchov a výběr býků u chovatele – odchov plemenných býků bude možný

i u chovatele, budou nastavena minimální selekční kritéria pro výběr býka do přirozené plemenitby.

Hlasování: pro znění návrhu RPK většina, 1 proti. Podmínky výběru býků do inseminace stanovuje aktualizovaná Metodika kontroly masné užitkovosti pro český strakatý skot a fylogeneticky příbuzná kombinovaná plemena

s platností pro rok 2013. Všichni býci vybraní do inseminace musí projít testem v odchovném zařízení plemenných býků a musí projít výběrem, při kterém bude požadován výsledek genotypizace.

Změna selekčních kritérií pro zařazení do plemenitby v rámci Metodiky kontroly masné užitkovosti. (pokračování na další straně)

(pokračování z předchozí strany)

Hlasování: pro znění návrhu RPK všichni.

Návrh investice pro program zpracování masa

Vlastní investice do prostor pro zrání masa zatím nebude realizována. Probíhají jednání se společností Amaso o možných variantách spolupráce v této oblasti.

Návrh na založení nové dceřiné společnosti – CATTLE RESEARCH s.r.o.

Ing. Šustáček navrhl založit dceřinou společnost, která by se měla zabývat výhradně projektovou činností, zapojeni budou i externí

pracovníci z oblasti výzkumu. Svaz chovatelů českého strakatého skotu bude 100% majitelem.

Všichni přítomní členové Rady Svazu hlasují pro založení dceřiné společnosti.

Stav realizace investice do vlastního sídla

Doc. Kučera podal aktuální informace. Komise bude zasláný položkový (tabulkový rozpočet). Komise určená koordinací stavby se setká 8. 1. 2013 od 9:00 ve Žďáru nad Sázavou.

Různé, diskuze

Ing. Zobal informoval o evropské studii zaměřené na podíl družstevních organizací v je-

dnotlivých členských státech. V ČR je tento podíl 60 %, v NL, Finsku a Dánsku 100 %, přičemž platí, že kde je tento podíl vyšší než 50 %, tam je i cena o 2,5 centu vyšší než v jiných státech.

Doc. Kučera představil nabídku společnosti Bentley pro členy Svazu – ta bude svoje produkty chovatelům českého strakatého skotu prodávat se slevou.

Na závěr jednání poděkoval předseda sekretariátu Svazu a zaměstnancům společnosti CATTLE MARKET.

Zasedání proběhlo dne 20. 2. 2013.

Zahájení, kontrola plnění úkolů

Doc. Kučera informoval o dokončení Metodiky kontroly masné užitkovosti pro český strakatý skot – je zpracována, k dispozici ke stažení na internetu, dojde k upřesnění některých pojmů.

Společnost CATTLE RESEARCH s.r.o. byla založena, čeká se na zápis do obchodního rejstříku, 100% vlastníkem je Svaz chovatelů českého strakatého skotu.

Aktuální informace ze sektoru chovu skotu

MZe ČR představilo Strategii pro růst českého zemědělství a jednotlivé svazy ji připomínkovaly. Svaz chovatelů zaslal svoje připomínky k některým bodům strategie.

Ing. Šustáček informoval o diskusích k návrhu nového systému pro udělování certifikace jakosti potravin a surovin.

Na jednání na MZe ČR byla diskutována varianta zapojení producentů mléka do systému certifikace jakosti, jako základní požadavek pro udělení certifikátu jakosti i zpracovatelům mléka (mlékárnám). Na jednání Svaz opakovaně upozorňoval na možné technické problémy navrhovaného systému. Nastavení kritérií by muselo probíhat v součinnosti s holštýnským svazem, zástupci zpracovatelů mléka a odbytovými organizacemi.

Doc. Kučera prezentoval definici ICAR pro jednotlivé metody KU (A, B, C). Připomíná, že dle zásad EU je možné dotačně podporovat jenom metodu A. Pokud se týká využití dat z KU pro kontrolu dědičnosti, je v kompetenci Svazu, jaký stupeň KU bude využit pro následné odhady plemenných hodnot.

Ing. Studený: upozornila na duplicitu některých evidenčních údajů. Ing. Sameš navrhuje otevřít diskusi na představenstvu ČMSCH a.s.

a připravit návrh metodiky, jak by se situace mohla řešit.

Ing. Studený připomněl požadavek automatického přenosu dat z dojíren pro potřeby KU.

Ing. Hřeben informoval o zkušebním provozu na východě Čech, připojit se mohou i další zájemci.

Ing. Studený připraví na setkání Rady Svazu před Členským shromážděním body, o kterých bychom chtěli na představenstvu ČMSCH a.s. jednat.

Hospodaření a aktivity Svazu a CATTLE MARKET s.r.o. za minulé období

Členové Rady Svazu obdrželi informace o hospodaření Svazu chovatelů a dceřiné společnosti CATTLE MARKET s.r.o.

Různé, diskuze

Doc. Kučera informoval o nákové situaci v ČR. Schmallenberský virus byl v prosinci objeven i u nás; Rakousko v srpnu 2012 uvádělo 95% prevalenci. Z pohledu exportu mohou v roce 2013 nastat komplikace, a to nejen pro plemenný skot. Kazachstán a Rusko již zcela zakázaly importy.

Na Kraji Vysočina byla podána žádost o dotaci na seminář, který se bude konat 23. 5. 2013 v prostorách ZD Kouty.

Informace o podmínkách národních podpor pro oblast šlechtění.

Zemědělský výbor PSP ČR schválil rozpočet národních dotací, které byly v dotačním titulu 2 A (šlechtění) zkráceny o cca 100 mil. CZK. Dotační titul výstavy nemá v tuto chvíli k dispozici žádné prostředky. Svaz chovatelů v této věci jedná v součinnosti s Uníí chovatelů.

Stav realizace investice do zajištění vlastního sídla

Ing. Paulus informoval o jednání pracovníku-

piny. Ta se dohodla na oslovení šesti konkrétních firem. V březnu by mělo být k dispozici stavební povolení, poté bude zadáno výběrové řízení.

Doc. Kučera seznámil Radu Svazu s nabídkami 3 různých bank na poskytnutí úvěru.

Příprava Členského shromáždění

Rada Svazu souhlasí s navrhovaným programem XXII. řádného Členského shromáždění Svazu chovatelů českého strakatého skotu dne 27. března 2013 v KD Větrný Jeníkov. V rámci diskuze vystoupí pouze hosté, odborná přednáška nebude. Před zahájením Členského shromáždění se v 8:30 sejde ke svému jednání Rada Svazu.

Partner soutěže šlechtitelských chovů pro rok 2013

Partnerem pro rok 2013 je společnost MIKROP ČEBÍN a.s.

Přehled výstav roku 2013 je průběžně aktualizován na webových stránkách.

Sněmu AK ČR se za Svaz zúčastní Ing. Šustáček a doc. Kučera, náhradník Ing. Cetkovský.

Ing. Hřeben informoval o nových tiskopisech POP s ochrannými prvky.

Ing. Basovník se dotázal, jestli je možné zjednodušit objednávání ušních známek přes portál farmář. Při možnosti výběru pouze ze 2 barev a zadávání kodexu, ze kterého je zřejmé pohlaví, není nutné např. další políčko výběru pro barvu ušní známky.

Ing. Zobal podal informace o cenách mléka, které mají stoupající trend.

Doc. Kučera informoval o diskusích se Svazem chovatelů holštýnského skotu o obsahu resp. ceně výpisů z PK.

Přehled býků zapsaných v PK

Domácí

Jméno	St. reg.	Datum nar.	Pl.	č. PK	O st. reg.	OM st. reg.	Chovatel	Majitel	Kraj	Přif.t.	Odch.	Už	Ka	Tě	Ko	Zá	Výsl	M. ml.	MB %	MB kg	PH kg m.	PH % b.	PH kg b.	
Kouty	HG 352	7.12.2012	C100	1	HG 255	RAD 198	ZD Kouty	CHD Impuls, družstvo	Vysočina	1456	0	88	89	84	82	84	86	9387	3,3	307	1641	-0,17	46	
Klaudius ET	HG 353	24.11.2011	C100	2	HG 327	BJ 181	Agronea a.s. Polička	CHD Impuls, družstvo	Pardubický	1355	-102	86	83	86	84	85	85	10277	3,9	397	1328	0,10	52	
Kleo	MOR 226	4.12.2011	C100	3	MOR 195	BCH 071	Příkosičská zemědělská a.s.	CHD Impuls, družstvo	Plezeňský	1639	183	87	86	81	81	80	84	9287	3,8	356	1022	-0,01	35	
Kadlatko ET	BD 091	6.10.2011	C100	4	BD 082	BCH 081	ZD Nová Ves - Víska	PLEMO, a.s.	Vysočina	1446		86	84	85	82	83	84	9107	3,4	311	1268	-0,13	36	
Kamenak	BCH 127	8.11.2011	C100	5	BCH 102	MOR 059	Jan Honců, Horní Břanná	PLEMO, a.s.	Královéhradecký	1684		84	87	83	79	84	84	9799	3,3	320	715	0,03	26	
Kaspárek ET	BCH 128	29.11.2011	C100	6	BCH 102	AMT 013	KLAS Nekoř, a.s.	PLEMO, a.s.	Pardubický	1250		80	80	85	81	83	82	8713	3,7	32	971	-0,05	31	
Kanonym ET	BCH 129	25.11.2011	C100	7	BCH 102	AMT 013	KLAS Nekoř, a.s.	CRV Czech Republic, spol. s ro.	Pardubický	1549	148	86	87	85	83	85	86	8713	3,7	32	971	-0,05	31	
Lutz	NIC 040	2.1.2012	C100	8	NIC 017	AMT 013	VOD Zdislavice	CRV Czech Republic, spol. s ro.	Středočeský	1456	55	86	85	83	83	83	84	14117	3,3	460	1235	-0,06	39	
Kordon	RAD 452	26.12.2011	C100	9	RAD 253	TAR 046	ZD Krásná Hora nad Vltavou, a.s.	CRV Czech Republic, spol. s ro.	Středočeský	1448	47	87	87	85	83	83	85	10132	3,6	365	1271	0,00	44	
Korzar	RAD 453	3.12.2011	C100	10	RAD 312	MKM 215	ZD Merklín	CRV Czech Republic, spol. s ro.	Plezeňský	1319	-82	84	83	86	84	85	84	9749	3,6	354	814	0,07	32	
Kent ET	RAD 454	11.12.2011	C100	11	RAD 314	HG 218	ZD Nová Ves - Víska	CRV Czech Republic, spol. s ro.	Vysočina	1536	135	86	86	86	83	81	85	84	10570	3,7	396	1321	0,05	49
Lion	UF 194	2.1.2012	C100	12	UF 121	NIC 010	ZAS Koloveč, a.s.	CRV Czech Republic, spol. s ro.	Plezeňský	1456	55	86	86	86	84	83	84	10933	3,4	374	1555	-0,02	52	
Komik	UF 195	9.12.2011	C100	13	UF 125	RAD 235	ZOD Opatovec	CRV Czech Republic, spol. s ro.	Pardubický	1516	115	89	93	85	85	84	88	9322	3,4	319	1093	-0,13	30	
Kirk	LC 305	13.11.2011	C100	14	LC 294	BO 855	VÚŽV Uhriněves, v.v.i.	VÚŽV Uhriněves, v.v.i.	Praha			80	78	83	76	76	79	8967	3,5	312				
Kuryr ET	BCH 131	24.11.2011	C100	15	BCH 102	AMT 013	KLAS Nekoř, a.s.	Jihočeský chovatel, a.s.	Pardubický	1621	220	85	85	85	82	83	84	8713	3,7	323	971	-0,05	31	
Kemp	NIC 041	22.11.2011	C100	16	NIC 017	AMT 013	ZD Krásná Hora nad Vltavou, a.s.	Jihočeský chovatel, a.s.	Středočeský	1539	138	84	86	86	81	83	84	8955	3,8	340	811	0,17	37	
Lukes	NIC 042	10.1.2012	C100	17	NIC 017	BCH 081	KLAS Nekoř, a.s.	Reprogen, a.s.	Pardubický	1504	103	86	86	86	87	84	85	86	9821	3,7	366	657	0,11	28

Dovozy prověřených

Jméno	St. reg.	Datum nar.	Pl.	č. PK	O st. reg.	OM st. reg.	Země původu	Majitel	M-p.L	M-m.ml.	M% t	M kg t	M% b	M kg b
Orbit ET	HUS 008	3.11.2009	C100	301		HG 318	Německo	Aumiller Anton	C1	9545	4,4	416	3,8	361
Hutera **A	HCH 008	20.7.2007	C100	302		MOR 114	Německo	Besamungsverein Neustadt	C1	10841	5,2	564	3,9	424

Přehled býků zapsaných v PK

Přirozená plemenitba

Jméno	St. reg.	Datum nar.	Pl.	č. PK	O st. reg.	OM st. reg.	Chovatel	Majitel	Kraj	Přif.t.	Odch.	Už	Ka	Tě	Ko	Zá	Výsl	M. ml.	MB kg	PH kg m.	PH % b.	PH kg b.	
Kozlik	PPC 350	29.10.2011	C100	601	BA 109	RAD 198	ZEAS Nedaonice, a.s.	ZD Naloučany	Zlínský	1454	-2	82	81	84	82	84	83	9306	3,5	330	1380	-0,08	43
RS Kasmir	PPC 351	24.11.2011	C100	602	HG 208	MOR 161	Proagro Radešinská Svratka, a.s.	CIZ - AGRO a.s.	Vysočina	1398	-58	84	84	85	80	85	84	9186	3,8	349	511	0,09	23
RS Kristián	PPC 352	23.11.2011	C100	603	BD 083	UF 104	Proagro Radešinská Svratka, a.s.	ZS Lihohoj, s.r.o.	Vysočina	1418	-38	84	84	87	84	87	85	11255	3,5	392	1000	0,07	39
Kloukota	PPC 353	13.11.2011	C100	604	BD 085	RAD 095	HD Určice, družstvo	AG - Produkt, a.s.	Olomoucký	1570	114	86	86	85	83	85	85	11432	3,4	392	1091	-0,05	35
Kaspar	PPC 354	9.10.2011	C100	605	BD 082	RAD 198	Příkosická zemědělská a.s.	AG - Produkt, a.s.	Píseňský	1060	-396	90	91	86	82	83	87	11504	3,4	393	1632	-0,10	50
Klasek ET	PPC 355	16.4.2011	C100	606	HEL 059	RAD 095	ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.	KLAS Petrovice, a.s.	Středočeský	1221	-179	82	83	84	82	77	82	1216	3,3	395	1940	-0,20	54
Kakadu ET	PPC 356	11.10.2011	C100	607	BD 082	BCH 081	ZD Nová Ves - Viska	ZP Malše a.s.	Vysočina	1282	-116	85	84	86	79	83	84	9107	3,4	311	1340	-0,12	39
Kantor ET	PPC 357	11.10.2011	C100	608	BD 083	BCH 082	ZD Nová Ves - Viska	ZD Horuovice	Vysočina	1540	142	87	88	83	82	85	86	9107	3,4	311	1340	-0,12	39
Kvestor	PPC 358	3.11.2011	C100	609	BD 084	BCH 079	ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.	Javorník CZ - Štítná s.r.o.	Středočeský	1220	-178	84	84	85	77	79	83	10388	3,6	370	1122	-0,14	31
Kvído	PPC 359	4.11.2011	C100	610	BCH 102	ZEL 078	ZD Vendolí	Ladislav Hošna a syn	Pardubický	1473	75	85	84	85	76	82	83	10143	3,5	350	798	-0,16	19
Komplic	PPC 360	7.11.2011	C100	611	BCH 102	AMT 017	ZOD Opatovec	ZD Radele	Pardubický	1297	-101	86	87	82	78	84	84	10842	3,3	358	719	-0,05	22
Koleus	PPC 361	7.11.2011	C100	612	UF 121	HG 141	ZAS Koloveč, a.s.	Zdenka Nováková	Píseňský	1289	-109	87	86	85	82	82	84	10851	3,5	381	1129	0,02	40
Klerik	PPC 364	30.12.2011	C100	613	BCH 102	BA 115	LUKRENA a.s.	ZD Myslejovice	Píseňský	1547	146	84	85	85	85	84	84	9198	3,5	324	974	-0,08	29
Klondajk	PPC 365	6.12.2011	C100	614	NIC 017	MOR 160	ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.	ZS Bruzovice s.r.o.	Středočeský	1495	94	83	85	83	84	83	83	8944	3,9	346	645	0,16	31
Karson	PPC 366	21.12.2011	C100	615	UF 125	RAD 217	Příkosická zemědělská a.s.	ZD Dušejov	Píseňský	1456	55	86	86	86	84	83	84	11128	3,4	383	1016	-0,02	34
Klofus	PPC 367	18.12.2011	C100	616	UF 125	TAR 005	ZOD Opatovec	SUFOLK s.r.o.	Pardubický	1393	-8	80	83	83	82	84	82	8615	3,6	312	737	0,05	28
Kursiva	PPC 368	24.11.2011	C100	617	ZEL 110	NIC 010	ZD Merklín	Statek Bor ZEOS s.r.o.	Píseňský	1434	33	84	86	84	84	85	84	9901	3,8	373	989	0,08	38

Dovozy pro testaci

Jméno	St. reg.	Datum nar.	Pl.	č. PK	O st. reg.	OM st. reg.	Země původu	Majitel	M-pl.	M-m.ml.	M% t	M kg t	M% b	M kg b
Korn	BCH 130	16.10.2011	C100	401	Romario	BCH 125	Německo	NATURAL spol. s r.o.	C1	12124	4,8	581	3,7	451

ZEMĚDĚLSKÝ DEN

ve středisku Sovětice Zemědělské akciové společnosti Mžany, a.s.,
10. května 2013 od 9.00 hodin

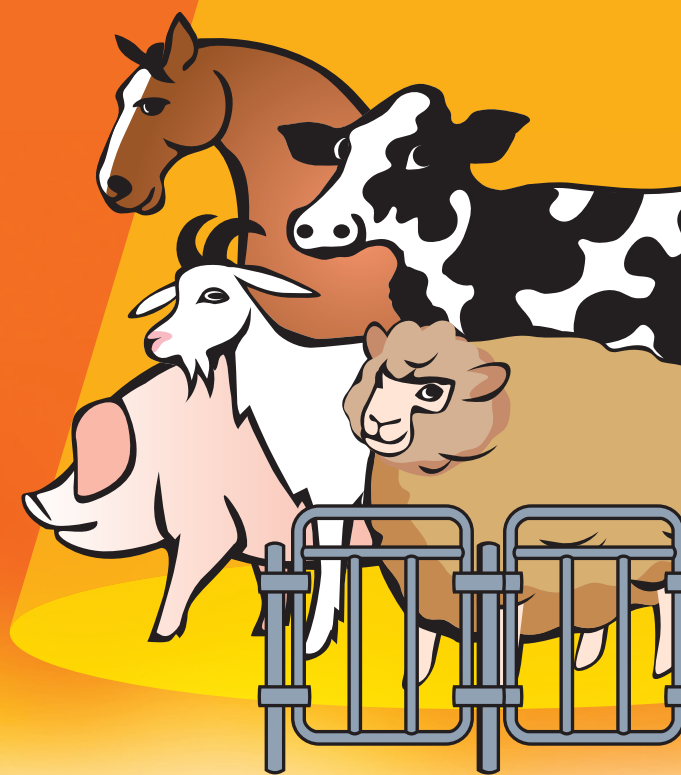

CHOV **SERVIS**®

NĀRODNĪ VĪSTAVA HOSPODĀŘSKÝCH ZVĪŘĀT A ZEMĚDĚLSKĚ TECHNIKY

27.-30.6.2013 BRNO - VĪSTAVIŠTĚ

Spolupořadatelé:

Zvýrazněné téma:

www.vystavazvirat.cz

MINISTERSTVO ZEMĚLSTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

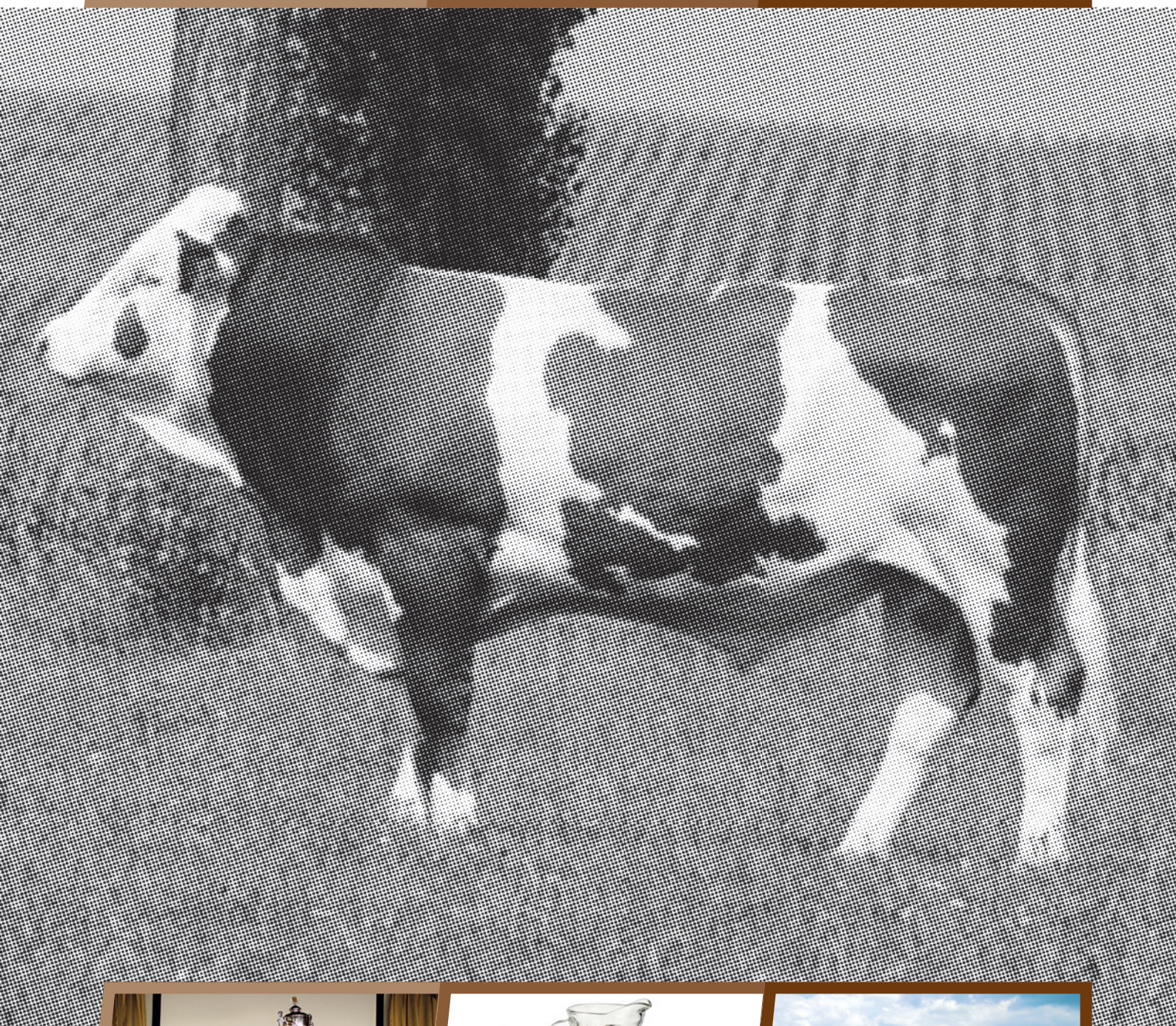
AGRÁRNĪ KOMORA
České republiky

Zemědělský svaz
České republiky

vydává: Svaz chovatelů českého strakatého skotu, U Topíren 2, 170 41 Praha, IČ: 00571750, náklad: 1 600 výtisků
ISSN 1214-8016, MK ČR E 15390, vychází 3x ročně, neprodejné, redakční zpracování: sekretariát Svazu chovatelů
grafická úprava, litografie: Lepart, s.r.o.

Svaz chovatelů českého strakatého skotu

Výsledky šlechtitelského programu českého strakatého skotu v roce 2012

Výsledky šlechtitelského programu českého strakatého skotu v roce 2012

OBSAH

1. Vývoj početních stavů skotu – vývoj stavů plemene, reprodukce

- Tab. 1: Početní stavy skotu k 1. dubnu (tis. kusů)
- Tab. 2: Vývoj počtu I. inseminací - všechna plemena
- Tab. 3: Vývoj počtu I. inseminací - podle plemene
- Tab. 4: Nejčastěji používaní býci zlepšovatelé – domácí testace
- Tab. 5: Nejčastěji používaní importovaní prověřeni býci
- Tab. 6: Zabřezávání plemenic českého strakatého skotu v průběhu roku
- Graf 1: Březost po první inseminaci
- Tab. 7: Vývoj délky servis periody (SP)

2. Plemenná kniha českého strakatého skotu

- Tab. 8: Počet všech krav českého strakatého plemene v PK podle oddílů a oblastí
- Tab. 9: Přehled o ročním zápisu býků do PK - dle kategorií
- Tab. 10: Býci z domácí produkce zapsaní do PK v roce 2012
- Tab. 11: Chovatelé s nejvyšším počtem býků zařazených do plemenitby v letech 2010-2012 (včetně PRP)
- Tab. 12: Nejčastěji využívaní otcové býků - nasazených do testu v roce 2012
- Tab. 13: Nejčastěji využívaní otcové MB – nasazených do testu v roce 2012
- Tab. 14: Nejčastěji používané linie otců u býků - nasazených do testu
- Tab. 15: Nejčastěji používané linie otců matek u býků - nasazených do testu

3. Výsledky mléčné užitkovosti

- Tab. 16: Výsledky kontroly mléčné užitkovosti za všechny oddíly plemenné knihy
- Tab. 17: Souhrnné porovnání výsledků KU podle oddílů PK - všechny laktace
- Graf 2: Vývoj mléčné užitkovosti a délky mezidobí
- Graf 3: Intervalové rozložení užitkovosti krav
- Tab. 18: Matky býků, kteří byli zapsáni do PK

4. Odchovny plemenných býků a masná užitkovost

- Tab. 19: Počet býčků českého strakatého plemene vykoupených do odchoven
- Tab. 20: Důvody negativní selekce býků v odchovnách
- Tab. 21: Přírůstky plemenných býků vybraných do plemenitby
- Tab. 22: Podíl býků vybraných do plemenitby podle země původu otce (2012,% z celk. počtu)
- Tab. 23: Přehled majitelů býků zapsaných do PK v roce 2012
- Tab. 24: Přírůstek v testu u býků nasazených do testu
- Tab. 25: Hodnocení býků na odchovnách v roce 2012
- Graf 4: Klasifikace SEUROP zatřídění jatečných býků českého strakatého skotu v jednotlivých letech
- Graf 5: Klasifikace SEUROP zatřídění jatečných býků českého strakatého skotu podle plemenné příslušnosti

5. Hodnocení exteriéru, stájové štíty, soutěž šlechtitelských chovů

- Tab. 26: Souhrnné hodnocení exteriéru prvotetek
- Tab. 27: Lineární popis krav českého strakatého plemene na I. laktaci
- Tab. 28: Stájové štíty 2012 - rozdělení podle úrovně mléčné užitkovosti za stáj
- Tab. 29: Počet krav s vysokou celoživotní užitkovostí
- Tab. 30: Krávy českého strakatého plemene s nejvyšší celoživotní užitkovostí – listopad 2012
- Tab. 31: TOP 100 krav – český strakatý skot – leden 2013

1. Rozbor plnění šlechtitelského programu českého strakatého skotu v roce 2012

Šlechtění českého strakatého plemene je realizováno podle schváleného šlechtitelského programu, jehož nositelem je Svaz chovatelů českého strakatého skotu, jako uznané chovatelské sdružení pro český strakatý skot. V souvislosti s povinnostmi, které vyplývají ze zákona o šlechtění a plemenitbě hospodářských zvířat, předkládá Svaz chovatelů českého strakatého skotu výsledky plnění šlechtitelského programu českého strakatého skotu za rok 2012.

V uplynulém roce poklesly stavy dojených krav o deset tisíc kusů. Celkové stavy skotu se stabilizovaly a ke konci prvního čtvrtletí byly na počtu 1,354 milionu. Pokles stavů se projevil i na počtu krav českého strakatého plemene zapsaných v plemenné knize, který poklesl na 134 000 kusů. Počet prvních inseminací poklesl na 490 456 úkonů.

Dvaceti nejčastěji používanými býky z domácího šlechtění bylo v roce 2012 provedeno 85 080 prvních inseminací, což představuje více než 45 % z celkového počtu prvních inseminací. Nejčastěji použitým býkem byl plemeník EROGEN, jehož dávkami bylo provedeno 16 614 prvních inseminací a 32 189 inseminací celkem.

Mezi nejčastěji použité zahraniční býky patří VALFIN, WALDBRAND a RICKI.

Vývoj zabřezávání krav se v průběhu roku 2012 opět posunul k číslům o něco méně příznivým. Zabřezávání krav po I. inseminaci bylo na úrovni 43,3 %, u jalovic to bylo 59,1 % a plemence celkem 47,5 %. Vývoj délky servis periody se zastavil na 122 dnech a délka mezidobí byla na velmi dobré úrovni 396 dnů.

V loňském roce bylo do plemenné knihy zapsáno 149 býků. V počtech zapisovaných plemeníků se již začínají projevovat změny související se zaváděním genomické selekce do praktického šlechtitelského života. Do inseminace bylo z domácí produkce zapsáno 68 nových býků. První tři nejlepší podniky zařadily do plemenitby v letech 2010 – 2012 celkem 95 býků. Jedná se o podniky ZD Krásná Hora nad Vltavou, a.s. se 40 býky, ZAS Kolovec, a.s. s 34 býky zapsanými do plemenitby a Příkosická zemědělská a.s. s 21 býky. Tyto tři zemědělské podniky chovají na svých farmách téměř 2 900 krav českého strakatého plemene.

Nejčastěji využívání otcové býků, jejichž synové byli nasazeni do testu v loňském roce, byli DEWALT ET UF-121 s 10 syny a RICKI BCH-102 se 6 syny. V pozici otců matek se nejčastěji objevil býk NENNI JB, po kterém bylo nasazeno 12 jeho vnuků a dále WATERBERG se 4 vnuky.

Rozbor nejčastěji používaných linií býků v pozici otce býka v posledních 10 letech – v období let 2002 až 2012 – popisuje intenzitu využívání jednotlivých linií býků. Ve sledovaném období bylo v pozicích otců býků využito celkem 31 různých linií býků, přičemž je zřejmá různá intenzita využití býků jednotlivých linií (tabulka 14). Více než čtvrtina býků nasazených do testu v tomto období byla linie Radi (RAD). V aktuálním roce byli nejvíce použiti otcové linie UNAF (UF). V pozici otců matek býků byla v tomto období variabilita větší. Využito bylo matek ze 44 linií býků. Nejpočetnější z nich byla opět linie Radi, ale její podíl byl jenom 13 %.

Mléčná užitkovost českého strakatého skotu se v uplynulém kontrolním roce zvýšila o 212 kg mléka na 6 810 kg, při obsahu tuku 4,00 % a obsahu bílkovin 3,49 %. U prvních laktací byl vykázán nárůst mléčné užitkovosti o 174 kg a na druhých a dalších laktacích nárůst o 220 kg. Celkově byla zachována hodnota tučnosti a došlo k mírnému navýšení obsahu bílkovin (+0,01) a dokonce snížení délky mezidobí o jeden den. Úprava Řádu plemenné knihy a zpřísnění minimálního genetického podílu zušlechťujících plemen měly vliv na zvýšení podílu krav v oddílu B plemenné knihy. I nadále však zůstal zachovaný trend z minulých let, kdy nejvyšší užitkovosti dosahují plemence zařazené v hlavním oddílu PK. V intervalovém rozložení užitkovosti krav došlo u nejvyšší kategorie v užitkovosti k procentickému navýšení a velmi příznivě se vyvíjí trend i v kategoriích užitkovostí do 5 500 kg i do 6 000 kg mléka, kde dochází k poklesu podílu krav.

Zrušení dotační podpory embryotrasferu v minulých letech ovlivnilo počet plemenných býků pocházejících z přenosu embryí vykoupěných do odchoven. V meziročním porovnání došlo k téměř polovičnímu poklesu počtu býčků pocházejících z ET, kteří byli do odchoven vykoupěni.

Po mírném nárůstu přírůstků na odchovných plemenných býků v uplynulém období byl v roce 2012 zaznamenán nepatrný pokles tohoto ukazatele. V roce 2012 byla vyřazena více než polovina býků z důvodu růstu a vývinu, dalším důvodem pro vyřazování býků byly vady tělesné stavby. Z býků vybraných do inseminace bylo necelých 48 % býků po otcích z Německa a 35 % po domácích otcích.

Metodickým pokynem Rady plemenné knihy je od 1. 1. 2013 možné odchovávat plemenné býky určené pro přirozenou plemenitbu také přímo u chovatele. Systém

(pokračování na další straně)

(pokračování z předchozí strany)

odchovu i kritéria výběru jsou součástí uvedeného materiálu. I nadále zůstala zachována povinnost hodnocení býka nezávislým bonitérem.

Hodnocení exteriéru u českého strakatého skotu probíhalo i v roce 2012. Hodnocení je realizováno u plemenných býků, u krav – matek býků, dcer testovaných býků a dalších krav na I. laktaci, určenými a nezávislými bonitéry ČMSCH, a.s.

Hodnocení exteriéru je prováděno v souladu s metodikou EVF (Evropského sdružení chovatelů strakatého skotu).

V roce 2012 proběhlo hodnocení exteriéru u 16 876 prvotek, což je o 2 934 kusů více než v předchozím roce. Došlo ke zlepšení všech hodnot souhrnných charakteristik. Meziročně se o dvě desetiny zvýšilo hodnocení rámce, hodnocení osvalení se meziročně zlepšilo o necelý bod. Celková známka narostla o pět desetin.

Potěšující je každoroční posun v zatřídění jatečných býků českého strakatého plemene do vyšších tříd v rámci systému SEUROP. Meziroční posun do tříd E, U a R na úkor tříd O a P činí mezi roky 2011 a 2012 2,27 %. Při finančním rozdílu více než 6 Kč mezi třídami O a R v JUT je jistě ekonomický přínos velmi patrný.

Se zvyšující se užitkovostí stájí se zpřísňují i kritéria pro přidělování stájových štítů. V roce 2012 byly oceněny stáje s nejnižší úrovní mléčné produkce stáje nad 7 000 kg mléka. V šesti kategoriích užitkovostí odstupňovaných po 500 kg bylo celkem oceněno 216 stájí. Nejvyšší frekvence stájí byla v rozmezí užitkovostí 7 000–7 500 kg mléka, a to 113.

Také pro ocenění zvířat s vysokou celoživotní užitkovostí byla již zvýšena nejnižší hranice na 60 000 kg mléka celoživotní užitkovostí. V této kategorii bylo v uplynulém kontrolním roce oceněno 568 plemenic, což je o 151 kusů více než v roce 2011, v kategorii nad 75 000 kg mléka bylo oceněno 81 plemenic, což je o 5 více než v přecházejícím roce a magickou hranici 100 000 kg mléka v letošním roce překročila 1 kráva z podniku AGROSPOL Útěchovice.

Rada Plemenné knihy přijala opatření týkající se deklarace genetických vad, resp. statutu bezrohosti na potvrzeních o původu. Systém zveřejnění těchto informací odpovídá standardům, které jsou harmonizovány v rámci Světové federace strakatého skotu (WSFF).

Strakatý skot je a bude i nadále z celosvětového hlediska nejvýznamnějším plemenem s kombinovanou užitkovostí. Dosažená úroveň mléčné užitkovost je zárukou dalšího rozvoje plemene.

Priority pro rok 2013 jsou zaměřeny na:

- Aktivitu směřující k praktickému využití genomické selekce v rámci šlechtitelského programu českého strakatého skotu.
- Aktualizaci metodických pokynů Rady plemenné knihy.
- Dokončení projektu společného odhadu plemenných hodnot mléčné užitkovosti.
- Důslednou spolupráci s chovatelskými svazy v zahraničí a aktivní působení v rámci orgánů EVF a WSFF.
- Úspěšné dokončení Národního ozdravovacího programu od IBR, jako důležitého předpokladu pro úspěšné exporty plemenného materiálu (březi jalovice, inseminační dávky, embrya).

NA ZÁKLADĚ PODKLADŮ ČMSCH, A.S. ZPRACOVALI:

Ing. Pavel Král
Ing. Marie Ondráková, Ph.D.
Ing. Kristýna Skopalová
Ing. Tomáš Kopec

PŘEDKLÁDÁ:

doc. Dr. Ing. Josef Kučera

1. Vývoj početních stavů skotu – vývoj stavů plemene, reprodukce

Tab. 1: Početní stavy skotu k 1. dubnu (tis. kusů)

Rok	Stavy skotu v tis. ks	Krávy celkem	Z toho dojené krávy
1985	3 602	1 285	1 285
1990	3 506	1 236	1 236
2000	1 574	615	548
2001	1 582	611	529
2002	1 520	596	496
2003	1 474	590	466
2004	1 428	573	437
2005	1 397	574	433
2006	1 374	564	424
2007	1 391	565	410
2008	1 401	568	405
2009	1 363	560	400
2010	1 349	551	384
2011	1 344	552	374
2012	1 354	551	373

Tab. 2: Vývoj počtu I. inseminací - všechna plemena

Rok	Krávy		Jalovice		Plemenice	
	ks	m.r.*	ks	m.r.*	ks	m.r.*
1990	1 098 077		445 319		1 543 396	
1995	661 938		241 361		903 299	
1996	611 842	-50 096	222 942	-18 419	834 784	-68 515
1997	554 738	-57 104	206 073	-16 869	760 811	-73 973
1998	516 347	-38 391	204 079	-1 994	720 426	-40 385
1999	486 481	-29 866	196 017	-8 062	682 498	-37 928
2000	465 472	-21 009	184 312	-11 705	649 784	-32 714
2001	449 771	-15 701	181 637	-2 675	631 408	-18 376
2002	437 263	-12 508	173 373	-8 264	610 636	-20 772
2003	417 344	-19 919	170 761	-2 612	588 105	-22 531
2004	404 469	-12 875	166 100	-4 661	570 569	-17 536
2005	397 580	-6 889	163 332	-2 768	560 912	-9 657
2006	381 052	-16 528	162 274	-1 058	543 326	-17 586
2007	373 256	-7 796	159 156	-3 118	532 412	-10 914
2008	366 845	-6 411	158 071	-1 085	524 916	-7 496
2009	354 337	-12 508	149 751	- 8 320	504 088	-20 828
2010	342 155	-12182	147 772	-1 979	489 927	-14 161
2011	342 111	-44	149 084	1 333	491 195	1 268
2012	341 680	-431	148 776	-308	490 456	-739

* m.r. = mezeroční rozdíl

Tab. 3: Vývoj počtu I. inseminací - podle plemene

Rok		České strakaté	Holštýn	Obě plemena	Masná plemena	Celkem
1995	ks	476 435	334 811	811 246	92 053	903 299
	%	52,74	37,07	89,81	10,19	100
2000	ks	268 259	312 651	580 910	68 874	649 784
	%	41,28	48,12	89,40	10,60	100
	m.r.*	-36 421	-35 927	-72 348	1 703	-70 645
2005	ks	225 806	293 508	519 314	38 821	558 135
	%	40,46	52,59	93,05	6,95	100
	m.r.*	-2 117	-7 736	-9 853	-375	-10 228
2007	ks	218 170	272 486	490 656	37 817	528 473
	%	41,07	51,30	92,88	7,12	100
	m.r.*	-3 554	-7 357	-10 911	-819	-11 730
2008	ks	213 750	274 848	488 598	32 257	524 916
	%	41	52	93	6	100
	m.r.*	-4 420	2 362	-2 058	-5 560	-3 557
2009	ks	204 523	262 932	467 455	32 677	504 088
	%	40,57	52,16	92,73	6,48	100
	m.r.*	-9 227	-11 916	-21 143	420	-20 828
2010	ks	194 536	258 124	452 660	33 480	489 927
	%	39,71	52,68	92,39	6,83	100
	m.r.*	-9 987	-4 808	-14 795	803	-14 161
2011	ks	192 284	264 174	456 458	31 207	491 195
	%	39,15	53,78	92,93	6,35	100
	m.r.*	-2 252	6 050	3 798	-2 273	1 268
2012	ks	187 725	267 669	455 394	31 229	490 456
	%	38,28	54,58	92,85	6,37	100
	m.r.*	-4 559	3 495	-1 064	22	-739

Tab. 4: Nejčastěji používaní býci zlepšovatelé v roce 2012 – domácí testace

Poř.	St. registr	Jméno	Roč. nar.	I. ins.	Všechny ins.	SIC	PH kg mléka	Majitel
1	RAD-253	EROGEN	2005	16 614	32 189	134,5	1199	Reprogen, a.s.
2	NIC-017	EPOCHA	2005	10 788	21 406	125,6	1039	Jihočeský chovatel, a.s.
3	BD-065	EQUIPA	2005	8 939	18 992	115,4	400	CRV Czech Republic, spol. s r.o.
4	HG-259	EPIGRAF	2005	5 492	11 337	121,4	1079	CRV Czech Republic, spol. s r.o.
5	HG-297	FALKLAND	2006	5 035	11 633	119,5	745	CRV Czech Republic, spol. s r.o.
6	AMT-048	GALILEO	2007	4 633	9 273	137,4	1011	CRV Czech Republic, spol. s r.o.
7	BO-857	FENOMEN	2006	4 054	6 905	113,3	507	PLEMO a.s.
8	UF-094	BONSAI	2002	3 291	6 725	117,4	706	CRV Czech Republic, spol. s r.o.
9	HG-290	FAUST	2006	3 098	5 275	115,9	912	PLEMO a.s.
10	MOR-117	BUSS	2002	3 077	6 254	119,8	858	CRV Czech Republic, spol. s r.o.
11	HG-260	EXPRES	2005	2 627	5 116	126,8	998	PLEMO a.s.
12	HG-275	EXCEL	2005	2 567	4 797	123,5	730	PLEMO a.s.
13	BA-100	DREAM	2004	2 411	4 596	124,3	930	NATURAL spol. s r.o.
14	RAD-222	DELFIN	2004	2 236	3 934	109,2	644	PLEMO a.s.
15	ZEL-110	ERSO	2005	2 046	4 338	111,5	344	Jihočeský chovatel, a.s.
16	RAD-225	DAGRIN	2004	1 912	3 665	117,8	520	REPROGEN, a.s.
17	RAD-178	CANSAR	2003	1 818	4 179	117,4	769	CRV Czech Republic, spol. s r.o.
18	RAD-268	FUNNY	2006	1 559	3 155	116,1	873	CHD Impuls, družstvo
19	BA-109	DUSTIN	2004	1 448	2 773	119,2	948	CHD Impuls, družstvo
20	HCH-005	GOLLI	2007	1 435	2 859	124,5	500	CHD Impuls, družstvo
CELKEM:				85 080	169 401			

SIC a PH kg mléka z listopadu 2012

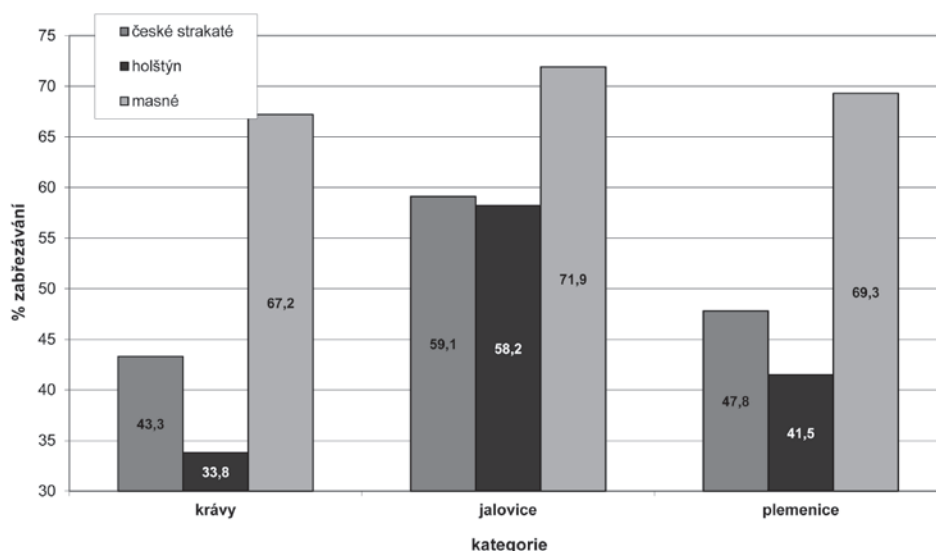
Tab. 5: Nejčastěji používaní importovaní prověřeni býci v roce 2012

Poř.	St. registr	Jméno	Roč. nar.	I. ins.	Všechny ins.	Zaregistroval
1	NIC-015	VALFIN	2004	3 894	6 494	PLEMO a.s.
2	HG-335	WALDBRAND	2006	2 507	4 289	CHD Impuls, družstvo
3	BCH-102	RICKI	2004	2 202	4 033	NATURAL, spol. s r.o.
4	ZEL-116	ZAUBER	2006	1 935	3 709	CHD Impuls, družstvo
5	ZEL-117	ZAPFHAHN	2006	1 894	3 681	CHD Impuls, družstvo
6	HG-339	WILLENBERG	2005	1 824	3 739	CRV Czech Republic, spol. s r.o.
7	HG-329	WILLE	2006	1 671	3 054	ISB Genetic, s.r.o.
8	RAD-433	VALETTA	2006	1 660	2 837	CHD Impuls, družstvo
9	MOR-208	MERTIN	2004	1 343	2 175	ISB Genetic, s.r.o.
10	RAD-214	VANSTEIN	2000	1 216	2 384	CHD Impuls, družstvo
11	RAD-158	RALMESBACH	2001	1 193	2 233	NATURAL spol. s r.o.
12	RAD-277	IMPOSIUM	2002	1 095	1 868	ISB Genetic, s.r.o.
13	NIC-013	UTACH	2003	1 062	1 741	PLEMO a.s.
14	GEH-003	GIRADELI	2006	1 045	1 704	CRV Czech Republic, spol. s r.o.
15	RAD-282	VARIKO	2006	1 001	1 721	CRV Czech Republic, spol. s r.o.
16	HEL-062	FORMAT	2006	928	1 738	NATURAL spol. s r.o.
17	UF-149	TRIOMPHE	2002	835	1 410	PLEMKO s.r.o.
18	UF-169	VARENNE	2004	815	1 414	BURSIA PRAHA s.r.o.
19	RAD-155	RUMDEUTER	2001	786	1 821	NATURAL spol. s r.o.
20	AMT-066	APPOLO	2005	719	1 356	BURSIA PRAHA s.r.o.
CELKEM:				29 625	53 401	

Tab. 6: Zabřezávání plemenic českého strakatého skotu v průběhu roku

Období	Po I. inseminaci						Po všech inseminacích					
	krávy	%	jalovice	%	celkem	%	krávy	%	jalovice	%	celkem	%
I.11 - XII.11	60 324	43,8	32 082	59,0	92 406	48,1	125 971	43,2	51 870	55,7	177 841	46,2
I.012 - II.012	9 759	43,5	4 660	57,6	14 419	47,2	20 261	43,0	7 876	53,4	28 137	45,5
I.012 - III.012	15 056	43,5	7 546	57,9	22 602	47,4	31 353	43,1	12 569	53,9	43 922	45,7
I.012 - IV.012	20 023	43,6	10 240	58,6	30 263	47,8	41 832	43,2	17 007	54,6	58 839	46,0
I.012 - V.012	25 207	43,7	12 986	58,8	38 193	47,9	52 610	43,3	21 483	55,0	74 093	46,2
I.012 - VI.012	29 991	43,7	15 692	59,0	45 683	48,0	62 790	43,3	25 874	55,4	88 664	46,2
I.012 - VII.012	34 564	43,3	18 339	59,0	52 903	47,7	72 318	42,9	30 092	55,5	102 410	45,9
I.012 - VIII.012	39 148	43,2	21 051	58,7	60 199	47,6	82 100	42,6	34 381	55,4	116 481	45,7
I.012 - IX.012	43 796	43,1	23 597	58,8	67 393	47,5	92 227	42,7	38 488	55,5	130 715	45,8
I.012 - X.012	49 087	43,3	26 531	59,1	75 618	47,8	103 865	43,0	43 259	55,8	147 124	46,1

Graf 1: Březost po první inseminaci (leden-říjen 2012)

Tab. č. 7: Vývoj délky servis periody (SP)

Rok	Průměrná délka SP	% plemenic se SP 90 a delší	- z toho % plemenic se SP nad 120 dnů
1990	99,0	43,4	26,4
1995	110,1	53,5	35,2
1996	114,0	63,8	35,9
1997	112,9	54,3	35,8
1998	115,2	57,3	35,3
1999	115,3	55,1	36,6
2000	117,1	55,2	36,3
2001	119,3	58,2	39,5
2002	124,5	60,1	41,7
2003	125,8	59,6	41,0
2004	124,9	60,5	42,0
2005	124,3	60,1	41,8
2006	125,8	61,2	42,7
2007	125,7	60,7	42,4
2008	125,1	72,5	42,1
2009	122,0	72,0	40,8
2010	122,9	71,6	41,0
2011	122,0	59,1	40,4
2012*	122,0	58,7	40,4

* údaj za 9 měsíců

2. Plemenná kniha českého strakatého skotu

Tab. 8: Počet všech krav českého strakatého plemene v PK podle oddílů a oblastí – 2. 1. 2013

Kraj	Oddíl PCA		Oddíl PCB		Oddíl PCC		Celkem ks
	ks	%	ks	%	ks	%	
Hl. m. Praha	57	78,08	11	15,07	5	6,85	73
Středočeský	5 053	51,55	3 285	33,51	1 464	14,94	9 802
Jihočeský	8 920	39,56	8 147	36,13	5 480	24,30	22 547
Plzeňský	7 700	59,67	3 489	27,04	1 716	13,30	12 905
Karlovarský	542	37,43	437	30,18	469	32,39	1 448
Ústecký	296	50,34	130	22,11	162	27,55	588
Liberecký	3 578	53,53	2 304	34,47	802	12,00	6 684
Královéhradecký	5 757	42,42	5 348	39,41	2 465	18,17	13 570
Pardubický	10 257	47,64	8 309	38,59	2 966	13,77	21 532
Vysočina	16 813	56,11	9 617	32,10	3 532	11,79	29 962
Jihomoravský	3 607	53,80	1 914	28,55	1 183	17,65	6 704
Olomoucký	2 423	38,08	1 894	29,77	2 046	32,15	6 363
Zlínský	984	70,14	328	23,38	91	6,49	1 403
Moravskoslezský	79	22,64	155	44,41	115	32,95	349
Celkem ČR	66 066	49,33	45 368	33,87	22 496	16,80	133 930

Tab. 9: Přehled o ročním zápisu býků do PK - dle kategorií

Rok	Kategorie zapisovaných býků							Celkem zapsáno
	z domácí produkce	import prověření	import test a neprověření	přirozená plemenitba	česká červinka	ayrshire	dodatečný zápis	
1994	139	43	30	0	0	4	0	216
1995	122	20	13	0	0	0	0	155
1996	129	21	7	16	0	0	0	173
1997	107	18	15	6	0	0	0	146
1998	89	12	17	15	0	0	0	133
1999	107	13	7	22	14	0	0	163
2000	82	16	12	28	3	0	49	190
2001	71	20	12	21	0	0	0	124
2002	89	19	13	22	0	0	0	143
2003	81	11	14	60	1	0	0	167
2004	79	22	19	45	1	0	0	166
2005	78	29	25	39	2	0	0	173
2006	77	23	20	56	0	0	0	176
2007	68	33	16	52	2	0	0	171
2008	70	24	21	48	0	0	0	163
2009	66	14	19	49	7	0	0	155
2010	82	32	27	49	2	0	0	192
2011	74	29	8	64	1	0	0	176
2012	68	14	13	50	4	0	0	149
CELKEM	1678	413	308	642	37	4	49	3131

Tab. 10: Býci z domácí produkce zapsaní do PK v roce 2012

Kraj	Počet zapsaných býků	Počet chovatelů, od nichž býci pocházejí
Středočeský	22	7
Jihočeský	5	3
Plzeňský	32	6
Karlovarský	0	0
Ústecký	0	0
Liberecký	0	0
Královéhradecký	4	2
Pardubický	17	10
Vysočina	23	10
Jihomoravský	5	3
Olomoucký	6	1
Zlínský	1	1
Moravskoslezský	0	0
Celkem	115	37

Tab. 11: Chovatelé s nejvyšším počtem býků zařazených do plemenitby v letech 2010-2012 (včetně PRP)

Pořadí	Chovatel	Počet býků / Počet krav
1	ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s.	40/774
2	ZAS Koloveč, a.s.	34/869
3	Příkosická zemědělská a.s.	21/1246
4	HD Určice, družstvo	16/582
5	ZD Nová Ves - Víška	13/404
6	Agronea Polička, a.s.	12/591
7	ZAS Mžany, a.s.	10/586
8	Klas Nekoř, a.s.	9/469
9	VSP Group, a.s.	8/742
10	AGRO Zvole, a.s.	8/334
11	ZD Velká Losenice	8/753
12	PROAGRO Radešínská Svratka, a.s.	8/876
13	Agro Liboměřice, a.s.	8/786
14	VOD Kámen	7/664
15	DVP, DRUŽSTVO Pyšel	7/333
16	VOD Zdislavice	7/377
17	Družstvo Agra Březnice	7/318
18	Miloslav Drhovský	7/76
19	Agronea Polička a.s.	6/591
20	ZAS Úžice, a.s.	5/560

Tab. 12: Nejčastěji využívaní otcové býků - nasazených do testu v roce 2012

Pořadí	Registr otce býka	Jméno otce býka	Počet synů v testu
1	UF 121	Dewalt ET	10
2	BCH 102	Ricki	6
3	TON 007	Socrate JB	5
4	HG 215	Cesna	5
5	RAD 314	Resolut	4
6	MOR 195	Mangope	4
7	NIC 015	Valfin JB	3
8	UF 135	Soja JB	3
9	NIC 017	Epocha ET	3
10	SAL 071	Aostin	3

Tab. 13: Nejčastěji využívaní otcové matek býků - nasazených do testu v roce 2012

Pořadí	Otec matky registr	Otec matky jméno	Synů v testu
1	NIC 010	Nenni JB	12
2	HG 212	Waterberg	4
3	HG 218	Weinold	3
4	AMT 013	Prive	3
5	BJ 181	Altai ET	3
6	RAD 198	Rainer	3

Tab. 14: Nejčastěji používané linie otců u býků - nasazených do testu

Poř.	Linie Otce	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Součet	% za celé období	% za rok 2012
1	RAD	10	16	18	25	22	14	29	20	36	29	12	231	27,7	17,4
2	HG	8	13	13	10	15	24	12		2	8	5	110	13,2	7,2
3	MOR	1	11	22	4	1		3	16	13	7	6	84	10,1	8,7
4	UF	3	7	6	13	3	4	1	3	8	10	15	73	8,8	21,7
5	MKM	6	20	10	6	2				1			45	5,4	0,0
6	TAR	10	2	1					9	11			33	4,0	0,0
7	BCH			2	1		1		6	8	7	6	31	3,7	8,7
8	HEL	4	3	5	2		1	2	1	2	7	3	30	3,6	4,3
9	AMT	3	1		3	2	3	10	6				28	3,4	0,0
10	BA				5	9	5	1			3	2	25	3,0	2,9
11	SAL	16	1							1	1	3	22	2,6	4,3
12	BJ	13	5				1						19	2,3	0,0
13	NIC					3	3	1			1	7	15	1,8	10,1
14	BO				1	6	1	3	1				12	1,4	0,0
15	BD				1	4	4					2	11	1,3	2,9
16	BJR	7	2		2								11	1,3	0,0
17	ZEL	3			1	5	1						10	1,2	0,0
18	CSM						1	4	2				7	0,8	0,0
19	JUN	2						2	2				6	0,7	0,0
20	TON										1	5	6	0,7	7,2
21	REN					2	3						5	0,6	0,0
22	RDA				1	3							4	0,5	0,0
23	REZ			1			2						3	0,4	0,0
24	MOL	3											3	0,4	0,0
25	EG				2								2	0,2	0,0
26	ME				1							1	2	0,2	1,4
27	EB			1									1	0,1	0,0
28	HB											1	1	0,1	1,4
29	FAN											1	1	0,1	1,4
30	290							1					1	0,1	0,0
31	HCH							1					1	0,1	0,0
	Součet	89	81	79	78	77	68	70	66	82	74	69	833	100,0	100,0

Tab. 15: Nejčastěji používané linie otců matek u býků - nasazených do testu

Pořadí	Linie OM	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Součet	% za celé období	% za rok 2012
1	RAD	2	5	6	3	4	4	17	15	17	20	13	106	12,7	18,8
2	UF	9	7	5	6	6	5	3	4	11	3	4	63	7,6	5,8
3	MOR	8	8	4	3	6	3	6	3	9	10	3	63	7,6	4,3
4	HG	7	5	5	2		4	8	3	8	12	8	62	7,4	11,6
5	TAR	1		3	4	13	7	11	9	3	3	1	55	6,6	1,4
6	REZ	5	8	8	9	5	7	3		1	3	2	51	6,1	2,9
7	MKM	8	6	3	2	2	7	3	5	4	2	4	46	5,5	5,8
8	JUN	1	3	4	9	6	7	3	3	1			37	4,4	0,0
9	REN	7	8	5	6	4	1	1	1				33	4,0	0,0
10	HEL	1	2	1	2	3	4	2	5	6		3	29	3,5	4,3
11	AMT			1	3	3	1	1	5	2	3	6	25	3,0	8,7
12	SAL	1	1	3		3	4	3	4	1	3		23	2,8	0,0
13	EB	6	5	4	3	1		2		1			22	2,6	0,0
14	NIC									3	5	14	22	2,6	20,3
15	BA	1	3	2	1	3	2	1	1	6		1	21	2,5	1,4
16	ZEL	2	1	2	4	2	3		2	3		1	20	2,4	1,4
17	BJ	2	1	1		3	4		1	1	3	3	19	2,3	4,3
18	LC	3	1	2	5	5	1						17	2,0	0,0
19	BCH		3		2			1	2	3	2	3	16	1,9	4,3
20	HT	6	2	3	2								13	1,6	0,0
21	BO	1		2	1	1		2			2	3	12	1,4	4,3
22	ZB		2	2	1	2	2		1	1	1		12	1,4	0,0
23	RDA	3	3		1	2	1						10	1,2	0,0
24	LB	1	1	3	1	1							7	0,8	0,0
25	BD	4		1				1			1		7	0,8	0,0
26	FZ	1	1	1	3	1							7	0,8	0,0
27	CSM		1	1			1			1	1		5	0,6	0,0
28	FAN	1	1		1								3	0,4	0,0
29	LM	2	1										3	0,4	0,0
30	HAR	1		1	1								3	0,4	0,0
31	290							1	1				2	0,2	0,0
32	BJR	1	1										2	0,2	0,0
33	319	1	1										2	0,2	0,0
34	HG			2									2	0,2	0,0
35	HM	1			1								2	0,2	0,0
36	LON							1	1				2	0,2	0,0
37	CAN			1		1							2	0,2	0,0
38	EG			1									1	0,1	0,0
39	LB3			1									1	0,1	0,0
40	BAB	1											1	0,1	0,0
41	209				1								1	0,1	0,0
42	ARK	1											1	0,1	0,0
43	KV				1								1	0,1	0,0
44	293			1									1	0,1	0,0
	Součet	89	81	79	78	77	68	70	66	82	74	69	833	100,0	100,0

3. Výsledky mléčné užitkovosti

Tab. 16: Výsledky kontroly mléčné užitkovosti za všechny oddíly plemenné knihy
I. laktace

rok	podíl	počet uzávěrek	mléko	bílkoviny		tuk	věk I. otel.
	%		kg	%	kg	%	měs./dny
1996	27,79	45 310	4 009	3,37	135	4,39	28/30
2000	28,56	52 365	4 779	3,43	164	4,34	29/9
2005	31,55	43 902	5 526	3,46	191	4,14	29/1
2007	31,82	43 601	5 789	3,46	201	4,08	28/22
2008	32,21	42 803	5 856	3,47	203	4,07	28/16
2009	31,38	39 691	5 899	3,47	205	4,08	28/14
2010	32,43	38 763	5 882	3,50	206	4,06	28/11
2011	32,09	37 544	5 975	3,53	211	4,08	28/09
2012	31,39	36 307	6 149	3,54	218	4,06	28/12
2011 - 2012		-1 237	174	0,01	7	-0,02	3

II. a další laktace

rok	podíl	počet uzávěrek	mléko	bílkoviny		tuk	mezidobí
	%		kg	%	kg	%	dny
1996	72,21	117 714	4 631	3,37	156	4,36	399
2000	71,44	130 974	5 540	3,41	189	4,3	395
2005	68,45	95 239	6 200	3,41	212	4,06	400
2007	68,18	93 387	6 581	3,42	225	4,03	398
2008	67,79	90 086	6 715	3,42	229	4,00	400
2009	68,62	86 784	6 802	3,41	232	3,98	399
2010	67,57	80 768	6 827	3,44	235	3,95	398
2011	67,91	79 447	6 892	3,46	238	3,97	396
2012	68,61	79 349	7 112	3,48	247	3,97	396
2011 - 2012		-98	220	0,02	9	0,00	0

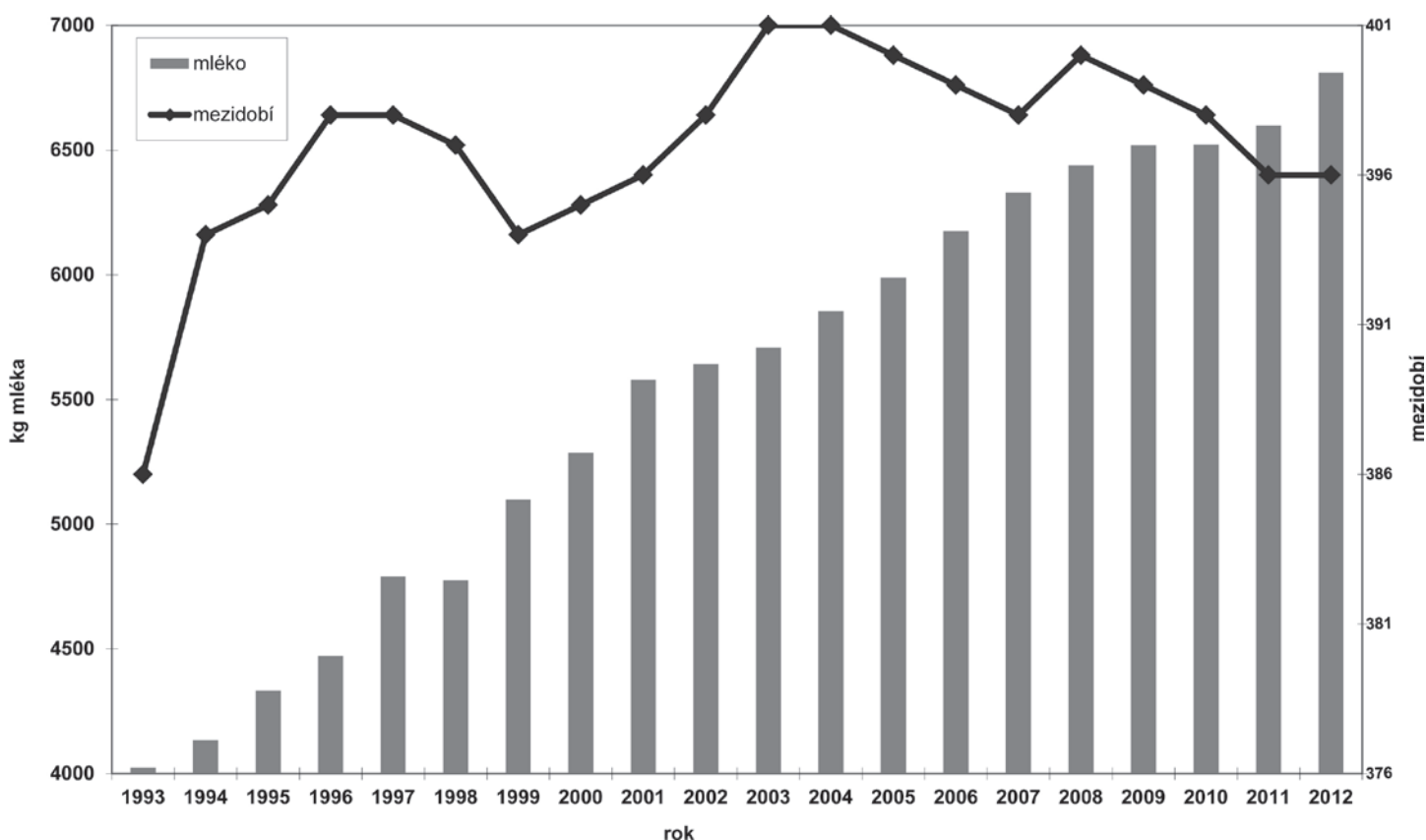
všechny laktace

rok	podíl	počet uzávěrek	mléko	bílkoviny		tuk
	%		kg	%	kg	%
1996	100	163 024	4 458	3,37	150	4,37
2000	100	183 339	5 323	3,41	182	4,31
2005	100	139 141	5 987	3,43	205	4,09
2007	100	136 988	6 329	3,43	217	4,04
2008	100	132 889	6 438	3,43	221	4,02
2009	100	126 475	6 519	3,43	223	4,01
2010	100	119 531	6 521	3,45	225	3,98
2011	100	116 991	6 598	3,48	230	4,00
2012	100	115 656	6 810	3,49	238	4,00
2011 - 2012		-1 335	212	0,01	8	0,00

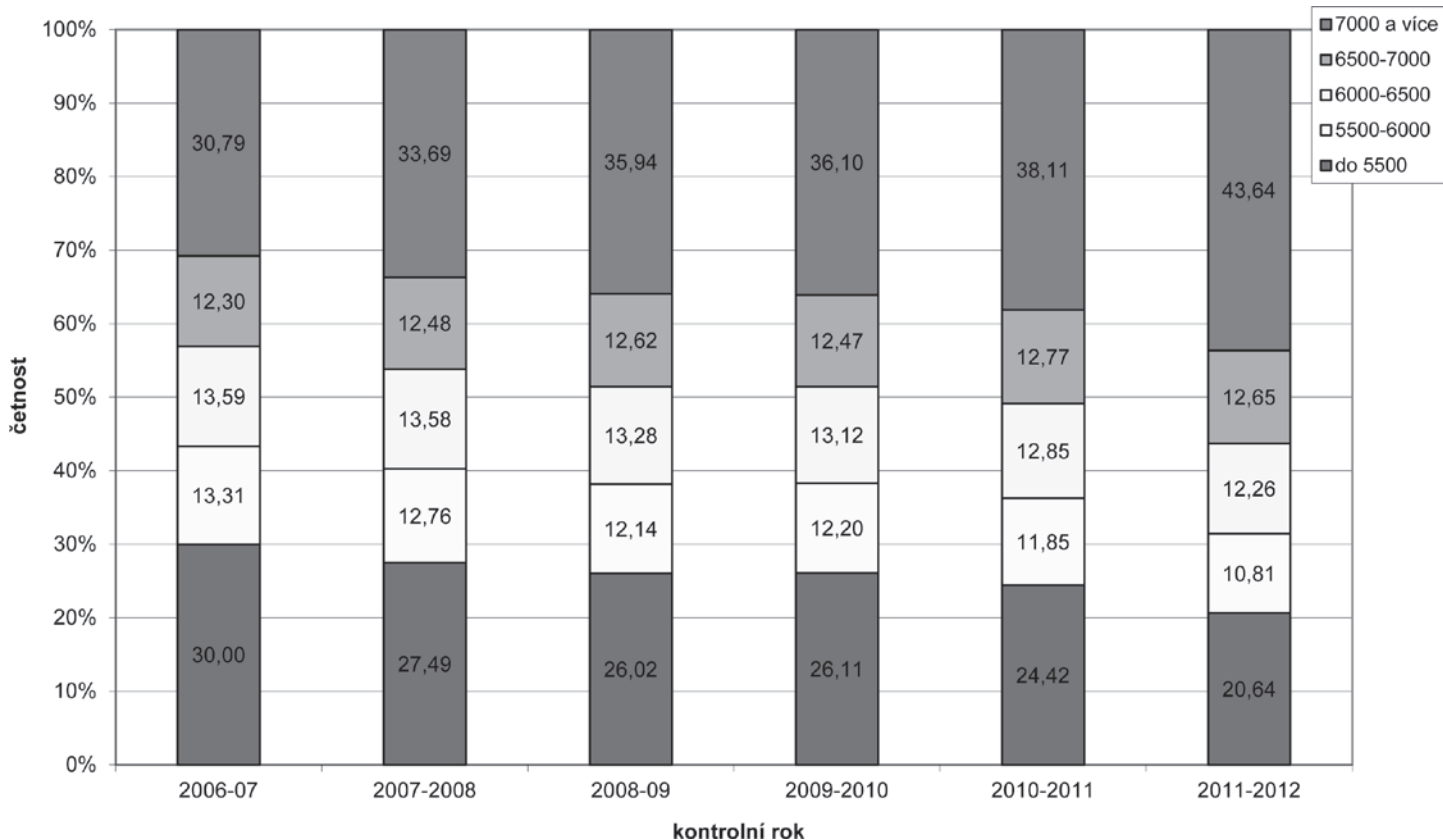
Tab. 17: Souhrnné porovnání výsledků KU podle oddílů PK - všechny laktace

Oddíl PK	Kontrol. rok	podíl	Počet uzávěrek	Mléko	Bílkoviny		Tuk
		%		kg	%	kg	%
PCA	2001/2002	69,49	123 810	5 659	3,48	197	4,23
	2003/2004	75,97	110 244	5 864	3,43	201	4,16
	2004/2005	76,74	106 783	5 991	3,43	206	4,08
	2005/2006	71,66	101 736	6 200	3,47	215	4,07
	2006/2007	69,05	94 586	6 368	3,44	219	4,04
	2007/2008	68,12	90 519	6 461	3,43	222	4,01
	2008/2009	69,24	87 574	6 529	3,43	224	3,99
	2009/2010	68,70	82 122	6 563	3,46	227	3,97
	2010/2011	60,66	70 966	6 746	3,47	234	3,97
	2011/2012	53,67	62 072	7 014	3,48	278	3,97
Rozdíl 11/12 - 10/11			-8 894	268	0,01	44	0,00
PCB	2001/2002	11,94	19 912	5 790	3,45	200	4,21
	2003/2004	11,20	16 253	5 957	3,40	202	4,14
	2004/2005	10,53	14 646	6 066	3,40	201	4,07
	2005/2006	14,64	20 779	6 080	3,46	210	4,09
	2006/2007	17,56	24 053	6 292	3,43	215	4,06
	2007/2008	18,91	25 131	6 438	3,43	221	4,04
	2008/2009	18,09	22 883	6 573	3,43	225	4,03
	2009/2010	18,85	22 527	6 480	3,46	224	4,02
	2010/2011	24,57	28 749	6 367	3,50	223	4,05
	2011/2012	30,02	34 719	6 575	3,52	265	4,03
Rozdíl 11/12 - 10/11			5 970	208	0,02	42	-0,02
PCC	2001/2002	13,85	23 103	5 568	3,46	193	4,23
	2003/2004	12,83	18 611	5 755	3,40	196	4,18
	2004/2005	12,73	17 712	5 900	3,40	201	4,11
	2005/2006	13,70	19 448	6 055	3,44	208	4,12
	2006/2007	13,39	18 349	6 217	3,41	212	4,07
	2007/2008	12,97	17 239	6 317	3,42	216	4,05
	2008/2009	12,66	16 018	6 383	3,41	218	4,03
	2009/2010	12,45	14 882	6 348	3,44	219	4,01
	2010/2011	14,77	17 276	6 370	3,48	222	4,05
	2011/2012	16,31	18 865	6 571	3,50	230	4,03
Rozdíl 11/12 - 10/11			1 589	201	0,02	8	-0,02
celá PK	2001/2002	100	166 825	5 662	3,47	197	4,23
	2003/2004	100	145 108	5 861	3,42	201	4,16
	2004/2005	100	139 141	5 987	3,43	205	4,09
	2005/2006	100	141 963	6 162	3,46	213	4,08
	2006/2007	100	136 988	6 329	3,43	217	4,04
	2007/2008	100	132 889	6 438	3,43	221	4,02
	2008/2009	100	126 475	6 519	3,43	223	4,01
	2009/2010	100	119 531	6 521	3,45	225	3,98
	2010/2011	100	116 991	6 598	3,48	230	4,00
	2011/2012	100	115 656	6 810	3,49	238	4,00
Rozdíl 11/12- 10/11			-1 335	212	0,01	8	0,00

Graf 2: Vývoj mléčné užitkovosti a délky mezidobí

Graf 3: Intervalové rozložení užitkovosti krav

Tab. 18: Matky býků, kteří byli zapsáni do PK

Rok	Počet býků v PK		Maximální laktace matky				
	ks	poř. lakt.	mléko	bílkoviny		tuk	
			kg	%	kg	%	kg
1995	122	3,8	7 368	3,50	253	4,40	324
1996	127	3,8	7 324	3,40	252	4,40	320
1997	107	3,9	7 703	3,50	265	4,40	336
1998	89	3,3	7 845	3,50	271	4,30	338
1999	107	3,7	8 464	3,50	291	4,30	367
2000	82	3,0	9 092	3,50	317	4,20	376
2001	71	3,1	9 611	3,50	331	4,10	389
2002	89	2,7	9 236	3,60	329	4,10	381
2003	81	2,6	9 644	3,50	339	4,03	386
2004	79	2,6	9 828	3,48	347	3,96	394
2005	78	2,6	10 034	3,53	352	3,92	392
2006	77	2,7	9 907	3,60	354	4,11	401
2007	68	2,7	9 970	3,52	346	3,97	388
2008	70	2,4	9 916	3,52	349	3,94	390
2009	66	2,5	10 314	3,53	363	3,94	406
2010	82	2,5	9 923	3,58	350	3,97	393
2011	74	2,4	9 906	3,59	359	3,95	394
2012	68	2,4	9 841	3,56	350	3,90	383

4. Odchovny plemenných býků a masná užitkovost

Tab. 19: Počet býčků českého strakatého plemene vykoupených do odchoven

Rok	Počet býků		Z toho po ET	
	ks		ks	%
1992	499		42	8,42
1993	370		43	11,62
1994	393		35	8,91
1995	404		34	8,42
1996	380		61	16,05
1997	260		26	10
1998	248		32	12,9
1999	223		55	24,66
2000	182		47	25,82
2001	219		43	19,63
2002	276		55	19,93
2003	265		71	26,79
2004	247		73	29,55
2005	237		73	30,8
2006	205		47	22,93
2007	219		58	26,48
2008	237		75	31,6
2009	205		35	17,1
2010	191		40	20,9
2011	188		36	19,1
2012	202		22	10,9

Tab. 20: Důvody negativní selekce býků v odchovných v roce 2012

rok	Důvody selekce			
	růst a vývin	vady těl. stavby	ostat. zoot. důvody	zdraví a nezpůs. k plemenitbě
1993	52,80	31,70	7,30	8,20
1994	48,90	31,60	10,20	9,30
1995	55,50	24,70	2,70	17,10
1996	58,60	22,60	1,60	17,20
1997	58,00	19,90	11,00	11,10
1998	72,90	22,50	2,30	3,10
1999	64,80	26,50	2,00	6,70
2000	68,90	19,40	2,00	6,80
2001	69,10	21,80	0,00	7,30
2002	70,10	22,40	3,00	4,50
2003	68,42	17,54	2,63	11,41
2004	74,54	18,10	1,00	6,36
2005	57,43	35,64	3,96	2,97
2006	69,73	27,63	0,00	2,64
2007	72,85	18,58	0,00	8,57
2008	65,67	25,37	5,97	2,99
2009	46,34	41,46	8,54	3,66
2010	52,95	37,25	7,84	1,96
2011	53,57	35,71	8,93	1,79
2012	51,22	39,02	4,88	4,88

Tab. 21: Přírůstky plemenných býků vybraných do plemenitby

Rok	Prům. přír. v testu 111 - 365 (420) dní		Prům. přír. od naroz. do výběru		Osvalení
	přír. - g	odch.	přír. - g	odch.	
1993	1 265	50	1 141	39	-
1994	1 259	73	1 195	42	-
1995	1 318	51	1 211	42	-
1996	1 314	49	1 258	30	-
1997	1 323	59	1 268	39	-
1998	1 274	50	1 208	54	-
1999	1 369	79	1 262	54	-
2000	1 390	96	1 270	65	-
2001	1 416	53	1 280	38	-
2002	1 433	69	1 284	51	-
2003	1 470	83	1 307	38	-
2004	1 470	79	1 287	48	-
2005	1 463	77	1 309	64	-
2006	1 456	58	1 302	49	5,84
2007	1 470	59	1 303	35	5,90
2008	1 485	64	1 340	64	6,34
2009	1 440	24	1 307	22	6,17
2010	1 438	39	1 296	26	6,19
2011	1474	53	1332	39	6,33
2012	1436	7	1303	16	6,41

Tab. 22: Podíl býků vybraných do plemenitby podle země původu otce (2012, % z celk. počtu)

Otec země	Vyřazeno před výběrem	Podíl %	Předvedeno	Podíl %	Inseminace	Podíl %	PRP	Podíl %	% vybraných z předvedených
ČR	7	28,00	59	37,82	42	34,71	9	47,37	77,27
Francie	3	12,00	22	14,10	16	13,22	2	10,53	72,00
Německo	14	56,00	69	44,23	58	47,93	7	36,84	78,31
Rakousko	1	4,00	6	3,85	5	4,13	1	5,26	85,71
Celkem	25	100	156	100	121	100	19	100	77,35

Tab. 23: Přehled majitelů býků zapsaných do PK v roce 2012

Majitel	Celkem
CRV Czech Republic, spol. s r. o.	36
CHD Impuls, družstvo	15
Jihočeský chovatel, a.s.	8
Reprogen, a.s.	8
PLEMO, a.s.	7
Plemko, s.r.o.	6
ISB Genetic, s.r.o.	5
Bursia Praha, s.r.o.	4
VÚŽV Uhřetěves, v.v.i	3
Natural, spol. s r.o.	3
Chovservis, a.s.	1
přirozená plemenitba	50
česká červinka	4
Celkový součet	150

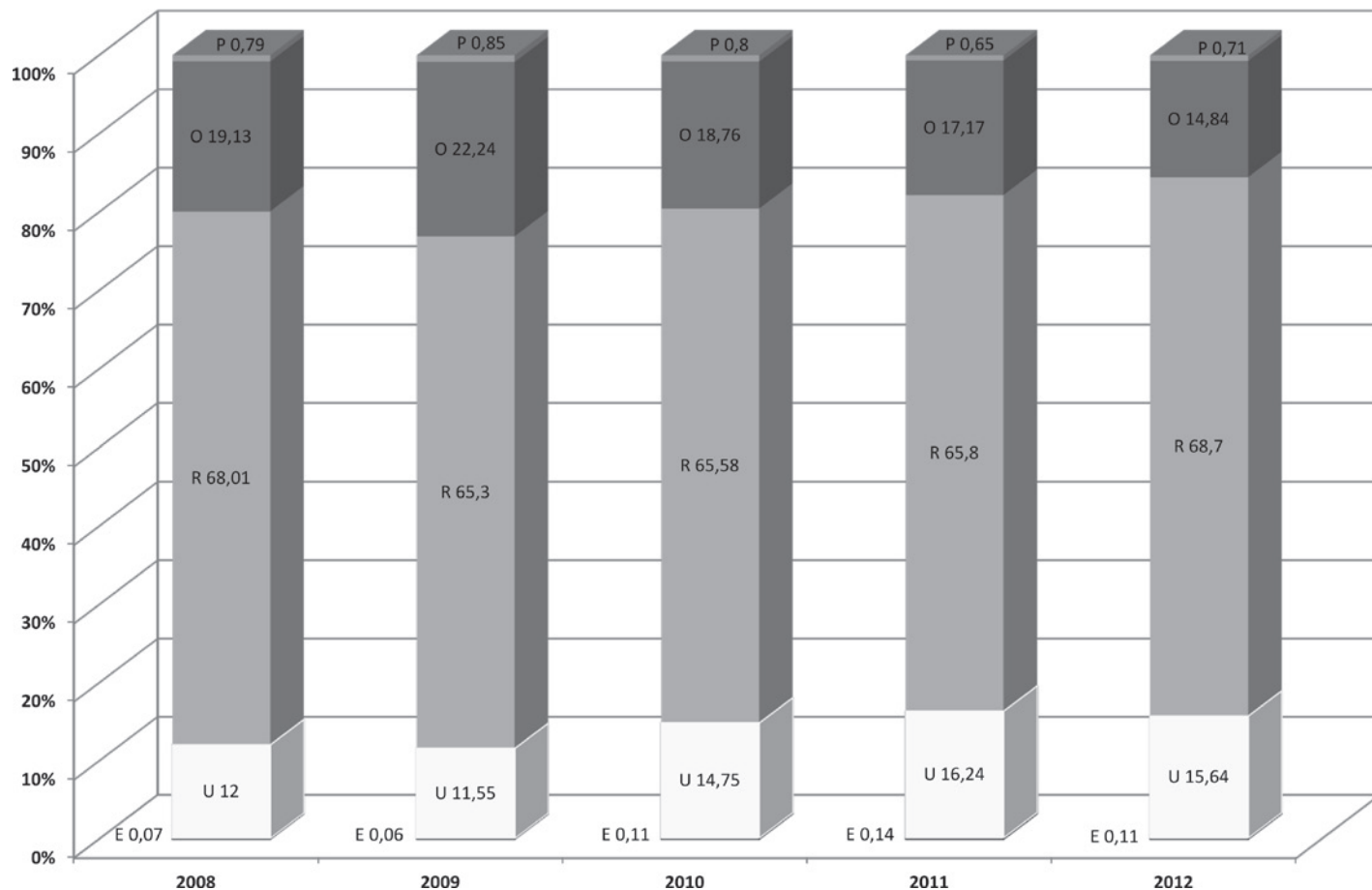
Tab. 24: Přírůstek v testu u býků nasazených do testu

Rok	Prům. přír. v testu 111 - 365 (420) dní		Prům. přír. od naroz. do výběru		Osvalení
	přír. - g	odch.	přír. - g	odch.	
1993	1 265	50	1 141	39	
1995	1 318	51	1 211	42	
2000	1 390	96	1 270	65	
2007	1 470	59	1 303	35	5,90
2008	1 485	64	1 340	64	6,34
2009	1 456	38	1 312	38	6,27
2010	1 455	55	1 315	41	6,25
2011	1 477	67	1 340	50	6,34
2012	1436	7	1302	16	6,41

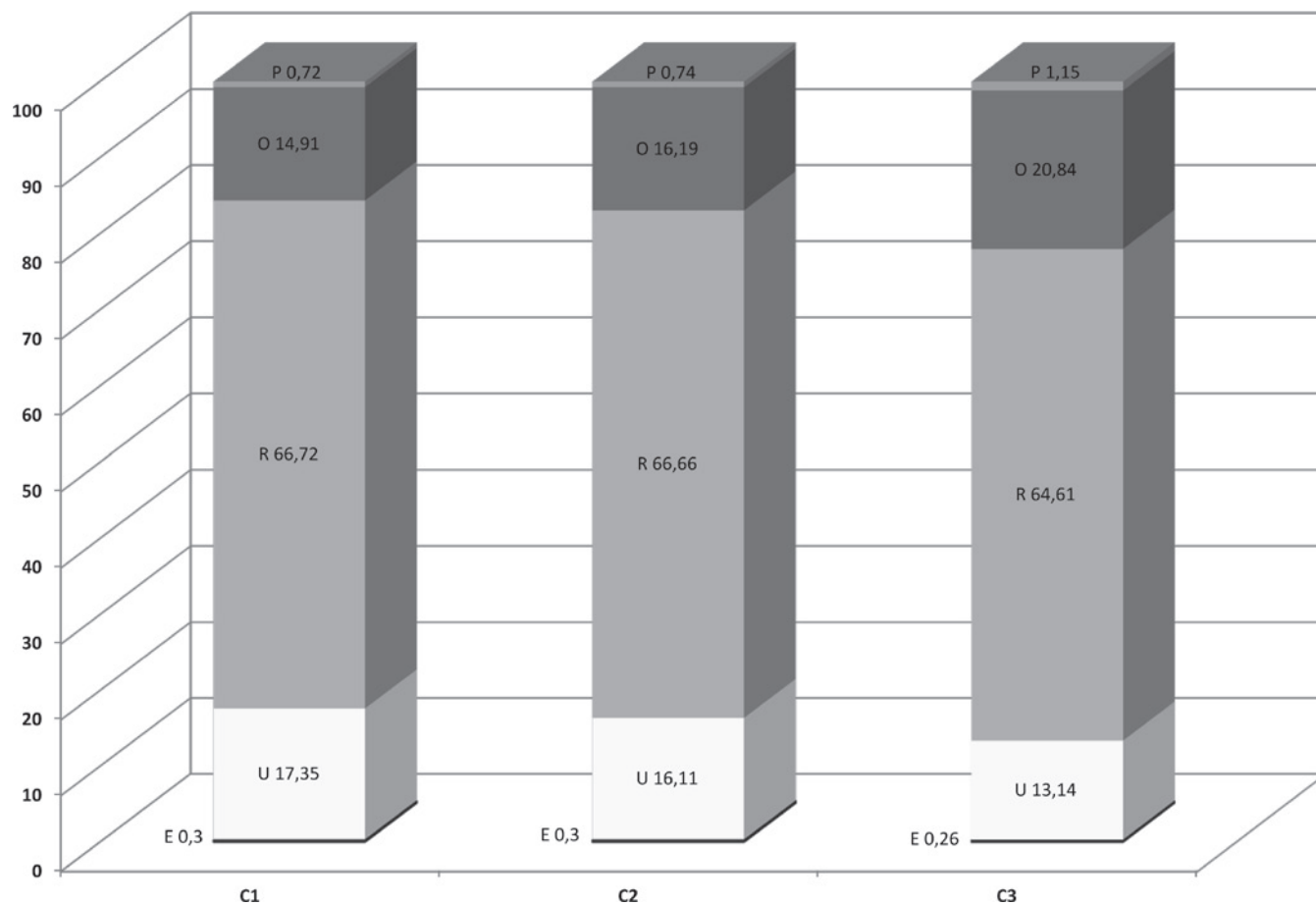
Tab. 25: Hodnocení býků na odchovnách v roce 2012

Odchovna	Bohdalec			Litohoř/Nečanic			Osík			Celkem		
	vyb.	vyř.	vše	vyb.	vyř.	vše	vyb.	vyř.	vše	vyb.	vyř.	vše
Hodnocený znak	vyb.	vyř.	vše	vyb.	vyř.	vše	vyb.	vyř.	vše	vyb.	vyř.	vše
Počet hodnocených	45	17	62	11	1	12	82	26	108	138	44	182
Užitkový typ	86,3	86,0	86,3	84,4		84,4	84,7	83,6	84,6	85,2	84	85,1
Kapacita	86,3	87	86,3	83,9		83,9	85,6	84,4	85,5	85,7	84,8	85,6
Stavba těla	82,9	81	82,8	83,8		83,8	84,3	79,0	84,0	83,8	79,3	83,6
Končetiny	81,3	62,0	80,9	81,0		81,0	80,2	67,6	79,5	80,6	66,7	80,1
Zád	84,0	83,0	83,9	82,9		82,9	82,74	80,2	82,6	83,1	80,7	83,0
Celkem bodů	84,7	82,2	84,6	83,5		83,5	83,9	80,6	83,8	84,1	80,8	84,0
Stáří při výběru	402,7	395,5	400,7	415,6	424,0	416,3	399,6	395,3	398,6	401,9	396,0	400,5
Přírůstek v testu	1471,7	1414,1	1455,9	1459,7	1365,0	1451,8	1413,4	1299,9	1386,1	1436,1	1345,5	1414,2
RPH růstu	108,0	100,4	105,9	102,2	84,0	100,7	103,6	94,4	101,4	104,9	96,5	102,9
Osvalení	6,8	7,0	6,9	6,1		6,1	6,2	6,1	6,2	6,4	6,3	6,4

Graf 4: Klasifikace SEUROP zatřídění jatečných býků českého strakatého skotu v jednotlivých letech

Graf 5: Klasifikace SEUROP zatřídění jatečných býků českého strakatého skotu podle plemenné příslušnosti

5. Hodnocení exteriéru, stájové štíty, soutěž šlechtitelských chovů

Tab. 26: Souhrnné hodnocení exteriéru prvotelek

Kontrolní rok	n prvotelek	Průměrné hodnocení					
		rámec	osvalení	končetiny	vemeno	celkem bodů	výsledná třída
1999/2000	11 633	78,3	77,1	77,2	77,6	77,7	G
2000/2001	12 098	80,1	78,4	77,2	79,6	79,2	G
2001/2002	14 225	79,5	77,9	75,9	78,6	78,5	G
2002/2003	12 873	76,7	77,7	76,1	78	77,3	G
2003/2004	14 873	77,4	77,2	74,8	77,7	77,2	G
2004/2005	15 554	77,4	76,1	74,8	77,2	76,8	G
2005/2006	15 742	77,7	76,7	74,9	77,4	77,1	G
2006/2007	16 584	78,5	76,3	75,1	76,7	76,7	G
2007/2008	16 224	77,8	77	76,4	76,7	76,9	G
2008/2009	16 565	78	76,3	76,8	76,8	77	G
2009/2010	15 532	78,5	76,8	77,4	77,3	77,5	G
2010/2011	13 942	78,6	77,6	77,3	77,2	77,7	G
2011/2012	16 876	78,8	78,7	77,7	77,5	78,2	G

Tab. 27: Lineární popis krav českého strakatého plemene na I. laktaci

Znak	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	Význam bodování znaků	
	16 224	16 565	15 532	13 942	16 876	1	9
1. Výška v kříži	5,8	6,1	6,2	5	5,1	malá	velká
2. Osvalení	5,4	5,3	5,4	5,1	5,5	slabé	vynikající
3. Délka zádě	5,4	5,4	5,5	4,9	5,1	krátká	dlouhá
4. Šířka zádě	5,7	5,8	5,8	5,1	5,2	úzká	široká
5. Sklon zádě	5,4	5,5	5,4	5,3	5,3	zdvížená	sražená
6. Hloubka středotrupí	5,8	5,8	5,9	5,6	5,7	mělké	hluboké
7. Postoj zad.končetin	5,6	5,7	5,7	5,4	5,4	strmý	šavlovitý
8. Charakter hlezenního kloubu	5,6	5,8	5,9	5,7	5,7	lymfatický	suchý
9. Spěnka	4,9	5	5	5,3	5,3	měkká	strmá
10. Paznehty - patka	4,9	4,9	5,1	5	5,0	nízká	vysoká
11. Úhel předního upnutí		4,8	4,9	4,5	4,5	malý	velký
12. Délka vemene - přední čtvrtě	5,4	5,2	5,5	5,4	5,6	krátké	dlouhé
13. Délka zadního upnutí	5,5	5,5	5,6	5,8	6,0	krátké	dlouhé
14. Nasazení vemene - upnutí	5,7	5,9	6	5,9	5,9	nízko	vysoko
15. Závěsný vaz	4,9	5	4,7	4,7	5	nezřetelný	výrazný
16. Základna vemene - hloubka	6,1	6,2	6,2	5,9	5,9	spuštěné	vysoko zavěšené
17. Rozmístění předních struků	4,6	4,5	4,4	4,6	4,6	na vnějším okraji	u podélné brázdy
18. Postavení struků - vychýlení od středu	5,1	5,2	5,2	5,2	5,2	do stran	do středu
19. Délka struků	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7	krátké	dlouhé
20. Tloušťka struků	5,2	5,2	5,2	5,1	5,0	slabé	silné

Tab. 28: Stájové štítů 2012 - rozdělení podle úrovně mléčné užitkovosti za stáj

Počet štítů v roce	Kategorie podle úrovně užitkovosti (kg mléka)											Celkem uděleno štítů
	4 500 až 5 000	5 001 až 5 500	5 501 až 6 000	6 001 až 6 500	6 501 až 7 000	7 001 až 7 500	7 501 až 8 000	nad 8 001	nad 8 500	nad 9 000	nad 9 500	
1995	1 012	437	132	47	13	2	***	***	***	***	***	3 638
1996	635	292	130	51	12	6	***	***	***	***	***	3 122
1997	564	367	160	60	31	7	***	***	***	***	***	6 760
1998	560	410	199	78	30	14	***	***	***	***	***	3 289
1999	***	402	324	140	56	9	5	1	***	***	***	937
2000	***	396	306	184	71	30	5	4	***	***	***	4 226
2001	***	359	338	267	122	49	12	9	***	***	***	1 156
2002	***	346	388	317	219	121	59	3	***	***	***	1 453
2003	***	***	***	218	91	39	18	4	***	***	***	370
2004	***	***	***	208	120	42	22	14	***	***	***	406
2005	***	***	***	223	114	76	18	13	***	***	***	444
2006	***	***	***	***	162	58	30	22	***	***	***	272
2007	***	***	***	***	174	80	37	18	10	***	***	319
2008	***	***	***	***	169	81	33	19	6	1	2	311
2009	***	***	***	***	175	107	45	23	4	3	0	357
2010	***	***	***	***	***	98	44	13	8	1	1	165
2011	***	***	***	***	***	96	61	14	8	0	1	180
2012	***	***	***	***	***	113	67	28	6	2	0	216

*** v daném roce nehodnoceno

Tab. 29: Počet krav s vysokou celoživotní užitkovostí

Rok	celoživotní užitkovost nad						Celkem	
	50 000 kg		75 000 kg		100 000 kg			
1995	304						304	
2000	438		6		0		444	
2001	470		8		1		479	
	nově*	všech**	nově*	všech**	nově*	všech**	nově*	všech**
2002	577	881	0	5	0	1	577	887
2003	695	1172	8	9	0	0	703	1181
2004	796	1304	0	12	0	0	796	1316
2005	995	1619	10	22	0	1	995	1642
	55 000 kg		75 000 kg		100 000 kg			
	nově*	všech**	nově*	všech**	nově*	všech**	nově*	všech**
2006	686	1432	57	66	0	0	743	1498
2007	580	1346	35	77	1	1	616	1424
2008	477	1513	29	103	0	1	506	1617
2009	787	1504	42	124	2	2	792	1630
	60 000 kg		75 000 kg		100 000 kg			
	nově*	všech**	nově*	všech**	nově*	všech**	nově*	všech**
2010	238	772	57	120	8	10	303	902
2011	417	792	76	129	4	13	497	934
2012	568	938	81	157	1	6	650	1101

* krávy, které poprvé dosáhly dané hranice v daném roce

** všechny krávy s uzavřenou laktací v daném roce splňující dané hranice

Tab. 30: Krávy českého strakatého plemene s nejvyšší celoživotní užitkovostí – listopad 2012

Poř.	Ušní číslo	Mléko celkem kg	Počet laktací	Otec	Plem. skup.	Chovatel	
1	21747	571	11	122549	REN-387	C64AR	ZESPO CZ S.R.O.
2	102170	301	9	120398	AMT-004	CI100	ZEMEDEL.A.S. KOLOVEC
3	8746	501	16	115036	ULK-354	C85A	AGR.LHOTA P.LIBCANY
4	106340	101	11	111017	ZEL-037	C81A	VOD ZDISLAVICE
5	77528	307	10	103081	REN-387	C57R	KROFTA LADISLAV
6	122369	204	8	101317	RED-295	C50R	AGROSPOL UTECHOVICE
7	4459	143	12	99110	REZ-136	C69R	AGRODRUZSTVO KACICE
8	18595	267	12	98595	PY-598	C81A	ZOD PREDSLAVICE
9	134315	101	9	98354	HG-076	C80A	AGRODR. NACERADEC
10	102051	301	9	97601	AMT-001	C100	ZEMEDEL.A.S. KOLOVEC
11	123460	503	7	97143	HEL-023	C100	ALA A.S. REPNIKY
12	53202	571	12	96473	REZ-300	C63RA	ZEMEDEL.SKA A.S.
13	113054	503	9	96155	EB-373	C66A	ZEMEDEL.S.AS H.BRADLO
14	38278	265	10	94903	HB-287	C78R	ZD CHYSKY
15	112954	502	9	94712	RAD-044	C100	DVPM SLAVIKOV
16	35431	614	10	94482	REN-325	C63R	ZD VELKA LOSENICE
17	123242	503	9	93749	REN-318	C59RA	VFU BRNO
18	95670	643	12	92935	MKM-164	C60XR	ZD VYCAPY,DRUZSTVO
19	27135	507	10	91678	HG-011	C78A	ZOPOS PRESTAVLKY A.S
20	104919	509	11	90926	FZ-160	C66A	ZOD LUBNA
21	40589	501	12	90595	EG-018	C80R	AGR.LHOTA P.LIBCANY
22	110475	204	9	90514	HG-073	C78R	ZD VELKA CHYSKA
23	110739	207	8	89712	AMT-004	CI100	ZD BELCICE
24	102256	301	10	89702	HEL-012	C100	ZEMEDEL.A.S. KOLOVEC
25	105132	601	10	88683	HG-076	C75R	VSP GROUP, A.S.
26	102392	301	9	88640	AMT-004	C100	ZEMEDEL.A.S. KOLOVEC
27	106259	208	11	88234	EB-373	C77A	DRUZSTVO AGRA
28	147206	614	7	88223	MOR-059	C75R	ZDV SIRAKOV
29	101896	506	9	88164	UF-005	CI100	SOLVIT S.R.O.
30	109057	507	8	88099	EB-422	C78A	ZEAS PODORLICKO
31	34248	328	11	87971	ARK-189	C75AR	PRIKOSICKA ZEM. A.S.
32	101968	603	10	87715	ULK-441	C88A	GENAGRO RICANY,A.S.
33	104036	601	10	87436	TAR-005	C74R	ZEMSPOL A.S.SLOUP
34	123684	614	8	87178	JUN-618	C61RA	ZDV SIRAKOV
35	95936	545	12	86932	LC-270	C84R	ZD MOSTEK
36	105062	601	10	86889	LB-354	C77R	VSP GROUP, A.S.
37	110659	207	7	86146	UF-025	CI100	ZD BELCICE
38	101864	506	10	85867	UF-006	CI100	SOLVIT S.R.O.
39	69559	649	11	85755	MKM-198	C71R	ZD MORAVAN-PROSTEJOV
40	119059	614	9	85588	JUN-618	C64RA	ZD VELKA LOSENICE
41	110597	207	8	85448	UF-048	CI100	ZD BELCICE
42	107693	511	9	85395	MOR-026	C81A	ZESPO CZ S.R.O.
43	101142	205	11	85033	ME-173	C88R	STR.ZEM.SKOLA PISEK
44	56499	610	8	84966	JUN-618	C74R	ZD TREBELOVICE,DRUZ.
45	117005	503	9	84828	REZ-376	C70R	ALA A.S. REPNIKY
46	113506	609	8	84805	UF-006	C100	HD URCICE,DRUZSTVO
47	135328	204	8	84503	MOR-100	C69R	VOD SIDLEM V KAMENE
48	110580	207	8	84235	AMT-004	CI100	ZD BELCICE
49	124466	509	10	84150	REZ-364	C63R	SEGAS LIBECINA A.S.
50	102184	501	11	84029	FZ-160	C75A	ZAS MZANY A.S.

Zpravodaj **1**

2013

